

Akıllı İnsan

Akıllı İnsan

(İnanç Üzerine Düşünme Rehberi - Adım Adım)

Yazar : Dr. Abdullah El Arabi

Çeviren : Kamaran Abdulrazzaq Braim

Bu eserin tüm yayın hakları Yazar'a aittir.

Birinci Baskı 1445 H. / 2024 MS.



al-Tafseer Yayınevi

Basım ve yayınlama için

Erbil – 30M Caddesi - Al-Muzaffariya Deniz Feneri yakınında

Yayın sırasında indeksleme – al-Tafseer Yayınevi

Abdülhamid, Abdullah

Akıllı İnsan (İnanç Üzerine Düşünme Rehberi - Adım Adım),
Abdullah El Arabi (Yazar), Kamaran Abdulrazzaq Braim (Çeviren).
s. 228.

14*21 cm.

ISBN: 978-9922-620-88-6

Irak, KBY, Halk Kütüphaneleri Genel Müdürlüğü, Lisans numarası
(648) 2022.

“Bu kitapta ifade edilen görüşlerin yayıncıya ait olması şart değildir.”

Tasarım : al-Tafseer Yayınevi

Akıllı İnsan

İnanç Üzerine Düşünme Rehberi
Adım Adım

Dr. Abdullah El Arabi

Çeviren: Kamaran Abdulrazzaq Braim



BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Her çeşit hamd Allah'a mahsustur. Biz O'na hamdeder, O'ndan yardım diler, O'ndan bizi bağışlamasını niyaz eder, O'na inanır ve O'na güveniriz. Kendi nefislerimizin şerlerinden ve işlerimizin kötü neticelerinden O'na sığınırız. Her kime Allah hidâyet verirse, hiç kimse onu doğru yoldan saptıramaz ve O her kimin doğru yoldan saptığına karar verirse hiç kimse onu hidâyete erdiremez. Biz, Allah'tan başka birinin ibadet edilmeye değer olmadığına şehadet ederiz. O, tekdir, O'nun ortağı yoktur. Biz, Muhammed'in O'nun kulu ve Resûlü olduğuna da şehadet ederiz. Sallallahu aleyhi ve ala alihi ve sahbihi ve men tebi'ehum bi ihsanin ilâ yevmiddin.

Allah'ın (c.c.) lütfu ve inayetiyle ve bazı dostların doğrudan veya dolaylı yardımlarıyla tasnif edilen bu kitabı okumayı tercih ettiğiniz için sizi tebrik ediyorum. Bu kitapta insan hayatındaki en önemli şey olan iman ve inanç teorileri dini ve sosyal boyutlarıyla ele alınıyor. Kitap otuz bölümden oluşuyor ve neredeyse her bölümün okunması yaklaşık on beş dakika sürer. Sizden bu kitabın her bölümünü yirmi dört saat içinde okumanızı rica

ediyorum, ve bu süre zarfında konuları düşünmeniz ve zihninizde analitik olarak incelemeniz çok iyi olacaktır.

Aslında bu kitabın iki yazarı var, ilk yazar elinizde olduğu gibi meseleleri ve konuları toplayıp sınıflandırmış, ikinci yazar sizsiniz ey okuyucu, çünkü bölümleri düşünmek kitabın sonuna kadar devam eden sürekli bir düşünce çizgisine yol açar. Bu kitabı yanlış ve belirlenen programa aykırı okursanız, bu kitabın nihai amacına ulaşamazsınız.

Önerilen program aşağıdaki gibidir:

- 1- Her bölümü ayrı ayrı okumanızı ve kitabı en geç bir veya iki ay içinde bitirmenizi öneririz.
- 2- Her bölüm arasında yirmi dört saati geçmeyecek şekilde belirli bir zaman aralığı belirleyin.
- 3- Kitabın her bölümünü inceledikten sonra yirmi dört saatlik bir süre içinde konularını düşünün.
- 4- Okurken aklınızda bir soru belirirse, okumayı bırakmayın ve devam edin; Çünkü bunun cevabını Allah'ın izniyle ilerleyen bölümlerde bulacaksınız.
- 5- Bu kitabın asıl amacı okuyucuyu düşündürmektir. Bu yüzden her bölümü okuduktan sonra düşünün.
- 6- Kitabın bazı bölümlerinin sonunda, size bölümün konuları hakkındaki düşüncelerinizi ortaya çıkaracak bir soru sorulacaktır.
- 7- Kitapta yer alan konuların tamamı Kur'an-ı Kerim'e ve rasyonel çıkarımlara dayalı olup belirli bir

mezhebe bağılı olmayıp tüm Müslümanlara hitap etmektedir.

- 8- İlk bölümlerden sıkıldıysanız okumaya devam edin, çünkü sonraki bölümlere giriş niteliğindedir ve bu kitaptaki önemli konuları zihnin anlamasına yardımcı olur.
- 9- Pek çok kişinin kitap okumaya vakti olmadığından konuyu olabildiğince kısa tutmaya çalıştık.
- 10- Bu kitap, kimsenin kendisi adına düşünmesine veya onu belli fikirlere bağlamasına izin vermeyen, hayatında düşünmenin değerini bilen ve ilahi hakikati asıl kaynağından arayan kişi için çok faydalıdır.
- 11- Bu kitap ikinci baskı olup bu baskıya, çok önemli bir bölüm olan 24. bölüm eklenmiştir.
- 12- Konulara hızlı bir şekilde girebilmeniz için kitabın ilk bölümünü kitabın giriş kısmı yaptık. Evet sevgili okuyucu: Buraya kadar kitabın giriş ve okuma yönteminin açıklanmasından oluşan ilk bölümünü okudunuz. Son olarak sizden bu kitaba odaklanmanızı ve düşünmenizi rica ediyorum.

Düşünme sorusu: Her insanın fikrinin ve bakış açısının neden önemli ve değerli olduğunu biliyor musunuz?

Seçilmiş ayet:

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرَاتِ
جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ (رعد - ۳)

Yeri düzleyen, orada dağlar, nehirler var eden, her türlü
üründen çift çift yetiştiren, gündüzü geceyle bürüyen de
O'dur. Doğrusu bunlarda, düşünen kimseler için ibretler
vardır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bugün insanlar neden Allah'ı ne seviyor ne de ondan korkuyor? Neden hiçbirimiz günlük faaliyetlerimizin yanı sıra, Allah'ın büyüklüğünü düşünmeye bir saat bile ayırmıyoruz? Bu bölümde bu soruları birlikte cevaplamaya çalışıyoruz.

İnsanları iman ve inanç hakkındaki düşüncelerinde dört kategoriye ayırabiliriz:

Birinci grup: Hiçbir şeye uymayanlar, din, iman, inanç ve ölümden sonraki hayata önem vermeyenler, hayatları boyunca yiyecek, ev ve işten başka hiçbir şeyi düşünmeyenler... Onlar Allah'ı, ibadeti ve ahiret gününü unutmuşlar. Allah, durumlarını açıklarken müminleri bu duruma düşmemeleri konusunda şöyle uarmıştır:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۸) وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۱۹) (الحشر - ۱۸ و ۱۹)

Ey inananlar! Allah'tan sakının; herkes yarına ne hazırladığına baksın; Allah'tan sakının, çünkü Allah

işlediklerinizden haberdardır. Allah'ı unutup da, Allah'ın da kendilerini kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın; onlar, yoldan çıkmış kimselerdir.

Ve ayrıca

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۷۸)
وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ هُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَهُمْ
أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ
أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۷۹) وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا
وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۸۰)
(الاعراف- ۱۷۸ إلى ۱۸۰)

Allah'ın doğru yola sevkettiği kimse doğru yolda olur. Saptırdığı kimseler ise, işte onlar mahvolanlardır. And olsun ki, cehennem için de birçok cin ve insan yarattık; onların kalbleri vardır ama anlamazlar; gözleri vardır ama görmezler; kulakları vardır ama işitmezler. İşte bunlar hayvanlar gibi hatta daha sapıktırlar. İşte bunlar gafillerdir. En güzel isimler Allah'ındır, O'na o isimlerle dua edin, O'nun isimleri konusunda eğrilğe sapanları bırakın. Onlar yaptıklarının cezasını göreceklerdir.

İkinci grup: İman ve inancı, ölümden sonraki hayatı, namazı, orucu ve insanı Yüce Allah'a yaklaştıran her ameli önemseyenler, günah ve hata işlemeyen, cennete ve Allah'ın rızasına ulaşmaya çalışırlar.

Ancak bu bireylerin asıl sorunu, imana ve inanca olan yoğun ilgilerine rağmen, imanı ve inançla ilgili fikirleri ebeveynlerinden miras aldıkları için doğumdan ölüme kadar bu konular hakkında düşünmemeleridir. Onlara iman ve inancı sorarsanız size şöyle cevap verirler: Dini atalarından ve kavimlerinden almışlar. Geleneksel olarak, düşünmeden veya tefekkür etmeden yaptıklarını yapmışlar, söylediklerini söylemişler. Bu kişiler yalnızca ders kitaplarında yer alan veya ebeveynlerinden öğrendikleri görüş ve düşüncelere sahiptirler. Allah bu insanların durumunu Kur'an'da şöyle açıklamaktadır:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (١٦٨) إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (١٦٩) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ (١٧٠) (البقرة- ١٦٨ إلى ١٧٠)

Ey İnsanlar! Yeryüzündeki temiz ve helal şeylerden yiyin, şeytana ayak uydurmayın, zira o sizin için apaçık bir düşmandır. Muhakkak size, kötülüğü, hayasızlığı, Allah'a karşı da bilmediğiniz şeyi söylemenizi emreder. Onlara: “Allah'ın indirdiğine uyun” denilince, “Hayır, atalarımızı yapar bulduğumuz şeye uyarız” derler; ya ataları bir şey akledemeyen ve doğru olmayan kimseler idiyseler?

Üçüncü grup: İman ve ölümden sonraki hayatla ilgilenenler, iman, din, ruh ve ölümden sonraki hayatla

ilgili konuları çok araştırıp okuyanlar, iman ve insan gerçeği üzerine çok düşünenler ve ahiret hakkında konuşanlar, bu konular üzerinde düşünmeye zaman ayırırlar. Ancak bu insanların asıl sorunu, onların yalnızca yanılsamalarının ve şüphelerinin peşinden gitmeleridir. Bu kişiler her zaman semavi kitaplar (vahiy) aracılığıyla insanlara iletilen ilahî din gerçeklerini tartışan felsefî bilim kitaplarını ve aklî kavramları içeren kitapları araştırırlar. Bu insanlar bu temel konuları öğrenmekle ilgilenseler de, bunları bilme yolunu seçme hatasına düşmüşler. Bir düşünün sevgililer: Eğer Kur'an'da kıyamet günü, melekler, cinler gibi kavramlar açıklanmasaydı, insan bu kavramlara nasıl ulaşabilirdi?! Peki bu görülmeyen şeyler hangi akılla algılanıyor? Cenâb-ı Hak gayb (tabiatüstü) kavramlar hakkında şöyle buyurmuştur:

إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
(فاطر-۳۸)

Allah şüphesiz, göklerin ve yerin gaybını bilir. Doğrusu O kalplerde olanı bilendir.

Ayrıca

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (۶۵) بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ
هُمْ مِنْهَا عَمُونَ (۶۶) (النمل- ۶۵ و ۶۶)

De ki: “Göklerde ve yerde gaybı Allah’tan başka bilen yoktur.” Ne zaman diriltileceklerini de bilmezler. Ahirete

dair bilgileri yeterli midir? Hayır; ondan şüphe etmektedirler. Hayır; ona karşı kördürler.

Öyleyse; Kıyamet, melekler ve cinler gibi gaybla ilgili kavramların insanlara semavî kitaplarla, yani sadece vahiy yoluyla aktarıldığını ve hiç kimsenin bu kavramlara akıl yoluyla ulaşamayacağını anlıyoruz. İnsanların yazdığı felsefî kitaplara uyarak imanını onlardan alan kimse, mutlaka sapıklığa düşer. Çünkü bunlar insan aklından başka bir şey değildir. Cenâb-ı Hak, özelde Peygamberini (s.a.v) ve genel olarak ümmeti, doğru imana ulaşabilmek için insanların akıllarına uymaları konusunda uyarmış ve şöyle buyurmuştur:

وَمَتَّ كَلِمَةً رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
(۱۱۵) وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ
إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۱۱۶) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ
سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (الانعام- ۱۱۵ إلى ۱۱۷)

Rabbinin sözü, doğruluk ve adaletle tamamlandı. O'nun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O, işitir ve bilir. Yeryüzündekilerin çoğunluğuna itaat edersen seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar, sadece tahminde bulunurlar. Doğrusu Rabbin, yolundan kimin saptığını daha iyi bilir. Doğru yolda olanları da en iyi O bilir.

Dördüncü grup: İman ve ölümden sonraki hayatla ilgilenenler, din, ruh, gayb ve ölümden sonraki hayat hakkında düşünenler, gaybla ilgili kavramları imanın tek

kaynağı olan Kitap'tan (Kur'an) kabul edenlerdir. Bunlar imanı önemserler, taklit etmezler, Allah'ın sözünün üstün ve aşılmaz olduğuna inanırlar. Cenâb-ı Hak bu insanları anlatırken şöyle buyurmuştur:

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳)
وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ
(۴) أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵) (البقره - ۳
إلى ۵)

Onlar, gaybe inanırlar, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan yerli yerince sarfederler. Onlar, sana indirilen Kitap'a da, senden önce indirilenlere de inanırlar; ahirete de yalnız onlar kesinlikle inanırlar. İşte Rablerinin yolunda olanlar ve saadete erişenler bunlardır.

Günümüzde çoğu insan en iyi yolu ve en iyi hedefi seçtiğini düşünüyor, dolayısıyla kendi görüşlerinde ısrar ettiklerini, taassub ve cehalet nedeniyle başkalarının görüşlerine önem vermediklerini görüyorsunuz. Doğru yolda olduklarını ve doğru düşündüklerini zannettikleri için başkalarının sözlerine, düşüncelerine kulak verme ihtiyacı duymazlar. İnsanın mutluluğunun yollarını anlatan bir kitap çıktığında tutucuların bu mutluluğa pek önem vermediklerini, her zaman kendi görüşlerini başkalarına göre ön planda tuttuklarını görürsünüz. Doğru bilgiye sahip olup olmadığımızı, hayatın amacını algılayıp algılamadığımızı bilmek istiyorsak, fanatizme düşmeden kulaklarımızı ve gözlerimizi açmalı, eleştirmenlerin söylediklerine kulak vermeliyiz.

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى
فَبَشِّرْ عِبَادِ (۱۷) الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ
هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ (۱۸) (الزمر - ۱۷ إلى ۱۸)

Şeytana ve putlara kulluk etmekten kaçınıp, Allah’a yönelenlere, onlara, müjde vardır. Dinleyip de, en güzel söze uyan kullarımı müjdele. İşte Allah’ın doğru yola erıştirdiği onlardır. İşte onlar akıl sahipleridir. Sözü dinleyip de onun en güzeline uyanlar var ya, işte onlar Allah’ın hidâyete erdirdiği kimselerdir. İşte onlar akıl sahiplerinin ta kendileridir.

İnsan hayatına en faydalı program, insanın belirlediği program değil, Yaratıcının insan için belirlediği programdır. İnsan yaratılmış bir varlıktır, sıfatlarından biri de zaaftır ve bütün görüş ve düşünceleri aklının meyvesidir, bu nedenle dünya işlerinde doğruyu bulabilir ama ahiret saadetine ulaşmada tek başına düşünmenin hiçbir faydası yoktur. İnsanın düşünce ve çabasının amacı, sınırlı ömrü boyunca (sağlıklı bir insanın ortalama ömrü seksen yıldır) mutluluğa ulaşmaktır ve onu her zaman mutluluğu ararken bulursunuz. Ancak ilahî kanunun asıl amacı, insanı sınırlı dünya mutluluğundan, ahiretteki sonsuz mutluluğa aktarmaktır. Dolayısıyla insanların aradığı ve ulaşmaya çalıştığı dünya güvenliği ancak din aracılığıyla sağlanabilir.

Düşünme sorusu: Önceki gruplardan hangisinin doğru olduğunu düşünüyorsunuz?

Seçilmiş ayet:

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا - إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا (الانسان - ۲ تا ۳)

Biz insanı katışık bir nutfeden yaratmışızdır; onu deneriz; bu yüzden, onun işitmesini ve görmesini sağlamışızdır. Şüphesiz ona yol gösterdik; buna kimi şükreder, kimi de nankörlük.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bir çocuk İslam ülkesinde doğduğunda babası, annesi, toplumu ve yönetim sistemi Müslüman olduğu için doğal olarak Müslüman doğar. Dolayısıyla bir çocuk Hristiyan bir ülkede doğduğunda mutlaka Hristiyan olur, çünkü toplum ve ailesi onu Hristiyan olarak yetiştiriyor. Peki hakikat topluma tabi midir? Yoksa düşünerek, tefekkür ederek mi doğruyu bilmemiz gerekiyor?

Örnek: Kıyamet gününde bir Yahudi, bir Hristiyan ve bir Müslümanın, inançlarında yer alan ve Allah'ın şeriatında izin verilmeyen bazı hurafelere cevap vermek üzere ortaya çıkacağını varsayıyoruz. Yahudi diyor ki: Ben Yahudi bir ailede doğdum ve inancımı ailemden ve toplumdan aldım. Hristiyan şöyle diyor: Hristiyan bir ailede doğdum ve dini ailemden ve toplumdan öğrendim. Müslüman da diyor ki: Ben Müslüman bir ailede doğdum, dini ailemden ve toplumdan öğrendim. Bu durumda Müslümana “Cennete girin” denileceğini mi sanıyorsunuz? Kesinlikle hayır, çünkü onun batıl yola girenlerden hiçbir farkı yoktur. Her birinin imanı araştırmaya değil taklide dayandığı için, onlar hakkındaki ilahî hüküm eşit olacaktır. Dolayısıyla Allah'ın rızasını kazandıran gerçek iman, insanın ufukları (doğa ve evreni) ve canları (insanın yaratılışını) düşünmesiyle, bu

yaratıkların arkasında hakim ve kudretli bir yaratıcının olduğu kendisine açık hale gelmesiyle elde edilir. Bu yaklaşımı destekleyen ise Yüce Allah'ın şöyle buyurmasıdır:

(سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ)
(فصلت، 53)

Onun hak olduğu meydana çıkıncaya kadar varlığımızın belgelerini onlara hem dış dünyada ve hem de kendi içlerinde göstereceğiz.

Bu nedenle Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de insanları sık sık ayetleri üzerinde düşünmeye, aileyi, ataları, alimleri ve toplumu taklit etmemeye çağırmaktadır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ (۲۲)
وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا
آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ (۲۳) قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ
مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۲۴) (الزخرف-
۲۲ إلى ۲۴)

Hayır; “Doğrusu Biz babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerinden gitmekteyiz” derler. Senden önce, herhangi bir şehre gönderdiğimiz uyarıcıya, şımarık varlıkları sadece: “Doğrusu babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerini izlemekteyiz” dediler. Gönderilen uyarıcı: “Eğer size, babalarımızı

üzerinde bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirmiş isem de mi bana uymazsınız?” dedi. Onlar: “Doğrusu sizinle gönderilen şeyi inkar ediyoruz” dediler.

Gerçeği arayan, mutlaka ona ulaşacaktır “Men cedde, vecede”. Allah’ın kalamından sonra başka bir söz olmadığını, Kur’an-ı Kerim’in önemini, tüm ayetlerinin birer hidâyet ve mutluluk vesilesi olduğunu kabul ediyoruz. Kim Kur’an’ı düşünür ve Allah’ın rızasını ararsa, Allah ona kesin bir hidayet vaadi veriyor:

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
(العنكبوت، ٦٩)

Ama Bizim uğrumuzda cihat edenleri elbette yollarımıza eriştireceğiz. Allah şüphesiz, iyi davrananlarla beraberdir.

(لَنَهْدِيَنَّهُمْ) kelimesine dikkat edin, kasem lâmi ve nun-u tevkid ile birlikte gelir ki bu da kesin bir hidâyet anlamına gelir, Ancak doğru niyette olmak ve hidâyet istemek şartıyla. Hidâyet sadece biraz çaba gerektirir; karmaşık bir matematik denklemini çözmek veya belirsiz bir geometrik kuralı kanıtlamak kadar zor değildir. Tam tersine kapsamlı bir sonuca varmayı gerektirir ve bu da Allah’ın ayetleri üzerinde düşünmekle sağlanır. İman geleneksel bir şey değildir, imanı ve inancı bilmenin ölçütü vahiydir (Kur’an); Dolayısıyla inancın ölçütü insanların sözleri değil, Allah’ın sözleridir.

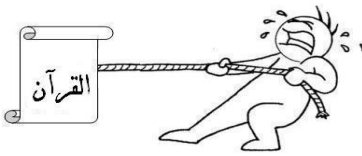
İnsan gerçek inancı aramalı ve gerçek inanç kendiliğinden veya geleneksel olarak gelene kadar oturmamalıdır. En önemlisi iman ve inanç meselesi tesadüflere bırakılacak sıradan bir konu değildir. Cennet ile cehennem arasında seçim yapma ölçütü olması nedeniyle Müslümanın hayatındaki en temel konulardan biridir. Bu nedenle, her insan hayatında doğru inancı aramaya zaman ayırmalıdır ve bu kitap size derin düşünceye doğru ilk adımı göstermek için tasarlanmıştır. İlahî emirlerden uzaklaşmanın ve onlara inanmamanın O'nun kudret ve büyüklüğünden hiçbir şeyi eksiltmediği, kâinatı değiştirmedeği, yağmur ve karın yağmasını engellemediği, geceyi ve gündüzü değiştirmedeği açıktır. Aksine, doktora gitmek istemeyen bir hastanın durumunda olduğu gibi biz insanlar zarar görürüz.

Emin olun ki iman ve inanç seçimi her zaman kişinin kendisi tarafından yapılır ve kıyamet gününde herkese kendi imanı ve inancı sorulacak, başkalarına bizim imanımız ve inancımız sorulmayacak. İman, halkın, filozofların ve din alimlerinin sözlerinden değil, güçlü bir kaynak olan Kur'an'dan alınır. Kıyamet gününde güvenilir belge olmaya layık tek kaynak O'dur. Bir araba satın almak istediğimizde birçok kişiye, uzmana ve araç ofisi sahibine sorup danışırız, fiyatını sorarız ve sonunda arabayı alana kadar fiyatın yükselip düşeceğini düşünürüz. Araba alırken gösterdiğimiz ihtişam ve ilginin onda biri kadar iman ve inancımızı büyütüp önemsiyor muyuz? Nasıl ki bir araba satın almak için saatler harcıyorsak,

sonsuz yaşamın dayandığı gerçek inancı izah etmeye ve ilkelerini araştırmaya da vakit ayırmaya istekli miyiz?

Buradaki asıl nokta şudur: Hidayete ulaşmak için Kur'an'ı zihninizdeki önyargılara ve inançlara göre okumamalı, size doğru yolu gösterecek ve açıklayacak şekilde okumalısınız, okuyucunun Kur'an'ı bu ön yargılara göre okuması ona yol göstermez, aksine Kur'an'ı yönlendiren odur. Düşünen insan, bir hedefi ve amacı olan, düşünce ve inançlarını Kur'an'la dengelemeye çalışan kişidir. Herhangi bir düşüncesinin veya inancının Kur'an'a aykırı olduğunu gördüğünde onu düşüncelerinden siler ve zorla yok eder. Fikirlerinde bir eksiklik bulduğunda bunu Kur'an'la tamamlamaya koşar ve böylece Kur'anî bir inanç oluşturma sonucuna ulaşır.

Kıyamet gününde imanımızın ve inancımızın her zerresini destekleyecek Kur'an'dan delillere sahip olmamız için Kur'an ile aydınlanmamız gerekiyor.



الذى يقرأ القرآن بغرض
الذى يهدى القرآن



الذى يهديه القرآن

Kur'an Kur'an'ı yönlendirmek için Kur'an	Kur'an
---	--------

okuyan kişi.	Kur'an'ın yönlendirdiği kişi
--------------	------------------------------

İnsanların Kur'an'ı doğru anlamalarına engel olan diğer sorunlardan biri de görüşe dayalı tefsîrdir. Yani bazı kişiler Kur'an'ı tarihi olaylara ve insanların görüşlerine göre yorumlamak isterler, tam tersine imanla ilgili tarihi olayları unutup imanın ana kaynağı olan Kur'an üzerinde düşünmemiz gerektiğini bilmeliyiz. Ne yazık ki günümüzde insanlar, dini sınırlı sayıda insanın anladığını düşünüyor ve bunun sonucunda da bu sınırlı grubun, diğer insanlar yerine düşünüp onlara şöyle dediğini görüyorsunuz: “İmanı aradık, ona ulaştık ve dini anladık; Dini bizden başka kimse anlamıyor, o yüzden bizi taklit etmelisiniz ve din hakkında düşünmenize gerek yok, çünkü biz dini sizin adınıza anladık ve öğrendik.” Eğer bu kişilerin söyledikleri doğru olsaydı, Kur'an'ın başkalarına değil, sadece bu kişilere indirilmesi gerekirdi; Ancak Kur'an, gencinden yaşlısına tüm insanlara indirildiğine göre, herkesin ondan faydalanması ve herkesin bir payı olması gerekir:

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (القمر - ١٧ ، ٢٢ ، ٣٢ ، ٤٠)

And olsun ki Kur'an'ı, öğüt olsun diye kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?

Tevhid'i öğretmek ve öğrenmek kolay bir iştir ve bu gerçek kulların işidir. Kur'an-ı Kerim, Allah'ın

değişimden ve tahriflerden koruduğu, meydan okumayla birleşen mucizevî bir ilahî sözdür.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (الحجر - ٩)

Doğrusu Kitap'ı Biz indirdik, onun koruyucusu elbette Biziz.

Ve ayrıca:

وَأْتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا (الكهف - ٢٧)

Rabbinin Kitap'ından sana vahyolunanı oku; O'nun sözlerini değiştirecek yoktur. O'ndan başka bir sığınılacak da bulamazsın.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) kıyamet günü kavmine soracak ve onları suçlayacaktır: “Kur'an'ı neden terk ettiniz?” Peygamberimiz (s.a.v.) Allah'ın mesajı bize ulaşincaya ve onu bize ulaştırana kadar yirmi üç yıl boyunca maddî ve manevî pek çok sıkıntıya, zarara ve zorluklara katlanmıştır. Bugün para kazanmak ve seyahat etmek için saatlerce vakit harcıyoruz ama Kur'an'ı okumaya ve ayetleri üzerinde düşünmeye günde birkaç dakika ayırmıyoruz.

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا (الفرقان - ٣٠)

Peygamber: “Ey Rabbim! Doğrusu milletim bu Kur’an’ı terketmişti” der.

Vakit ayırıp düşünmesi şartıyla, iman ve hakikî inanç her insana nasip olacaktır. Bakın, burada altını çizmek istediğimiz nokta, bugün toplumumuzda birçok insanın kendi akıl ve düşüncelerinin başkalarının düşünceleriyle uyumlu olması gerektiğine inanmasıdır. İnancı belli isimlerden alırlar ve inançla ilgili temel sorun da budur. Allah, kendi ifadesiyle akıl sahibi tüm kullarına, göklerin ve yerin yaratılışı, Allah’ın ayetleri ve kendilerinin yaratılışı hakkında düşünmelerini emretmiştir. “Başkalarına söyle, senin adına düşünsünler” dememiştir. Aynı şekilde Resûlullah (s.a.v.), yeni Müslümanlara Kur’an okurken, onların iman ve itikadını düzeltirken, onlara Ebû Cehil ve Ebû Leheb’e gidip onlarla istişarede bulunarak iman ve itikad meselelerini sormalarını söylememiştir. Gerçeği anladıklarında hemen kabul ettiler ve iman ettiler. Bazı insanların fıkıh ile iman arasındaki fark konusunda kafası karışıktır çünkü fıkıhın yerine imanı koyuyorlar ve ikisini karıştırıyorlar. İnsanın inancı, düşünme ve çıkarım sonucunda ortaya çıkan imana dayanmalıdır. İmanını başkalarının (babası, annesi, alimler gibi) algı ve düşüncelerine dayandırması kabul edilmez. Miras meselesinin hükmünü öğrenmek isteyen kişinin fıkıh kitaplarını araştırması veya tanıdığı ilim ve hukukçulara danışması gerekir. Ancak tevhidi tam olarak kavramak istiyorsa, Kur’an’ı düşünmek için aklına güvenmelidir. Hiç şüphe yok ki, günümüzde günde beş

vakit namaz kılan ve namazı hiç bırakmayan pek çok insan var ve onları çoğu zaman iyi işler yaparken bulacaksınız. Bütün bunlara rağmen bu insanların imanında iğne ucu kadar şirk lekesi dahi olsa, onların hiçbir amelleri Cenab-ı Hakk katında kabul edilmeyecektir.

Başka bir örnek:

Öğrencilerle aynı sınıfta olduğumuzu varsayıyoruz ve yılsonu final sınav sorularının öngörülen kitaptan olacağı, soruların enstitü yönetimi tarafından sorulacağı ve sınav kağıtlarının enstitü yönetimi tarafından düzeltileceği yıl başında duyurulmuştu. Bütün bunlara rağmen ders öğretmenin “Ben size kitaptan farklı notlar veriyorum, bu da ders konusu dışında birçok ögeyi içeriyor” derken buluyorsunuz. Akıllı öğrenciler ders kitabını çalışır, aptal öğrenciler ise öğretmenin sözlerini duyup sadece notlara çalışır, enstitü yönetiminin duyurusunu unuturlar. Sınav günü tüm soruların notlardan değil kitaptan sorulduğunu görürler.

Bir soru: Kazanan ve başarılı olan kim? İman alanında Kur'an bizim için yukarıda bahsettiğimiz kitap gibidir.

Bahsi geçen tüm meseleleri açıkladıktan sonra pek çok kişinin bu konuları kabul etmediğini göreceksiniz; Çünkü düşünemeyeceklerini düşünüyorlar. Bu kişilere tavsiyemiz, bu konuları tam olarak anlamasalar bile arayışlarını sürdürürken samimi bir şekilde düşünmeye devam etmeleridir. Hidayetin Allah'tan geldiğini

unutmamalı, başına gelen kötü bir kazayı (mesela trafik kazası) unutmak isteyen biri gibi olmamalıdır. Bunun yerine, bu bölümün ve sonraki bölümlerin konuları üzerinde düşünmeleri gerekir. İmanın kaybolmasından dolayı düşünmekten ve okumaktan korkan ve inancını inandırıcı delillerle savunamayan kimseye gelince, bu iman gerçek bir iman değil, zan ve vesvesedir.

Seçilmiş ayet:

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ
(الانفال - ٢٢)

Allah katında, yeryüzündeki canlıların en kötüsü gerçeği akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bu bölümde Kur'an'da Yaratıcının büyüklüğünü ve mutlak hakimiyetini gösteren, bizi yaratıklar ve gökler üzerinde düşünmeye davet eden ayetleri inceliyoruz. Şu ayetlere dikkat edin:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ (۱۹) وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ (۲۰) وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (۲۱) وَأَرْسَلْنَا الرِّيَّاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ (۲۲) وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ (۲۳) وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ (۲۴) وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَخْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۲۵) (الحجر - ۱۹ إلى ۲۵)

Yeri yaydık, oraya sabit dağlar yerleştirdik, orada her şeyi bir ölçüye göre bitirdik. Orada sizin ve rızık veremeyeceğiniz kimseler için geçimlikler meydana getirdik. Hazinesi Bizim katımızda olmayan hiçbir şey yoktur. Biz onu ancak belli bir ölçüye göre indiririz. Rüzgarları aşılایıcı olarak gönderdik; yukarıdan su indirdik de sizi onunla suladık. Yoksa siz onu toplayamazdınız. Doğrusu diriltten ve öldüren Biziz; hepsinin gerisinde de Biz kalırız. And olsun ki, sizden önce geçenleri biliriz; and olsun ki, geri kalanları da biliriz. Doğrusu Rabbin onları diriltip bir araya getirecektir. Şüphesiz O Hakim'dir, Herşeyi Bilen'dir.

Bu ayetlerde Allah (c.c.), kudretini ve insanoğluna verdiği nimetleri şöyle göstermektedir: Rabbimiz, yeryüzünü insanlar için mükemmel bir şekilde yaratmıştır; Böylece insanın yeryüzünde rahatça yürüdüğünü ve hiçbir zorluk hissetmediğini görebilirsiniz. Eğer dünya, üzerine basıldığında çökecek kadar yumuşak olsaydı, yeryüzünde yaşamak zor olurdu, ama Yüce Rabbimiz, dünyayı ayaklarımızın altına sermiş, deprem ve su baskınlarında insanları koruyan dağlarla onu sabit kılmış, bitkileri dengede yaratmıştır. Ayrıca Allah'ın yarattığı canlılara baktığımızda, onlarda hiçbir kusur, yaratılışlarında herhangi bir çarpıklık görmeyiz. Her gün kâşiflerden ve bilim adamlarından Allah'ın yaratıkları hakkında, O'nun büyüklüğünü ve gücünü ortaya koyan yeni gerçekleri duyuyoruz. Bu keşifler sonsuzdur; hayvanlarda, bitkilerde, evrende ve ayrıca insan vücudunda meydana gelir. Rabbimiz yüce kitabında şöyle buyuruyor: “Yaparız, yaratırız, besleriz, büyütürüz...” Aksi halde O'nun izni olmadan hiçbir canlı doğmaz. Bunları isteyen Allah'tır ve Allah'ın izni olmadan yaratıkların hiçbir gücü yoktur. Yabanî, evcil ve kara hayvanlarından deniz canlılarına, hatta ancak mikroskopla görülebilen mikroskobik canlılara kadar tüm varlıkların yaratıcısı ve rızkını veren O'dur. Bütün insanlar ittifak etseler bile bu canlıların çok küçük bir kısmının ihtiyaçlarını karşılayamazlar. Yaratıcı ve Rızık veren Allah, Müslümanlardan Hristiyanlara, kâfirlerden müşriklere kadar tüm insan ve yaratıkların rızkını sağlar ve onlardan rızıklarını esirgemez. Hazine, madenler ve yaratılan her şey O'nun kudretindedir, dolayısıyla yaratıklar O'nun kudret ve ilminin dışına çıkamazlar. İşte gerçek sahibi O'dur, dilediğine rızık verir. Yağmur, kar, rüzgârın hareketi, bulutların hareketi, güneşin ışığı gibi nimetleri takdir eden O'dur. Her şey O'nun ilmi ve kontrolü altındadır ve bilinen bir ölçüde kullarına iner. Kim de gücünün yetmediği bir ilim için ömrü boyunca dua ederse, Allah ona icabet etmez, çünkü O, her canlının sınırlarını ve enerjisini bilir ve gücüne göre verir. Rüzgârın hareketinin bulutların hareketine ve polen oluşumuna neden olduğu, yağmurun ise yeryüzündeki tüm

canlıların susuzluğunu gideren bir süreç olduğu evrensel bir gerçektir. Rabbimiz söz konusu ayette susuzluğu giderme gücüne vurgu yaparken, insanın sudan tasarruf edemediğini de görmekteyiz. Yağmurdan sonra barajların arkasındaki suya bakın. Su artıyor, yükseliyor ama bu miktarda mı kalıyor? Bir miktar suyun yere indiğini, bir miktar suyun bir süre sonra buharlaştığını ve geriye ne kadar su kaldığını görüyorsunuz ve insan, üzerine yağmur yağdırıp onu sulamak için bir kez daha Allah'ın rahmetine sığınıyor. Aynı şekilde O'nun kudretinin önemli bir örneği, O'nun yaşam ve ölüm üzerindeki gücüdür. Dirilten ve öldüren O'dur. Ağaçları ve yeşil bitkileri kışın ve sonbaharda öldüren, ilkbaharda dirilten O'dur. İnsanları ahirette diriltmeye kadirdir.

Bütün insanların zamanı gelip de herkes öldüğünde, Allah kalacak ve kâinatın, yeryüzünün ve içindeki tüm bitkilerin, hayvanların, cansız nesnelerin, şehirlerin ve ülkelerin varisi olacaktır. Bütün sanatlar ve ilimler insanın elinden çıkıp gerçek mirasçısı Yüce Rabbimiz'e geri döner. O, ilk ve sondur, yaratılış hallerini, düşüncelerini, akıbetlerini ve her şeyi bilendir. Nihayet kıyamet gününde bütün insanlar yaptıklarının karşılığını almak üzere Allah'ın huzurunda toplanacaklardır. Allah Alim'dir, yani kullarının ve mahlukatın durumunu bilen ve Hekim olandır: nimet vermekte ve rızık göndermekte mutlak hikmet sahibidir.

Peygamberimiz (s.a.v.) döneminde ilahî nimetleri görmeyen bazı kimseler, kıyamet gününün ve onun geliş vaktinin ilminin yalnızca Allah katında olduğunu bilmiyorlar ve kıyamet gününü soruyorlardı. Bir alimin dediği gibi “Ölenin kıyameti kopmuştur.” O halde bizden önce ölenlerden ibret almamız, durumumuzu biraz

düşünmemiz ve ilahî anayasayı (Kur'an) üzerinde düşünmemiz daha doğru olur; çünkü ölümümüz kıyametimizin başlangıcıdır ve kısa bir süre için de olsa bu dünyaya dönmeyeceğiz.

Düşünme sorusu:

Yüce Allah neden kudretini insanlara gösteriyor?

“Ölenin kıyameti kopmuştur.” ne demek?

Seçilmiş ayet:

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ
بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (الاسراء - ٤٤)

Yedi gök, yer ve bunlarda bulunanlar O'nu tesbih eder; O'nu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur; fakat siz onların tesbihlerini anlamazsınız. Doğrusu O Halim olandır, Bağışlayan'dır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Rabbimiz neden tüm insanları insanın yaratılışı, göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünmeye çağırıyor? Neden onlara Kur'an hakkında düşüncelerini emrediyor? Kur'an'ı düşünmek neden bu kadar değerli? Ufuklar ve canlar hakkında düşünmenin değerini gösteren Kur'an'daki şu ayetlere dikkat edin:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ
أُولُوا الْأَلْبَابِ (ابراهيم - ٥٢)

Bu Kur'an, onunla uyarılsınlar ve tek bir Tanrı bulunduğunu bilsinler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye insanlara tebliğ edilmiştir.

Ayrıca:

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ (آل عمران - ١٩٠)

Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde akıl sahiblerine şüphesiz deliller vardır.

Ayrıca:

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (آل عمران - ٦)

Ana rahminde sizi dilediği gibi şekillendiren O'dur. O'ndan başka tanrı yoktur, güçlüdür, Hakim'dir.

Kur'an-ı Kerim'de evrenin ve insanın yaratılışıyla ilgili bin üç yüz ayet bulunmakta ve ayetlerin sonunda insanı düşünmeye çağırmaktadır. Hiç kimsenin bu dünyadaki varlığı ve karakteri meselesini göz ardı edemeyeceği, düşünmeden taklit ederek, yiyip içerek yaşayamayacağı açıktır. Hiç kimse düşüncesizce hayvanî bir şekilde yaşamak için rasyonel insan hayatından vazgeçemez. Çünkü her insanın değeri, düşünce ve görüşleriyle bağlantılıdır ve bildiğiniz gibi tarih boyunca aydınların ve düşünürlerin diğer insanlara göre yüksek ve yüce bir statüye sahip olduklarını görüyoruz.

Biri kör, diğeri gören iki kişi olduğunu varsayıyoruz. Kör bir kişi karşıdan karşıya geçmeye çalışırsa kaza meydana gelir, aynı şekilde gören kişi gözleri kapalı olarak karşıdan karşıya geçmeye çalışırsa kaza meydana gelir ve onun başına gelenler kör bir insanın başına gelenlerden farklı değildir. İnsan aklı söz konusu olduğunda da durum böyledir; İnsanın aklından faydalanmıyorsa deliden, hatta hayvanlardan,

canavarlardan hiçbir farkı yoktur. Genellikle her insan olgunluğa ulaştığında hayatı için bir hedef belirler ve bu hedefe ulaşmak için özenle ve ciddiyetle çabalar. Bazı insanlar zevk, şehvet, geçici dünya mutluluğu gibi kısa vadeli hedeflere sahipken, bazıları da sonsuz mutluluk gibi uzun vadeli ve sonsuz hedefler için çabalarlar. Allah insanın bu dünyadaki nihaî amacını duygularıyla değil, aklıyla seçmesini istemiştir. Dolayısıyla Cenab-ı Hakk'ın insanları düşünmeye davet ettiğini gösteren pek çok delil vardır.

Birincisi: İnsanın, bir yaratıcının varlığına kesin olarak inanması, onun ayetlerini tefekkür etmekle olur. İçinde yaşadığımız bu dünya harika bir sisteme sahiptir ve tesadüfen, kendiliğinden ya da boşuna yaratılmış olamaz. Okyanuslarda, ormanlarda, dağlarda, şehirlerde, ülkelerde ve köylerde rızık arayan milyonlarca hayvan vardır ve onların rızıkını daima Allah sağlar. Ay, dünya ve güneş'in belli bir şekli vardır ve yörüngelerinde düzenli bir şekilde hareket ederler, hareketlerinde kaos bulamazsınız. Dünyanın ve tüm yıldızların hareketini yönlendiren ve düzenleyen Allah'tır. Her birinin belli bir yörüngesi vardır, bu yörüngede döner ve kıl payı bile sapmaz.

İnsan kalbinin her an organlara kan göndermesi ve solunum sisteminin nefes alması, insanın hayatını, kalbinin hareketlerini ve vücudundaki organları kudretiyle denetleyen Allah'ın kontrolü sayesinde. Eğer dünya tesadüfen ortaya çıksaydı, gökyüzüne defalarca taş atılarak uçak yapmak mümkün olurdu. Akıl, bir taşı milyonlarca kez atsak tesadüfen uçağa dönüşmeyeceğini anlar.

Bir kol saati yapmak için çok zaman harcamanız, program yapmanız, saatin nasıl yapılacağını düşünmeniz

ve planlamanız gerekiyor. Güneşi, yıldızları ve harikalarıyla bu dünyanın tesadüfen ve hiçbir sistem olmadan yaratılmasını nasıl bekleyebiliriz? İnsan vücudunda düzen yoksa düzeni tesadüflere dayanan bir bedenle yaşamayı nasıl bekleyebiliriz? Bu imkansız. Bu dünyanın tek yaratıcısı Yüce Allah'tır (c.c.).

Bir başka delil ile Allah'ın vaadine iman etmiş oluyoruz. Cenab-ı Hak Kur'an'da Lût, Ad ve Firavun kavminin çektiği azapları haber vermiştir. Bu kavimlerden geriye kalanlar insanlığa örnek ve ders niteliğinde olmalı ve Allah'ın bu insanlara verdiği vaadi yerine getirdiği gibi, başkalarına da vaadini yerine getireceğini idrak etmeliyiz. Hayatımızı düşünerek Allah'ın vaadinin gerçekleşeceğine inanmalıyız. Allah'ın insanlara verdiği ölüm vaadinin gerçekleştiğini gördüğümüz gibi, biz de akıllı insanlar olarak Allah'ın tüm vaatlerinin ve tehditlerinin gerçekleşeceğine inanmalıyız.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (العنكبوت - ٥٧)

Her can ölümü tadacaktır. Sonunda Bize döneceksiniz.

İnsanın dünya hayatına müdahale etme ve hareket etme yeteneği sınırlıdır. Anne karnındaki cenine baktığımızda annenin ona hiçbir müdahalesinin olmadığını, onu büyüten, besleyen, şekillendiren Allah'ın olduğunu görürüz. Dünyaya geldiğinde onu yetiştiren, öğreten, kemal, olgunluk ve hikmet veren, hayatı boyunca rızık veren, imtihan eden Allah'tır. Sonunda yetişkinliğe ve yaşlılığa ulaşır, hareket edemez ve işini düzgün yapamaz hale gelir. Eğer insan, kaderini ve hayatını kontrol etme gücüne sahipse, yaşlılıktan, kötülüklerden ve fitneden

korunmalıdır. Mesela elini kesse kendine yeni bir el yaratabilir mi?

Üstelik nasıl gece ile gündüzün değişmesi, bulutların hareketi Allah'ın emriyle oluyorsa, bitkilerin kışın kuruması, baharda yeşermesi de Allah'ın delilleri arasındadır. Akıllı bir insan bunları düşünür ve bunları Allah'ın vaadinin gerçekleşmesinin bir delili olarak değerlendirir. Bedenlerimiz dahil çevremizdeki tüm varlıkların mucize olduğunu kabul ederiz. Ama ne yazık ki olaylara inanç ya da mucize perspektifinden bakmıyoruz. Keşifler ilk başta bizi şaşırtsa da bir süre sonra bizim için normal hale geliyor.

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ وَمِنَ التَّحْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (الانعام - ٩٩)

O, gökten su indirendir. Her bitkiyi onunla bitirdik, ondan bitirdiğimiz yeşilden, birbirine benzeyen ve benzemeyen yığın yığın taneler, hurmaların tomurcuklarından sarkan salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar çıkardık. Ürün verdiklerinde ürünlerine, olgunlaşmalarına bir bakın. Bunlarda, inananlar için, şüphesiz, deliller vardır.

Tüm bu hususlar, insanların Allah'ın büyüklüğünü tanıyıp O'na olan acizliklerini ve teslimiyetlerini gösterebilmeleri için Kur'an'da bildirilmektedir. Bu evrendeki insan, cam bir bardağa hapsolmuş bir karınca gibidir ve herhangi bir yönden aradığında dışarı çıkamaz,

kaçamaz. Üstelik yeryüzündeki insan da bu karınca gibidir; Bu dünyada bilimsel gelişmelere ve keşiflere ulaşsa bile onun kaderi ölüm olacak ve geri dönüşü olmayan ahirete girecektir. Şu anda dünya nüfusu birkaç milyara ulaşmıştır. Bizden önce yaşayan ve şu anda aramızda olmayan kaç kişi var? Kaç kişi güçlü ve zengindi? Kaç kişi günümüzde olduğu gibi hırsızlık, fuhuş, açgözlülük gibi günahlarıyla gurur duyuyordu? Yüz yıl sonra bu dünyada bizden kimse kalmayacak. Ölüm canımızı alır ve hepimiz ölümü tadacağız. Biraz düşünersek ölümün kesin ve kaçınılmaz bir şey olduğunu, Allah'ın ahirette hesap olacağına dair verdiği vaadin yerine getirilmesi için mükemmel bir delil olduğunu anlarız. Fanatik olmayan, rasyonel ve basit düşünen her insan, hayatının asıl amacını anlar. Buradan çıkan sonuç şudur: Her insan ya yaratıcıdır ya da yaratıktır, üçüncüsü yoktur. Bir insan yaratıcı olduğunu iddia ediyorsa bunu ispatlamalıdır: Mesela göklerden ve yerden ne yaratmıştır? Yani insanın evreni yönetme ve yaratma yeteneğine sahip olduğunu kanıtlaması gerekir. İnsanın kendi bedenini veya yaratılışını kontrol etme gücü var mıdır? Sağlam bir zihin, biraz düşünürse bu soruların cevabının olumsuz olduğunu anlayabilir. İnsan yaratılmış bir varlıktır ve ömrünün sonuna kadar Yaratıcısını tanımalı, ona ibadet etmeli, hidayet ve mutluluk programı üzerinde çalışmalıdır. Çünkü Yaratıcının belirlediği anayasa bu hayattaki en eksiksiz ve en iyi programdır.

Düşünme sorusu: Rabb hakkında ne düşünüyorsunuz?
Yüce Allah'ın zihnimizdeki gerçekliği nedir?

Seçilmiş ayet:

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ (الدخان – ۳۸)

Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları oyun olsun diye yaratmadık.

ALTINCI BÖLÜM

Günümüzün sorunlarından biri dinde aşırılıktır. Yüce Allah bizi dinde aşırılıktan men etmiştir. Şu ayete dikkat edin:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٧٦) قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا
 تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ
 السَّبِيلِ (٧٧) لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى
 ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (٧٨) (المائدة- ٧٦ إلى ٧٨)

“Size zarar da fayda da veremeyecek, Allah’tan başka birine mi kulluk ediyorsunuz?” de. Allah hem işitir, hem bilir. “Ey Kitap ehli! Haksız olarak dininizde taşkınlık etmeyin. Daha önce sapıtan, çoğunu saptıran ve doğru yoldan ayrılan bir milletin heveslerine uymayın” de. İsrailoğullarından inkar edenler, Davud’un ve Meryem oğlu İsa’nın diliyle lanetlenmişlerdi. Bu, baş kaldırmaları ve aşırı gitmelerindendi.

Bazı insanlar dinde abartma yapılırsa dinin önemini ve büyüklüğünü artıracağını düşünürler, bu yüzden peygamberler, din imamları, salih insanlar gibi bazı

şahsiyetleri anlatırken abartılara rastlıyoruz. Onlara insan dışı nitelikler vererek onları Allah'ın yardımcıları gibi gösteriyorlar. Sanki Allah, bu insanlara duyduğu sevgiden dolayı, elindeki bazı görevlerin yerine getirilmesini onlara vermiştir. Bu insanların çoğunun bu abartılarda hiçbir dünyevî amacı yoktur. Ancak bu davranışın nedeni, Kur'an'ı terk etmiş olmaları ve inançlarının tuhaf hurafelerle dolu olmasıdır. Diğer taraftan dinde aşırılığa giden, sapık ve saptıran olan, salihleri kişisel kazanç veya para kazanmak için kullanan bir grup insan da vardır. İşte bu nedenle Resûlullah (s.a.v.), O'na aşırı sevgiyi yasaklamış ve şöyle buyurmuştur: “Siz beni, Hristiyanların Meryem oğlu İsa'yı övdükleri gibi övmeyin. Çünkü ben Allah'ın kulum (Benim hakkımda) sadece Allah'ın kulu ve Resûlü deyin.”

Buradaki asıl sorun, insanlara veya başka yaratıklara ilahî sıfatlar kazandırmaktır. Böylece onlara olan sevgileri neticesinde onları Allah'a ortak koşarlar ve bunun sonucunda da Allah'ı sevdikleri gibi sevmeye başlarlar ve müşrik olurlar. Ayrıca bu şahsiyetlere ve alimlere, gayb ilmini, dünya işlerine müdahale etme ve yönetme kabiliyetini kazandırıyorlar. Şu ayetlere dikkat edin:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا
لَوْفُهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ
كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
(١٨٧) قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ

الْغَيْبَ لَا سَتَكُنْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (الاعراف - ١٨٧ إلى ١٨٨)

Sana, kıyamet saatinin ne zaman gelip çatacağını soruyorlar, de ki: “Onu ancak Rabbim bilir, onun vaktini, O’ndan başka belirtecek yoktur. Göklerin ve yerin, ağırlığını kaldıramayacağı o saat, sizlere ansızın gelecektir.” Sen sanki öğrenmişsin gibi sana soruyorlar, de ki: “Onu bilmek ancak Allah’a mahsustur, ama insanların çoğu bu gerçeği bilmezler.” De ki: “Allah’ın dilemesi dışında ben kendime bir fayda ve zarar verecek durumda değilim. Görülmeyeni bileydim, daha çok iyilik yapardım ve bana kötülük de gelmezdi. Ben sadece, inanan bir milleti uyaran ve müjdeleyen bir peygamberim.”

Herkes Allah’ın sözünün üstün olduğunu biliyor ve Rabbimiz, Resûlullah’ın (s.a.v.) bile gaybı bilmediğini açıkça bildiriyor; Aslında vahiy ona sadece gaybı bildirmiştir. Bugün bir kimse (özellikle din alimi ise) gaybı bildiğini iddia ederse, bunu rahatlıkla inkar edebiliriz. Çünkü tüm Müslümanların bildiği gibi gaybı ortaya çıkaran tek kaynak vahiydir. Eğer bir kimse bu iddia sahibinin sözlerine inanırsa, dalaletе düşmüştür ve imanını yenilemesi gerekmektedir. İlerleyen bölümlerde imanın güvenilirliğinden bahsedeceğiz, ama berzah gözlerini duyduunuz mu? Bu kişiler, başkalarının düşünce ve vicdanlarını, takva ve iman derecelerini bildiklerini iddia ederler ve takva derecelerine göre başkalarını domuz, koyun, inek gibi farklı şekillerde görürler! Dikkat edin, bu kişiler, yüksek takva ve Allah’a yakınlıklarından

dolayı, gaybı bilme gibi doğaüstü bir yeteneğe sahip olduklarını iddia ederler. Bazı insanların mesela berzah gözleri olduğunu, başkalarının akıbetini bildiğini, insanlık dışı özelliklere sahip olduğunu söyleyen bir hadis duydunuz mu? Bu ayet Peygamber Efendimize (s.a.v.) münafıklar hakkında nazil olmuştur.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ (۲۹)
 وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسَيِّئِهِمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي خَنْ الْقَوْلِ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ (۳۰) وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
 وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ (۳۱) (محمد- ۲۹ إلى ۳۱)

Yoksa, kalblerinde hastalık olanlar, Allah'ın onların kinlerini dışarı vurmayacağını mı sandılar? Eğer dileseydik, Biz onları sana gösterirdik; sen de onları yüzlerinden tanırdın. And olsun ki sen, onları konuşmalarından da tanırırsın; Allah işlediklerinizi bilir. And olsun ki sizi, içinizden cihada çıkanları ve sabredenleri meydana çıkarana ve haberlerinizi açıklayana kadar deneyeceğiz.

30. ayette Cenab-ı Hak, Peygamberimiz (s.a.v)'e şöyle buyurmuştur: Eğer dileseydik, Biz onları sana gösterirdik; sen de onları yüzlerinden tanırdın (ama bunu yapmadık). Sanki Allah, Peygamberine şöyle buyurmuştur: Sen onları amellerinden ve sözlerinden tanırırsın. (Görünüşlerine bakarak batınlarını bilemezsin.) Allah, insanların en hayırlısı olan Peygamberimiz'e (s.a.v) hitaben, başkalarının iç dünyasını bilemeyeceğine vurgu yapmıştır.

Dolayısıyla peygamberlere ve imamlara insanî olmayan vasıflar atfedenlerin cezası üzüntüden başka bir şey değildir.

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ (٦٣) يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزُّوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تُحْذَرُونَ (٦٤) وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ (٦٥) (التوبة- ٦٣ إلى ٦٥)

Allah’a ve Peygamberine karşı koymağa kalkışana, ebedi kalacağı cehennem ateşi bulunduğunu bilmezler mi? Büyük rezillik budur. İkiyüzlüler, kalblerinde olanı haber verecek bir surenin inmesinden çekiniyorlar. De ki: “Alay edin bakalım, Allah çekindiğiniz şeyi ortaya koyacaktır.” Onlara soracak olursan, “Biz and olsun ki, eğlenip oynuyorduk” diyecekler; De ki: “Allah’la, ayetleriyle, Peygamberiyle mi alay ediyordunuz?”

Herhangi bir mesele veya iddiayla karşılaştığımızda onu Kur’an’la karşılaştırmalıyız. Kur’an destekliyse kabul ederiz. Aksi halde cesaretle onu terk edip yerine Kur’an ayetlerini koyarız. Örneğin ilim iddiasında bulunanlardan bazılarının, insanlara ancak vahiy yoluyla ulaşan bir şey olmasına rağmen, ölümden sonra ruhlara ne olacağını bildiklerini duyuyoruz. Allah bu konu hakkında şöyle buyurmuştur:

قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرُبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا (٨٤)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا (٨٥) وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عِلْمًا وَاكِيلاً (٨٦) (الإسراء - ٨٤ إلى ٨٦)

De ki: “Herkes yaratılışına göre davranır. Rabbiniz kimin en doğru yolda olduğunu bilir.” Sana ruhun ne olduğunu soruyorlar, de ki: “Ruh, Rabbimin emrinden ibarettir. Bu hususta size pek az bilgi verilmiştir.” Dileseydik and olsun ki, sana vahyettiğimizi alıp götürürdük. Sonra bize karşı duracak bir vekil de bulamazdın.

Maalesef sadece ülkemizde değil, birçok ülkede bu insanlar canla başla çalışıyor, insanlara ölümden sonraki hayatı, detayları, kabirdeki ilk geceyi ve azabını anlatıyor ve kitaplar ve notlar yayınlıyorlar. Bizim görevimiz onu Kur'an'la karşılaştırmaktır, eğer Kur'an destekliyse kabul ederiz, aksi takdirde reddederiz.

Seçilmiş ayet:

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (الانعام - ٥٩)

Gaybın anahtarları O'nun katındadır, onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı bilir. Düşen yaprağı, yerin karanlıklarında olan taneyi, yaşı kuruyu ki apaçık Kitap'tadır ancak O bilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tevhid'i anlamanın anahtarı: Allah ve Allah'tan başkası (Dûnillah).

Allah Kur'an-ı Kerim'de kendisini Allah ve Rabb olarak tanıtırken insan, cin, melek, evren ve doğaüstü dahil tüm yaratıkları Allah'tan başkası olarak tanımlamıştır. Kur'an'da "Dûnillah" kelimesi 71 defa, "Dûnihi" 37 defa, "Gayrullah" 17 defa, "Dûnirrahmân" iki defa ve "Dûn" kelimesi ise 3 defa geçmektedir. Kur'an'da geçen "Allah" ve "Allah'tan başkası" kelimelerinin ayrımı çok önemlidir ve bu konuda hataya düşmek caiz değildir. Kur'an, insanların her ikisinin de özelliklerini düşünmelerini istemiştir. Kur'an'a göre her yeri her an görebilmek, gaybı bilmek, her şeyi kuşatmak, her an ve her yerde insanlarla birlikte olabilmek Allah'tan başkasının sıfatları arasında değildir. Bunlar sadece Allah'a ait olan, başka hiç kimseye ait olmayan niteliklerdir. O, yaratan, rızık veren, dirilten, öldüren, evreni düzene koyan Allah'tır. Ne yazık ki birçok tefsirde "Allah'tan başkası" kelimesi put anlamında kullanılmaktadır ve bu, insan aklını yanılgı vadisine sürükleyen sınırlı bir tefsirdir. Böylece puta dua etmediğini, puta yemin etmediğini, puta adak adamadığını iddia ederek şirkin çeşitli biçimlerine düşmektedir. Kur'an, Allah'ın bütün bu konuları kendisine ayırdığını ve bu konulardan herhangi birini Allah'tan başkasına havale

eden kişinin şüphesiz şirk işlemiş olacağını bildirmiştir. Bu anlam Kur'an'ın birçok ayetinde geçmektedir. Burada anlattıklarımıza ek olarak sevgili okuyucular bu forma da dikkat edin!

Allah (Rabb, Yaratıcı) ﷻ

ﷻ Allah'tan başkası (yaratılanlar): Kâinattaki bütün yaratıklar, melekler, cinler, yeryüzü ve üzerindeki, peygamberler, salihler ve genel olarak insanlar, cennet, cehennem ve insanın bildiği ve bilmediği diğer yaratıklar.

Dolayısıyla “Allah'tan başkası” kavramı sadece putları değil, insan aklının kavrayabileceği tüm yaratılmış şeyleri kapsar. Peygamber Efendimiz (s.a.v) döneminde, Kur'an'ın indirildiği dönemde bu dünyada müşrikler, ateşe, güneşe ve yıldızlara tapanlar vardı. Kur'an ayetleri bunların hepsini kapsar ve sadece putperestlerle sınırlı değildir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (١٠) هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (لقمان- ١٠ و ١١)

Allah gökleri gördüğünüz gibi direksiz yaratmış, sizi sallar diye yeryüzüne sabit dağlar koymuş; orada her türlü canlıyı yaymıştır. Gökten su indirip orada her hoş çiftten

yetiştirmişsinizdir. İşte bu Allah'ın yaratışıdır. Ondan başkasının ne yarattığını Bana gösterin. Hayır; gösteremezler, zalimler apaçık sapıklık içindedir.

Bu ayetlerde ve Kur'an'ın çeşitli yerlerinde Cenab-ı Hak, Allah'tan başkasının zaaflarını bizlere bildirmiştir. Allah yaratıcıdır ve Allah'tan başkası yaratıktır. Allah'tan başkasının hayatı ve ölümü Allah'ın elindedir. Mutlak egemenlik yalnızca Yüce Allah'ın elindedir:

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ
فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا (۲) وَاتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا
يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْ نَنْفُسَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا
يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا (الفرقان - ۳ و ۲)

Göklerin ve yerin hükümranlığı kendisinin olan, çocuk edinmeyen, hükümranlıkta ortağı bulunmayan, herşeyi yaratıp bir ölçüye göre düzenleyen ve dünyaları uyarmak üzere kuluna hakkı batıldan ayırdeden Kur'an'ı indiren Allah yücelerin yücesidir. Kafirler, O'nu bırakıp, birşey yaratamayan, bilakis kendileri yaratılmış olan, kendilerine ne zarar ve ne de fayda verebilen; öldürmeye, diriltmeye ve ölümden sonra tekrar canlandırmaya güçleri yetmeyen tanrılar edindiler.

Allah zatında ve sıfatlarında birdir, cinler, insanlar ve melekler gibi hiçbir mahlûk O'na ortak değildir ve ilâhî sıfatlara sahip değildirler. Yüce Allah her şeyi görür, her şeyi duyar ve merhametle davranır. Bu niteliklere sahip

olduğunu iddia eden canlı veya cansız hiçbir şey yoktur. Yukarıdaki tevhid inancıdır, geri kalan her şey küfür ve şirktir. Rabbimiz sıfatları ve zatıyla birdir, ortağı yoktur.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (۳) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
كُفُوًا أَحَدٌ (۴) (سورة اخلاص)

De ki: O Allah bir tektir. Allah her şeyden müstağni ve her şey O'na muhtaçtır. O doğurmamış ve doğmamıştır. Hiçbir şey O'na denk değildir.

Düşünme sorusu: Aşağıdakilerden her biri hangi gruba giriyor: Allah mı yoksa Allah'tan başkası mı?

1.Cehennem 2.Güneş 3.Sen 4.Resûlullah (s.a.v.)
5.Salihler 6.Şeytan 7.Hayvanlar ve ağaçlar 8.Cebrail
9.İnsan inancı 10.İnsan içgüdü 11.Peygamberler,
imamlar ve şeyhler.

Seçilmiş ayet:

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا
(النساء - ۸۲)

Kur'an'ı durup düşünmüyorlar mı? Eğer o Allah'tan başkasından gelseydi, onda çok aykırılıklar bulurlardı.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kitabın ana kısmı burada başlıyor: Okurken aklınıza takılan bir soru olursa lütfen okumaya devam edin, çünkü sorularınızın cevaplarını ilerleyen bölümlerde bulacaksınız. Kur'an-ı Kerim, Allah'ın Vahid, Rezzak, Halik, Malik, Rabb ve Veli gibi sıfatlarını anlattıktan sonra insanlara hitap ederek şöyle buyurur: Madem sadece Allah'a ve O'nun sıfatlarına inanıyorsun, neden O'na dua edip yalvarmıyorsun? Neden ona ibadet etmiyorsun? Kur'an, insanın yalnızca Allah'a ibadet etmesini ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamasını emretmektedir:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَرَبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۳۹)
مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا
مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۴۰) (يوسف - ۳۹ إلى ۴۰)

“Ey mahpus arkadaşlarım! Ayrı ayrı bir sürü uydurma rabler mi daha iyidir, yoksa her şeyden üstün tek Allah mı?” “Allah’ı bırakıp taptığınızı, sizin ve babalarınızın adlandırdığı putlardan başka bir şey değildir. Allah onların doğru olduğuna dair bir delil indirmemiştir. Hüküm vermek ancak Allah’a aittir; kendisinden başkasına değil, O’na tapmanızı emretmiştir. Bu, dosdoğru dindir, fakat insanların çoğu bilmezler.”

Aşağıdaki ayetlerde Allah'ın ibadeti kendine özel kıldığını ve insanların kendisine ibadet etmelerini istediğini görüyoruz. Bütün peygamberlerin ilk çağrısı, insanları Allah'a ibadet etmeye çağırmak olmuş, onlara yalnızca Allah'a ibadet etmelerini emretmişler ve “Ben ve sen, yalnızca Allah'a ibadet edeceğiz” demişlerdir.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ (١٠٤) وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ (١٠٥) (يونس - ١٠٤ إلى ١٠٥)

De ki: “Ey insanlar! Benim dinimden şüphede iseniz bilin ki ben Allah'tan başka taptıklarınıza tapmam. Ancak, sizi öldürecek olan Allah'a kulluk ederim. İnananlardan olmakla emrolundum.” (Muhammed'e) “Yüzünü, doğruya yönelmiş olarak dine çevir, sakın ortak koşanlardan olma; sana fayda da zarar da veremeyecek, Allah'tan başkasına yalvarma; öyle yaparsan şüphesiz, zalimlerden olursun” denildi.

Ve ayrıca:

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَقُولُوا أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (آل عمران - ٦٤)

De ki: “Ey Kitap ehli! Ancak Allah'a kulluk etmek, O'na bir şeyi eş koşmamak, Allah'ı bırakıp birbirimizi

rabb olarak benimsemek üzere, bizimle sizin aranızda müşterek bir söze gelin”. Eğer yüz çevirirlerse: “Bizim müslüman olduğumuza şahid olun” deyin.

İbadetlerin mahiyetini önceki bölümlerde açıklamıştık. Burada önemli olan nokta, Kur’an’da Yüce Allah’ın sadece ibadetle yetinmediğidir; Pek çok ayette duanın, ihtiyacın ve yardım istemenin yalnızca O’ndan olması emredilmektedir. (تَدْعُ) kelimesine dikkat edin.

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا
مِنَ الظَّالِمِينَ (۱۰۶) وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ
يُرِذْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ (۱۰۷) (يونس - ۱۰۶ إلى ۱۰۷)

(Muhammed’e) “Yüzünü, doğruya yönelmiş olarak dine çevir, sakın ortak koşanlardan olma; sana fayda da zarar da veremeyecek, Allah’tan başkasına yalvarma; öyle yaparsan şüphesiz, zalimlerden olursun” denildi. Allah sana bir sıkıntı verirse, onu O’ndan başkası gideremez. Sana bir iyilik dilerse O’nun nimetini engelleyecek yoktur. O’nu kullarından dilediğine verir. O, bağışlayandır, merhametlidir.

Ve ayrıca

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا (۱۸) وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا (۱۹) (الجن - ۱۸ و ۱۹)

Mescidler şüphesiz Allah'ındır, öyleyse oralarda Allah'a yalvarırken başkasını katmayın. Allah'ın kulu Muhammed, O'na yalvarmak, namaz kılmak için kalkınca, nerdeyse, çevresinde keçeleşirler, birbirlerine girerlerdi.

** Latife: Teslimiyet ve itaat anlamına gelen “تَعْبُدُونَ” kökünden gelir. Fayda sağlamak veya zararı önlemek için dua etmek anlamına gelen “تَدْعُونَ” “دَعْوَة” kökünden gelir.

Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: (Dua, ibadettir) Yani dua ibadetin özüdür. Pek çok ayette Allah'ın insanlara, hastalıktan iyileşmeyi istemek, sınavlarda başarılı olmak, işlerde ferahlık dilemek gibi hayatlarındaki tüm ihtiyaçlarını yalnızca Allah'tan istemelerini söylediği belirtilmektedir. Bu iş herhangi bir insan aracısı olmadan doğrudan yapılır. Ne yazık ki toplumumuzda insanlar Kur'an'ı terk etmiş, bazıları insanların inançlarıyla oynuyor. İnsanlar dua ederken doğrudan Allah'a değil, O'nun yaratıkları aracılığıyla dua ederler. Aslında Peygamberimiz bu şirki ortadan kaldırmak için gönderilmiştir. İnsanlara hüccet olan şu ayetlere bakın:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ (غافر - ٦٠)

Rabbimiz: “Bana dua edin ki duanıza icabet edeyim. Bana kulluk etmeyi büyüklüklerine yediremeyenler alçalmış olarak cehenneme gireceklerdir” buyurmuştur.

Bakın, son ayetteki (ادعوني) sözü, Allah açıkça insanları dualarına icabet etmeye çağırmış ve “Yalnız Allah’a dua edin” ilkesiyle onlara cevap vermenin doğru yolunu göstermiştir. Kur’an’da ihtiyaçları başka bir varlıktan isteme emri yoktur. Ayrıca:

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۶) وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ (۳۷) (الزمر - ۳۶ و ۳۷)

Allah, kuluna yetmez mi? Seni O’ndan başka şeylerle korkutuyorlar. Allah’ın, saptırdığını doğru yola koyacak yoktur. Allah’ın doğru yola erıştirdiğini de saptıracak yoktur. Allah, güçlü olan, öç alabilen değil midir?

Pek çok insan Allah’tan başkasının (peygamberler, imamlar, şeyhler) gücünden ve gazabından korkar ve dileklerinin gerçekleşmesi için yalnızca Allah’a dua etmeyi yeterli görmez. Yüce Allah’ın bu konuda ne söylediğini biliyor musunuz?

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ (۱۳) إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ (۱۴) يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۱۵) (فاطر - ۱۳ إلى ۱۵)

Allah, geceyi gündüze katar, gündüzü geceye katar; belirli bir süre içinde hareket eden güneş ve ayı buyruk altına almıştır. İşte bu, Rabbiniz olan Allah'tır, hükümrانlık O'nundur. O'nu bırakıp taptıklarınız, bir çekirdek kabuğuna bile sahip değillerdir. Onları çağırırsanız, çağrınızı işitmezler; işitmiş olsalar bile size cevap veremezler; ama kıyamet günü sizin ortak koşmanızı inkar ederler. Herşeyden haberdar olan Allah gibi, sana kimse haber vermez. Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız, Allah ise müstağnidir, övölmeğe layık olandır.

Bu ayeti iyi düşünün, tam anlamını bir sonraki bölümde açıklayacağız.

Seçilmiş ayet:

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ
الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (القصص - ٨٨)

Allah'la beraber başka tanrı tutup tapma. O'ndan başka tanrı yoktur. O'ndan başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur, O'na döndürüleceksiniz.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Bir önceki ayeti ve onun hakikatini Kur'an'ın üzerinden anlamaya çalışacağız.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُم لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ (١٣) إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ
سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكُمْ مِثْلُ
خَبِيرٍ (١٤) يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
(١٥) (فاطر - ١٣ إلى ١٥)

Allah, geceyi gündüze katar, gündüzü geceye katar; belirli bir süre içinde hareket eden güneş ve ayı buyruk altına almıştır. İşte bu, Rabbiniz olan Allah'tır, hükümler O'nundur. O'nu bırakıp taptıklarınız, bir çekirdek kabuğuna bile sahip değillerdir. Onları çağırırsanız, çağrınızı işitmezler; işitmiş olsalar bile size cevap veremezler; ama kıyamet günü sizin ortak koşmanızı inkar ederler. Herşeyden haberdar olan Allah gibi, sana kimse haber vermez. Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız, Allah ise müstağnidir, övülmeğe layık olandır.

Ayetin başında Allah, “Hakimiyet O’nundur” diyerek büyüklüğünü ifade etmektedir, yani yaratıkların mülkiyeti O’nun elindedir. Yaratılışın kontrolü O’nun elinde olduğundan kimse mülk iddiasında bulunamaz. Bu dünyada olanın mülkiyeti göreceli olduğundan, bu dünyada olanın gerçek sahibi yoktur, hiçbir insan kendi bedeninin mülkiyetini dahi iddia edemez. Örneğin: Bir kazada bacağı kopsa kendine yeni bir bacak yapabilir mi? Yoksa yaşlılığı kendiliğinden engelleyebilir mi? Saçlarının renginin değişmesini engelleyebilir mi? HAYIR, Aksine bu dünyada her şey bize bir borçtur ve ölüm anında elimizden alınır ve her insana Allah’ın nimetlerinden sorulacak ve onlardan sorumlu tutulacaktır. Ayetin ikinci bölümünde şöyle diyor: “وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ” Yani “Allah’tan başkası” hiçbir şeye, hurma çekirdeğinin ortasındaki tek bir ipliğe bile sahip değildir. Cümleye dikkat edin (تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ). Hiçbir şeyi olmayan, başkalarının isteklerini yerine getiremez.

Zeyd’in Amr’dan yüz dolar istediğini, Amr’ın hiçbir şeyi olmadığını bilmesine rağmen Amr’dan bir dolar almakta ısrar ettiğini varsayıyoruz. Bu durumda bu olayı üçüncü bir kişi görse mutlaka Zeyd’in cahil ve aptal olduğunu söyleyecektir çünkü Zeyd hiçbir şeyi olmayandan ister “Bir şeye sahip olmayan onu veremez.” Aziz ve Celil olan Rabbimiz ayetin bir başka yerinde şöyle buyuruyor: “إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ” Demek ki, Allah’tan başkasına dua ederseniz (Onları çağırmak, onlara aracılık etmek veya Allah’tan talep

etmelerini istemek arasında hiçbir fark yoktur) aslında onlar sizin dualarınızı duyamazlar, duysalar bile cevap veremezler (peygamberler, imamlar, şeyhler, salih insanlar vb.) Ayetin sonunda onları iki şeyden korkutuyor “وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرْكُمْ”.

Birinci durum (ilk bildirim):

Allah’tan başkasından istemek anlamına gelen bu eylem şirk teşkil eder. Ama maalesef görüyorsunuz ki insanlar düşünmek yerine Kur’an’ı terk ettikleri ve imanda taklit yaygınlaştığı için bu kavramların açıklamalarına kulak asmıyorlar.

İkinci durum (ikinci bildirim):

İnsanların Allah’ı bırakıp veya Allah’la birlikte dua ettikleri kimseler, kıyamet günü kendilerine dua edenlerin ve ihtiyaçlarını isteyenlerin amellerini inkar edeceklerdir. Çünkü bu özellik, her şeyi bilen Yüce Allah’a mahsustur. Meşhed’de Ahmed’in, Tahran’da Rıza’nın, New York’ta Alice’in ve Londra’da Robert’in dualarına yalnızca Allah cevap verir. Herşeyi işiten ve gören O’dur ve bu iki vasıf sadece Cenab-ı Hakk’a mahsustur.

Çoğu insan, ölen salihlerin, peygamberlerin ve imamların mezarlarında diri olduklarına, onların her an her yerde insanların ihtiyaçlarını duyabileceklerine ve Allah’ın kudreti ile onlara cevap verebileceklerine inanırlar, ama gerçekte bu niteliklere sahip değiller. Allah, el-Basir’dir kullarını her durumda görür, Semi’dir, her

yerde insanların sesini duyar, Latif'tir, ona hiçbir şey gizli kalmaz, Habir'dir, insanların durumunu bilir. Bu sıfatlar yalnızca Cenab-ı Hakk'a aittir; Eğer bu sıfatları Allah'a olduğu gibi yaratıklara da atfedersek, Allah'a ortak koşmuş oluruz.

“وَلَا يَنْبُتُكَ مِثْلُ خَيْرٍ” yani meselelerin gerçeğini bildiren Allah'tır. Bu ayeti okuduğunuzda bazı kişiler onun manasını tevil edip günlük eylemlerine gerekçe olarak kullanmakta, insanları gerçeklerden uzaklaştırmakta ve diledikleri gibi yorumlamaktadırlar. Yalnızca Allah'ın sözlerini kabul etmeliyiz, çünkü bu konuların gerçeklerini bize bildiren Allah'tır. Kıyamet gününün gerçekliğini, bu günde ibadet edenlerin ve ibadet edilenlerin durumlarını bize anlatabilecek tek zat O'dur. Allah, kıyamet gününde tüm insanların Allah'a muhtaç olduğunu, yoksulların yoksullardan isteyemeyeceğini bir kez daha açıkça bildirmiştir. Allah ezelî ve zengindir, delillerini şu ayetle tamamlamıştır:

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا

لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (الاعراف-194)

Allah'tan başka taptıklarınız putlar da, sizin gibi yaratıklardır. Eğer doğru sözlü iseniz, onları çağırın da size cevap versinler bakalım.

Allah tüm yaratıkları “kul” olarak adlandırmış ve gaybın hiçbir işi onlara bırakmamıştır. İslam'a göre tüm insanlar eşittir ve kimsenin diğerine üstünlüğü yoktur,

ancak bir iç mesele olan takvaya göre seçim yapabilirler ve bunu en iyi bilen Allah'tır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “İnsanlar tarağın dişleri gibi müsavidir.” Allah, insanlara yalnızca Allah'a inanmalarını, yalnızca Allah'a dua etmelerini, Allah'tan başkasına yalvarmamalarını, Allah'tan başkasını Allah'a yaklaşmak için vesile kullanmamalarını, Allah'tan başkasını yüceltmemelerini emretmiştir. Şu ayete bakın:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (١٣) (حجرات-١٣)

Ey insanlar! Doğrusu Biz sizleri bir erkekle bir diğiden yarattık. Sizi milletler ve kabileler haline koyduk ki birbirinizi kolayca tanıyasınız. Şüphesiz, Allah katında en değerliniz, O'na karşı gelmekten en çok sakınanızdır. Allah bilendir, haberdardır.

Ve ayrıca

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونُ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ بِشِرِّ مِّنْ ذَلِكُمْ النَّارُ وَعَذَابُ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٧٢) يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مَّثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَن يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمُطْلُوبُ (٧٣) مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (٧٤)

(الحج - ٧٢ إلى ٧٤)

Onlara ayetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman, inkar edenlerin yüzlerinden inkarlarını anlarsın. Nerdeyse, kendilerine ayetlerimizi okuyanlara saldıracaklar. De ki: “Size bundan daha fenasını haber vereyim mi? Allah’ın inkarcılara vadettiği ateş! Ne kötü bir dönüştür!.. Ey insanlar! Bir misal verilmektedir, şimdi onu dinleyin: Sizlerin Allah’ı bırakıp taptıklarınız bir araya gelseler, bir sinek bile yaratamıyacaklardır. Sinek onlardan bir şey kapsa, onu kurtaramazlar; isteyen de, istenen de aciz! Allah’ı gereği gibi değerlendiremediler. Doğrusu Allah kuvvetlidir, güçlüdür.

Bu ayette “Allah’tan başkasının” zayıflığı vurgulanmakta ve ayetin sonunda hem talibin (Allah’tan başkasına tapan) hem de matlubun (Allah’tan başkası) çok zayıf olduğu belirtilmektedir. Allah kadirdir ve insanlara bollukta da darlıkta da O’na sığınmalarını ve yalnızca O’na tevekkül etmelerini emretmektedir.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا
(٥٧) وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بُذُنُوبَ
عِبَادِهِ خَبِيرًا (٥٨) الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا (٥٩) (الفرقان - ٥٧ إلى
(٥٩)

De ki: “Ben buna karşı sizden bir ücret değil, ancak, Rabbine doğru bir yol tutmak dileyen kimseler olmanızı

istiyorum.” Ölümsüz, diri olan Allah’a güven, O’nu överek tesbih et. Kullarının günahlarından haberdar olarak kendisi yeter. Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yaratan sonra da arşa hükmeden Rahman’dır. Bunu bir bilene sor.

Bütün yaratıklar yoktan yaratılmıştır, yalnızca Allah ezeli ve ebedidir, her insan ölümün tadını tadar ve ölmeyen tek zât O’dur, o halde O’na tevekkül edin.

Seçilmiş ayet:

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ
(الزمر - ٣٨)

And olsun ki, onlara, “Gökleri ve yeri yaratan kimdir?” diye sorsan: “Allah’tır” derler. De ki: “Öyleyse bana bildirin, Allah bana bir zarar vermek isterse, Allah’ı bırakıp da taptıklarınız, O’nun verdiği zararı giderebilir mi? Yahut bana bir rahmetdilerse, O’nun rahmetini önleyebilir mi?” De ki: “Allah bana yeter; güvenenler O’na güvenir.”

ONUNCU BÖLÜM

Güçlü bir tevhit düşüncesine ulaşabilmek için Yaratıcı ile yaratılan arasındaki farkın farkına varılması gerekir ki bu fark çok basittir ancak menfaatçiler bu basit kavramın insanların anlamasını istemezler. Şu ayetlere dikkat edin:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤) وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ (٥) وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ (٦) (الاحقاف - ٤ إلى ٦)

De ki: “Allah’ı bırakıp taptığınız şeyleri görüyor musunuz? Yeryüzünde ne yaratmışlar bana göstersenize! Yoksa Allah’la ortaklıkları göklerde midir? Eğer doğru sözlü iseniz, size indirilmiş bir kitap veya intikal etmiş bir bilgi kalıntısı varsa bana getirin.” Allah’ı bırakıp da, kıyamet gününe kadar cevap veremeyecek şeylere yalvarandan daha sapık kimdir? Çünkü, yalvardıkları şeyler yalvarışlarından habersizdirler. Ama, insanlar kıyamet günü toplatılınca, putları onlara düşman olurlar ve tapınmalarını inkar ederler.

“Allah’tan başkası” yaratmaya muktedir değil, aksine kendisi bir yaratıktır ve Cenâb-ı Hak bu ayetin başında bu gerçeği vurgulamıştır. Allah’tan başkasının yaratılışa katıldığına dair ne semavî kitaplarda ne de bilimsel kitaplarda hiçbir delil yoktur. Bu ayette insanın duasını Allah’tan başkasına tekrarladığı, ancak kıyamet gününe kadar kendisine cevap verilmediği bildirilmektedir. Kıyamet gününde kendilerine dua edilenler, bu kişilerin şirklerini inkar edecekler ve onların bu dünyada sadece Allah’a ibadet ettiklerini, ihtiyaçlarını O’ndan istediklerini, muvahhid olduklarını, kendilerine dua edenlerin ise Allah’tan başkasına ibadet ettiklerini, kendilerine düşman olduklarını ve yollarının farklı olduğunu söyleyecekler.

Daha önceki bölümlerde de Allah’tan başkasının zerre kadar varlığa sahip olmadığını, ibadet ve duanın Cenab-ı Hakk’a özgü olduğunu, dolayısıyla Allah’tan başkasına dua edip ibadet edersek o zaman mutlaka şirk işlemiş olacağımızı belirtmiştik. Yüce Rabbimiz olan Allah, bu konuyu Kutsal Kitabında açıkça bildirmiş ve bu konuda hiçbir yoruma ve şüpheye yer bırakmamıştır; Buna rağmen bazıları, Allah’tan başkasına dua etmenin caiz olmadığını, Allah’ın ihtiyaçları karşılamaya ve çağırışı duymaya layık olduğunu kabul ettiklerini, ancak Allah ile aralarında peygamberler, imamlar ve salih insanlar gibi araçlar koyabileceklerini söylüyorlar. Yani biz ihtiyaçlarımızı onlara sunarız, onlar da bizim

ihtiyaçlarımızı Allah'a sunarlar. Bu tevili çürütecek pek çok delil sunabiliriz:

Birincisi: Peygamberimiz'den (s.a.v) önceki Araplar, meleklerin ve peygamberlerin masum oldukları için Allah'a daha yakın olduklarına inanıyorlardı ve bu nedenle İbrahim, İsmail ve meleklerin ihtiyaçlarını Allah'a arz etmelerini talep ediyorlardı.

İkincisi: İhtiyaçlarımızı Allah'a yöneltmek için Allah'tan başkasına dua ettiğimizde bu, Allah'tan başkasından dua ve ricada bulunmak anlamına gelir. Sanki Allah'tan başkasına dua ediyoruz ki, O bizim ihtiyaçlarımızı duysun ve karşılanmak üzere Allah'a sunsun. Cenab-ı Hak tek bir ayette bile bize başkası aracılığıyla dua etmemizi emretmemiştir. Bütün bu kavramlar zihnimizden kaynaklanır.

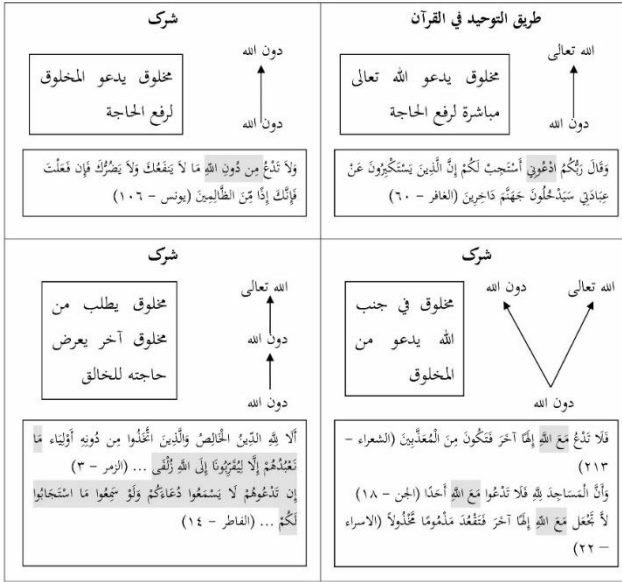
Üstelik insanın çok günahı varsa ve bunlardan utanıyorsa, Allah'ın kendisine daha yakın ve bütün yaratıklardan daha bilgili olduğunu bilmelidir. Allah ile aramızda bir aracının gerekliliğini kabul ettiğimizde bu, aracı olmadan Allah'ın bizi duyamayacağını, günahlarımızı bilmediğini ve kullarının ihtiyaçlarını doğrudan karşılayamayacağını kabul ettiğimiz anlamına gelir. Bilelim ki, kişi aşırı günahlar işlese, isyan etse bile ona tövbe kapısı açıktır ve günahları yalnızca Allah affeder.

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ

اللَّهُ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (53) وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ (54) (الزمر- 53 إلى 54)

De ki: “Ey kendilerine kötülük edip aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin. Doğrusu Allah günahların hepsini bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, merhametlidir.” “Rabbimize yönelin. Azap size gelmeden önce O’na teslim olun; sonra yardım görmezsiniz.”

Aşağıdaki resme bakın ve şu soruyu düşünün: İmanı ve inancı Kur’an dışında herhangi bir kaynaktan almak doğru mudur?



Kur'an'da tevhidin yolu

Allah'tan başkası → Allah (c.c.)

Bir yaratık, ihtiyaçlarının karşılanması için doğrudan Allah'a dua eder.

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ. (غافر-٦٠)

Rabbiniz: “Bana dua edin ki duanıza icabet edeyim. Bana kulluk etmeyi büyüklüklerine yediremeyenler alçalmış olarak cehenneme gireceklerdir” buyurmuştur.

Şirk

Allah'tan başkası → Allah'tan başkası

Bir yaratık, ihtiyaçlarının karşılanması için başka bir yaratığa dua eder.

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ. (يونس-١٠٦)

sakın ortak koşarlardan olma; sana fayda da zarar da veremeyecek, Allah'tan başkasına yalvarma; öyle yaparsan şüphesiz, zalimlerden olursun" denildi.

Şirk

Allah'tan başkası → Allah (c.c.)

→ Allah'tan başkası

Bir yaratık, Allah ile birlikte başka bir yaratığa dua eder.

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ. (الشعراء – ٢١٣)

O halde sakın Allah'ın yanında başka tanrı tutup ona yalvarma, yoksa azap göreceklerden olursun.

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا. (الجن – ١٨)

Mescidler şüphesiz Allah'ındır, öyleyse oralarda Allah'a yalvarırken başkasını katmayın.

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْدُومًا. (الإسراء – ٢٢)

Allah'la beraber başka bir tanrı edinme, yoksa yerilmiş ve tek başına kalmış olursun.

Şirk

Allah'tan başkası → Allah'tan başkası → Allah (c.c.)

Bir yaratık, başka bir yaratıktan ihtiyaçlarını Allah'a arz etmesini ister.

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۚ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى... (الزمر – ٣)

Dikkat edin, halis din Allah'ındır; O'nu bırakıp da putlardan dostlar edinenler: “Onlara, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz” derler.

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ... (فاطر – ١٤)

Onları çağırırsanız, çağırınızı işitmezler; işitmiş olsalar bile size cevap veremezler.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Önceki ayetlerde Allah'tan başkasından istemenin şirk olduğunu görmüştük. Yaratılmış şeylere ibadet etmek, dua etmek ve yalvarmak şirktir. Doğrudan Allah'tan başkasına dua etmek ile Allah'a dolaylı olarak, bir aracı aracılığıyla dua etmek arasında hiçbir fark yoktur ve Allah bu konuda hiçbir istisna koymamıştır. Teyit için bir ayet daha getiriyoruz ve şu iki kelimeye çok dikkat etmenizi istiyoruz: “تَعْبُدُونَ وَتَدْعُونَ.”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا (٤٧) وَأَعْتَزِلُكُمْ
وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسَىٰ أَلَا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا
(٤٨) فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا (٤٩) (مریم- ٤٧ إلى ٤٩)

İbrahim şöyle cevap verdi: “Sana selam olsun. Senin için Rabbim’den mağfiret dileyeceğim, çünkü O, bana karşı çok lütfkardır.” “Sizi Allah’tan başka taptıklarınızla bırakıp çekilir, Rabbime yalvarırım. Rabbime yalvarışında mahrum kalmayacağımı umarım.” İbrahim onları Allah’tan başka taptıklarıyla başbaşa bırakıp çekilince ona İshak ve Yakub’u bahşettik ve her birini peygamber yaptık.

Dikkatli olun! Şirk, yalnızca göklerin ve yerin yaratılışında Allah’a ortak koşmak anlamına gelmez; Tam tersine şirkin bir türü daha vardır; İbadet veya dua esnasında Allah ile aramıza bir aracı koyarsak, o zaman Allah’a ortak koşmuş oluruz.

Dolayısıyla şu durumların hepsi şirk sayılır: Allah’a eş bir ilahın daha olduğunu, Allah’ın akrabalarının olduğunu, Allah’tan başkasından da isteklerde bulunulabileceğini, Allah’a ibadet ve dua etmek için bir aracıya ihtiyaç olduğunu, bazı yaratıkların Allah’ın bazı emirlerini yerine getirmesine yardım ettiğini, Allah’a yakınlaşmak için yaratıklara yaklaşmanın şart olduğunu düşünmek ve Allah’ın sıfatlarına ortak koşmak. Şu ayete dikkat edin:

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَعْبَرِ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٠) بَلْ إِلَٰهٌ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ (٤١) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ (٤٢) (الانعام- ٤٠ إلى ٤٢)

De ki, “Üzerinize Allah’ın azabı gelse veya kıyamet saati size gelse, Allah’tan başkasına mı yalvarırsınız? Doğru iseniz bana bildirin.” Hayır; sadece O’na yalvarırsınız; dilerse yalvardığınız şeyi giderir, siz de O’na koştuğunuz ortakları unutursunuz. Şüphesiz ki, senden önce ümmetlere peygamberler göndermiştik; onları yalvarsınlar diye darlık ve sıkıntıya sokmuştuk.

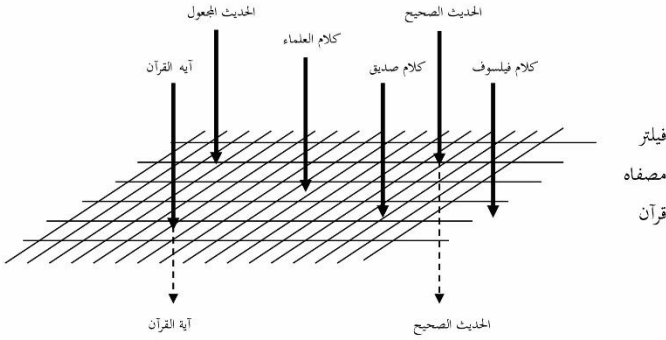
Düşünün, deprem, sel, bombalama gibi bir kaza olsa, kurtuluşu Allah’tan mı, yoksa peygamberlerden, imamlardan, şeyhlerden ve salih insanlardan mı dilerdiniz? Allah’tan sorarsan muvahhid olursun, aksi halde müşrik olursun. Önceki bölümlerde de söylediğimiz gibi, İslam öncesi Araplar Allah’a ortak koşuyorlardı, şekil ve yaşam tarzı olarak bizden farklı değillerdi, bizim gibi yaşıyorlardı ve Allah’ı Yaratıcı olarak kabul ediyorlardı. İbrahim ve İsmail gibi salih kişilerin heykellerini taş ve ahşaptan yapıyorlardı ve bunları Allah ile aralarında aracı olarak kullanıyorlardı. Aradaki fark, o dönemde putlar adına dikilen dikey taşların, bugün salihler adına mezarlarda yatay taşlar haline gelmesidir. Bu nedenle şirkin hayatımıza gizlice girdiğini bilmeliyiz. Kaç Müslüman kendini mümin sanıyor ama davranışları

inancında şirk olduğunu gösteriyor? Allah şöyle buyurmuştur:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ (۱۰۶) أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ
عَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۰۷)
(يوسف - ۱۰۶ و ۱۰۷)

Onların çoğu, ortak koşmadan Allah'a inanmazlar. Allah tarafından, onları kuşatacak bir azaba uğramalarından veya farkına varmadan, kıyamet saatinin ansızın gelmesinden güvende midirler?

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: “Şirk; gece karanlığında düz siyah bir taşın üzerindeki karıncanın yürümesinden daha gizlidir.” Bu sorunla yüzleşmenin en iyi yolu, imanımızı Kur'an'la arındırıp şirk ve etkilerini ortadan kaldırmaktır. Herhangi birinden, hatta dindar bir kişiden bir şey duyarsanız, Kur'an ayetlerine bakmanızı tavsiye ederiz, çünkü kıyamet gününde insanların, hatta alimlerin söylediklerine değil, sadece iman ve inancın kaynağı olan Kur'an'a güvenebiliriz. Yalan ve uydurma ifadeler her geçen gün artıyor, gerçek sözlerin doğruluğunu bilmenin tek yolu Kur'an'la karşılaştırmaktır, ona uygunsa kabul ederiz, değilse reddederiz. Çünkü Kur'an korunmuş tek kitaptır, itibarlı bir ilahî terazidir ve hakikati arayanlara yol gösterecek tek harita olduğuna şüphe yoktur. Böylece Kur'an'a güvenerek uydurma hadisleri ve efsaneleri hayatımızdan kolaylıkla silebiliriz. Aşağıdaki şekli kontrol edin:



Kur'an ayeti	uydurma hadis	alimlerin sözleri	Arkadaşın sözleri	Sahih hadis	filozofun sözleri	Filtre Süzgeç
Kur'an ayeti				Sahih hadis		Kur'an

Bu bölümde şirkin tehlikesini ele alacağız. Şu ayete dikkat edin:

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ (٦٤) وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ (٦٥) بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٦٦) (الزمر - ٦٤ إلى ٦٦)

De ki: “Ey cahiller! Bana, Allah’tan başkasına kulluk etmemi mi emredersiniz?” And olsun ki sana da, senden önceki peygamberlere de vahyolunmuştur: “And olsun, eğer Allah’a ortak koşarsan işlerin şüphesiz boşa gider ve hüsranda kalanlardan olursun.” “Hayır; yalnız Allah’a kulluk et ve şükredenlerden ol.”

Bu ayette Allah, Peygamber Efendimiz’e hitap ederken, Peygamber’in yüksek statüsüne rağmen, Allah onu tehdit ederek şöyle buyurmuştur: “And olsun, eğer Allah’a ortak koşarsan işlerin şüphesiz boşa gider” Günümüzde pek çok insan hayır kurumlarına yardım ediyor... ama imanları doğru değilse amelleri kabul edilmeyecektir. Bu nedenle Kur’an’a uygun iman çok önemlidir. Aşağıdaki ayeti inceleyin:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (٤٧) إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا (٤٨) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْكُونَ أَنْفُسَهُمْ بِاللَّهِ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا (٤٩) (النساء- ٤٧ إلى ٤٩)

Ey Kitap verilenler! Yüzleri silip arkaya çevirerek enseler gibi dümdüz yapmadan, yahut cumartesi güncüleri lanetlediğimiz gibi lanetlemeden önce, yanınızdakini tasdik ederek indirdiğimiz Kur’an’a inanın; Allah’ın emri daima yapılagelmıştır. Allah kendisine ortak koşmayı elbette bağışlamaz, bundan başkasını dilediğine bağışlar. Allah’a ortak koşan kimse, şüphesiz büyük bir günahla iftira etmiş olur. Kendilerini temize çıkaranları görmedin mi? Allah dilediğini temize çıkarır ve kendilerine kıl kadar haksızlık yapmaz.

Ve ayrıca

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (١٢) وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لَابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (١٣) وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَصِيرِ (١٤) (لقمان - ١٢ إلى ١٤)

And olsun ki, Lokman'a, Allah'a şükretmesi için hikmet verdik. Şükreden kimse ancak kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük eden ise, bilsin ki, Allah her şeyden müstağnidir, övülmeğe layık olandır. Lokman, oğluna öğüt vererek: “Ey oğulcuğum! Allah’a eş koşma, doğrusu eş koşmak büyük zulümdür” demişti. Biz insana, ana ve babasına karşı iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Annesi onu, güçsüzlükten güçsüzlüğe uğratarak karnında taşıymıştı. Çocuğun sütten kesilmesi iki yıl içinde olur. Bana ve ana babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş Bana’dır.

Ve ayrıca

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٨٣) فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ (٨٤) فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سِنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ (٨٥) (غافر - ٨٣ إلى ٨٥)

Peygamberleri onlara belgelerle gelince, kendilerinde olan bilgiden gururlandılar da, alaya aldıkları şey

kendilerini sarıverdi. Şiddetli azabımızı gördüklerinde: “Yalnız Allah’a inandık; O’na koştüğümüz eşleri inkar ettik” dediler. Ama, Bizim şiddetli azabımızı görüp de öyle inanmaları kendilerine fayda vermedi. Bu, Allah’ın kulları hakkında, öteden beri yürürlükte olan yasasıdır. İşte inkarcılar o zaman hüsranda kaldılar.

Önceki ayete göre, kâfir olup dinde kaybolanlar için apaçık ayetler gelince şöyle dediler: Biz dini biliyoruz ve birçok insan bizi takip ediyor. Ancak kıyamet gününde bunların kendilerine ve saptırdıkları kimselere hiçbir faydası olmayacaktır. Allah bu ayette insanın kendisine iğne ucu kadar bir şeyi ortak koşmaması gerektiğini şöyle bildirmektedir:

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهَّرَ بَيْتِي
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودِ (الحج . ٢٦)

“Bana hiçbir şeyi ortak koşma; tavaf edenler, orada kıyama duranlar, rüku edenler ve secdeye varanlar için Evimi temiz tut” diye İbrahim’i Kabe’nin yerine yerleştirmiştik.

Bir önceki ayette insanın Allah’a zerre kadar bile ortak koşmaması gerektiğini görmüştük. Bilerek veya bilmeyerek şirk koşan ve Allah’a inanmayanlar, kâfir olacaklar ve Allah, onların amellerini boşa çıkaracaktır. Şu ayete dikkat edin:

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا

مَحْجُورًا (۲۲) وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّثُورًا (۲۳)
 أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا (۲۴) (الفرقان - ۲۲ إلى ۲۴)

Melekleri gördükleri gün, işte o gün, suçlulara iyi haber yoktur. Melekler: “İyi haber size yasaktır, yasak!” derler. Yaptıkları her işi ele alır, onu toz duman ederiz. O gün, cennetliklerin kalacağı yer çok iyi, dinlenecekleri yer çok güzeldir.

Bu kitapta zikredilen pek çok ayetin varlığını, yer darlığından dolayı belirtilmeyen ayetleri ve tüm uyarıları göz önünde bulundurursak, hayatımızın ve zamanımızın bir saatini bu yolculuğun asıl amacını ve nereye varacağımızı düşünerek geçirmeye hazır mıyız?

ON İKİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde inanç ve imanda taklitçilerin sunduğu delilleri araştırıyoruz. Burada önemli olan nokta, bu delillerin Kur'an'da anlatılan kavimlerin delilleriyle benzerlik göstermesidir. Dikkatli bir araştırma yapmadan önce iman ve inancın kişinin kendisiyle ilgili olduğunu, hiç kimsenin bir başkasının inancı hakkında düşünmeye hakkı olmadığını bir kez daha vurguluyoruz. Her insanın doğru imana ulaşabilmesi için Kur'an'ı düşünmesi, baba ve dedelerini taklit etmemesi gerekir. Başkalarının bu konudaki fikirlerini taklit etmenin bizim için hiçbir değeri

yoktur ve kıyamet gününde delil olarak kabul edilmeyecektir. Bu sorunu birlikte adım adım kontrol edelim.

İnsanlara birçok konuda Kur'an okuduğumuzda veya Allah'tan başkasını bırakıncaya kadar Kur'an okumalarını söylediğimizde verdikleri tek cevap şudur: Sahip olduklarımızdan memnunuz ve toplumumuzun yaptığını yapıyoruz. "Rezil olmak istemiyorsanız topluma uyum sağlayın." İbrahim'in böyle bir toplumda yaşadığını bilmiyorlar. Ancak aklıyla ufku ve canları düşünerek yaratıcının varlığını ispat etmiş, Allah'a inanmış, şirk ve hurafeden vazgeçmiştir. Bu nedenle Allah tevhid konusunda Kur'an'da İbrahim'i örnek göstermiştir.

Halk arasında yaygın olan hurafelerle yetinenlerin doğru yolda olmadıkları, birçoğunun din konusunda çelişkiler içinde oldukları, kendilerine sunulan dinde bir şeylerin yanlış olduğunu bildikleri açıktır. Radyo, televizyon ve kürsülerle tanıtılan dinin hak din olmadığını herkes biliyor. Bu din, mensuplarına sefalet ve pişmanlıktan başka bir şey getiremez ama sorun şudur: Kendilerine sunulan batıl, akıl dışı dinin hak din olmadığını bilmelerine rağmen yine de onu taklit ederler, dürüst ve hak dini aramazlar. Şu ayetleri okuyun:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ

عَلَيْكُمْ نِعَمُهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ (٢٠) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ (٢١) وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٢٢) (لقمان - ٢٠ إلى ٢٢)

Allah'ın göklerde olanları da, yerde olanları da buyruğunuz altına verdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmez misiniz? İnsanlardan, Allah hakkında hiçbir bilgisi olmadan, doğruluk rehberi ve aydınlatıcı bir Kitap bulunmadan tartışanlar vardır. Onlara, “Allah'ın indirdiğine uyun” denince: “Babalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız” derler. Ya şeytan, babalarını alevli ateşin azabına çağırmışsa? İyilik yaparak kendini Allah'a veren kimse, şüphesiz en sağlam kulpa sarılmış olur. İşlerin sonucu Allah'a aittir.

Topluluğumuzdan bir başka direktif: Allah'tan başkasının rızkı sağlayıp yaratmadığına inandıklarını, doğrudan şeyhlere, imamlara ve evliyalara hitap etmediklerini, daha doğrusu bunların Allah'a yapılan dualara cevap verme vesilesi olduğunu söylüyorlar. Bu nedenle dualarına cevap vermesi için bir aracı aracılığıyla Allah'a dua ediyorlar. Bunun delili ise bu aracılardan Allah'a yakın olmasıdır ve şunu da söylüyorlar: “Bu insanların ihtiyaçları karşılamadığını biliyoruz. Daha doğrusu Allah ihtiyaçları karşılar ama yakınları

aracılığıyla.” Müşriklerin aleyhine delil olan şu ayete dikkat edin:

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (٢) أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (٣) لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٤) (الزمر - ٢ إلى ٤)

Biz sana Kitap'ı gerçeğe indirdik. Öyle ise dini Allah için halis kılarak O'na kulluk et. Dikkat edin, halis din Allah'ındır; O'nu bırakıp da putlardan dostlar edinenler: “Onlara, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz” derler. Doğrusu Allah ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Allah şüphesiz yalancı ve inkarcı kimseyi doğru yola erdirmez. Allah çocuk edinmek isteseydi, yaratıklarından dilediğini seçerdi. O münezzehtir, O; gücü her şeye yeten tek Allah'tır.

Bu, günümüzde insanların Allah'tan başkasına yönelmenin geçerliliği ispat etmek için kullandıkları delildir. Allah'ın Kur'an'da hiç kimsenin kendisiyle kulları arasında aracı olmasına izin vermediği açıktır. Bugün dayandıkları bu çıkarım, Allah'a atılmış bir yalan ve iftiradan başka bir şey değildir. Allah kâfirleri ve yalancıları sevmez. Kur'an'ın bu konudaki ayetleri çok açıktır ve hakikati arayan bir insan, hayatındaki şirk ve hurafelerden kolaylıkla kurtulabilir. Yüce Allah şöyle

buyurmuştur: “Bana dua edin ki duanıza icabet edeyim.” “Peygamber’e dua edin, size icabet edeyim” demedi. “Salihleri çağırın, size icabet edeyim” demedi. Ancak bu olgunun toplumumuzda yaygın olarak görüldüğü, yanlış ve geçersiz olduğu acı bir üzüntüyle ortadadır. Çünkü kişinin başkasına değil, kendisine nimet verene teşekkür etmesi gerekir, aksi takdirde bu ne örfe ve ne de akla uygun olur. Mesela Ahmed sana yardım ediyor ve sen Muhammed’e teşekkür ediyorsun. Bakın Allah bize ne kadar sayısız nimetler vermiş ve biz Allah’a ibadet etmek ve şükretmek yerine Allah’tan başkasına dua ediyoruz. Şöyle diyenler de var: Günahlarımız çok ve doğrudan Allah’a dua edip O’ndan isteyemiyoruz, dolayısıyla dualarımızın kabul olması için yakın ve salih bir insana yalvarmamız gerekiyor ve bu nedenle doğrudan Allah’a dua etmiyoruz. Şu ayete dikkat edin:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٥٣) وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ
وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ (٥٤) وَاتَّبِعُوا
أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا
تَشْعُرُونَ (٥٥) (الزمر - ٥٣ إلى ٥٥)

De ki: “Ey kendilerine kötülük edip aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin. Doğrusu Allah günahların hepsini bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, merhametlidir.” “Rabbinize yönelin. Azap size gelmeden önce O’na teslim olun; sonra yardım

görmezsiniz.” “Size ansızın, farkına varmadan azap gelmeden önce Rabbinizden size indirilen en güzel söze, Kur’an’a uyun.”

Yüce Allah bu ayette şöyle buyurmuştur: Ey aşırı günahlar işleyerek haddi aşan ve kendi zararlarına çok günah işleyen kullarım. Tövbe kapısı açık olduğu sürece Allah’ın affından ümit kesmeyin. İyi işler yaparak, günahları terk ederek Rabbinize dönün ve işinizi O’na adayın. Allah’tan başka kimsenin aracısına ihtiyacınız yoktur. Birçok kişi bu notu okuduğunda sinirleniyor çünkü batıl inançlar düşüncelerine yerleşmiş durumda. Gençler ise batıl inançlardan daha kolay vazgeçiyor. Çünkü aralarındaki yaşlılar uzun süre hurafelerle yaşamıştır ve onları çocukları gibi severler. Güçlü insan, Cenab-ı Hakk’ın emriyle batıl fikirlerin başlarını kesmek isteyen İbrahim Peygamber’in durumu gibi, tek ayet de olsa Kur’an’ın hakikatini kabul eden kişidir.

Toplumumuzda dikkat çeken bir diğer husus ise bazı kişilerin kıyamet gününde yakın evliyalari şefaatçi olarak almalarıdır. Onlara, Neden Allah’tan başkasına güveniyorsunuz? Niçin ihtiyaç ve şifayı Allah’tan başkasından iddia ediyorsunuz? Neden kendinizle Allah arasında aracı tutuyorsunuz? Sorulduğu zaman, kıyamet gününde şefaatçimiz olmaları için bu evliyalara (Peygamberler, İmamlar, Şehitler vb...) dayanıyoruz diyorlar. Allah onlara şu ayetle cevap veriyor:

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

الْمُجْرِمُونَ (۱۷) وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَسْتَبِشُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱۸) وَمَا كَانَ
النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۹) (يونس - ۱۷ إلى ۱۹)

Allah'a karşı yalan uyduran veya ayetlerini yalan sayandan daha zalim kim olabilir? Suçlular elbette saadete erişemezler. Onlar, Allah'ı bırakarak, kendilerine fayda da zarar da veremeyen putlara taparlar: “Bunlar, Allah katında bizim şefaatçılarımızdır” derler. De ki: “Göklerde ve yerde, Allah'ın bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz?” Allah, onların ortak koşmalarından münezzeh ve yücedir. İnsanlar bir tek ümmettiler, sonra ayrılığa düştüler; şayet Rabbinden, daha önce bir takdir geçmemiş olsaydı, aralarında ihtilafa düştükleri şeyler hakkında hüküm çoktan verilmiş olurdu.

Bu ayette Allah'tan başkasına ibadet edilmezse zarar vermeyeceği, ibadet edilirse fayda vermeyeceği bildirilmektedir. Çünkü hiçbir zararı ve faydası olmayan cansız bir varlıktır. Bu ayette ve daha birçok ayette Allah'ın kullarıyla böyle bir sözleşme yapmadığı açıkça bildirilmektedir. Allah'ın kıyametten önce bu dünyada bir şefaatçi görevlendirdiği hiçbir semavî kitapta geçmediği gibi, daha önce saydığımız kavramların birçoğu da insanların akıl ve düşüncelerinin ürünüdür. Onlara Kur'an'ı tefekkür etmekten bahsettiğimizde akıllarıyla

düşünmüyorlar, kendilerinin yerine başkalarının (din alimlerinin...) düşünmesine izin veriyorlar, Allah'ın kelmından ziyade kendi sözlerini ön planda tutuyorlar. Allah bu ayette, kullarını kendisine ortak koşmak için dünyaya şefaathiler göndermediğini açıkça bildirmektedir. Hiç şüphe yok ki inandıkları sapık kavramlar, Cenab-ı Hakk'a karşı yalan ve iftiradır. Allah, onların söylediklerinden çok münezzehtir. Kur'an'a bakın, gerçek şefaati reddetmediğini, bu insanların inandıkları şefaati şirk saydığını görürsünüz. O halde şu ayete dikkatle bakın:

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ
إِنِّي مَلَكٌ إِن أَتَّبَعُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ (٥٠) وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْسَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ
دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (٥١) (الانعام- ٥٠ إلى ٥١)

De ki: “Size Allah’ın hazineleri elimdedir, demiyorum; gaybı da bilmiyorum; size, ben meleğim demiyorum, ben ancak bana vahyolunana uyuyorum.” De ki: “Görenle görmeyen bir midir? Düşünmüyor musunuz?” Rablerine toplanacaklarından korkanları Kur'an ile uyar. O'ndan başka bir dost ve aracıları yoktur. Umulur ki Allah'tan sakınlalar.

Yukarıdaki ayet müminlerin ve takva sahiplerinin korkması için nazil olmuştur. Şu ayeti dikkatle okuyun:

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ

شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ
 الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُحْجَرُونَ عَذَابِ
 الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ
 (٩٣) وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ
 وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ
 شُرَكَاءَ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ (٩٤) إِنَّ اللَّهَ
 فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمُ
 اللَّهُ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ (٩٥) (الانعام - ٩٣ إلى ٩٥)

Allah'a karşı yalan uydurandan veya kendisine bir şey vahyedilmemişken "Bana vahyolundu, Allah'ın indirdiği gibi ben de indireceğim" diyenden daha zalim kim olabilir? Bu zalimleri can çekişirlerken melekler ellerini uzatmış, "Canlarınızı verin, bugün Allah'a karşı haksız yere söylediklerinizden, O'nun ayetlerine büyüklük taslamanızdan ötürü alçaltıcı azabla cezalandırılacaksınız" derken bir görsen! Onlara: "And olsun ki, sizi ilk defa yarattığımız gibi size verdiklerimizi ardınızda bırakarak bize birer birer geldiniz; içinde Allah'ın ortakları olduğunu sandığımız şefaatçılarınızı beraber görmüyoruz. And olsun ki aranızdaki bağlar kopmuş, ortak sandıklarınız sizden ayrılmışlardır" denecek. Taneyi ve çekirdeği yaran şüphesiz Allah'tır; ölüyü çıkarır. İşte Allah budur, nasıl yüz çevirirsiniz?

Bu ayette Allah'a bilgisizce veya bilgiyle iftira atanların durumu anlatılmaktadır. Fakat dinde taklitçilere hak iman ve Kur'an'ın doğru öğretileri sunulduğunda, onu reddederler, kabul etmezler ve: Bizim yaptığımız işin ilim adamlarının yaptığı işin aynısı olduğunu, dolayısıyla Allah katında şüphesiz makbul olduğunu söylüyorlar. Kur'an'ı okuduklarında ve içindeki bazı şeylerin inandıklarıyla çeliştiğini gördüklerinde batıl inançlarından vazgeçmek yerine ayetleri kendi inançlarına göre yorumlayıp tefsir ederler. Eğer bu bir şeye işaret ediyorsa, onların kibirli olduklarını, hakka ve Allah'ın emrine karşı tevazu sahibi olmadıklarını gösterir. Bazen ayetleri tefsir etmedikleri takdirde Allah Rahmandır, Rahimdir derler ve yaraları tedavi etmek yerine üzerlerine bandajlar sararak insanları ve kendilerini aldatırlar. Kur'an'da rahmet geldiği zaman azabın da beraberinde geldiğini unutmuşlar. Cenab-ı Hak, her insanın yalnızca kendi yaptıklarından sorumlu olduğunu, kıyametten önce hiçbir şefaatinin bulunmadığını açıkça bildirmiştir. Şu ayeti inceleyin:

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا (٩٣) لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا (٩٤) وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا (٩٥) (مریم- ٩٣ إلى ٩٥)

Oysa Rahman'a çocuk edinmek yaraşmaz, çünkü göklerde ve yerde olan her şey Rahman'a baş eğmiş kul olarak gelecektir. And olsun ki onların adedini bilmiş ve teker teker saymıştır. Kıyamet günü hepsi O'na tek olarak gelecektir.

Size soruyoruz: Her gün namazlarımızda okuduğumuz, “إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ” ayetini düşünün; Bu ayeti okuyup tekrarlayan Müslüman ne dediğini anlıyor mu? Allah ile mı konuşuyor yoksa duvarlarla mı konuşuyor?

Seçilmiş ayet:

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنَ اللَّهِ فُتْرَانًا آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ
وَذَلِكَ إِنْكَهَارُهُمْ وَمَا كَانُوا يَقْتِرُونَ (الاحقاف – ۲۸)

O zamanlar, Allah’ı bırakıp da O’na yakınlık peyda etmek için edindikleri tanrılar kendilerine yardım etmeli değil miydi? Ama tanrıları onlardan uzaklaştılar. Bu, onların yalanı ve uydurup durdukları şeydir.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dinde şefaatin var olduğunu öğrendik, ama insanların aklında olan şefaati değil. Günümüzde insanlar kıyamet gününde Allah’tan başkasını şefaatchi olarak görmektedir. Bu şefaatchiler peygamberler, şehitler, imamlar, hatta onların ölümleri olabilir. Yüce Allah, kıyamet gününde şefaatin Allah’ın izniyle gerçekleşeceğini ve özel işlerle ilgili olacağını açıkça bildirmiştir. Ne bu dünyada ne de insanların izni ve iradesiyle olur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

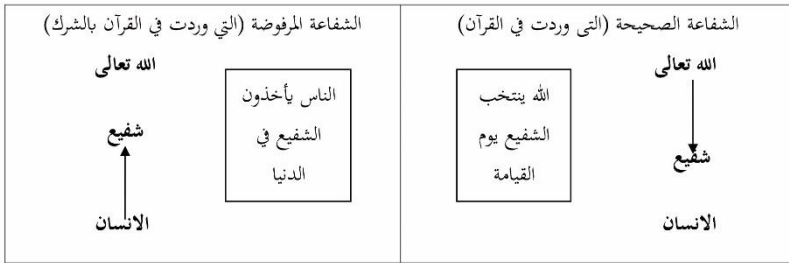
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةً وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٢٥٤) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٢٥٥) (البقره- ٢٥٤ إلى ٢٥٥)

Ey inananlar! Alışverişin, dostluğun, şefaatin olmayacağı günün gelmesinden önce sizi rızıklandırıdığımızdan hayra sarfedin. İnkâr edenler ancak yazık edenlerdir. Allah, O'ndan başka tanrı olmayan, kendisini uyuklama ve uyku tutmayan, diri, her an yaratıklarını gözetip durandır. Göklerde olan ve yerde olan ancak O'nundur. O'nun izni olmadan katında şefaate edecek kimdir? Onların işlediklerini ve işleyeceklerini bilir, dilediğinden başka ilminden hiçbir şeyi kavrayamazlar. Hükümrânlığı gökleri ve yeri kaplamıştır, onların gözetilmesi O'na ağır gelmez. O yücedir, büyüktür.

Aşağıdaki şemaya dikkat ediniz: Ahirette doğru şefaate Allah'ın izniyle olacaktır, dolayısıyla bir kimse bu dünyada salihlerden şefaate isterse şirk işlemiş olur.

Bugün insanlar bu kuralı tersine çevirmişler, görüyorsunuz ki, Allah'ın Kur'an'da emrettiği şekilde imanlarını düzeltmeyi düşünmek yerine, Allah'tan başkasından şefaatchiler alıyorlar ve ahiretteki hesabı ve

kitabı ihmal ediyorlar. Gerçek şu ki Kur'an, insanlara Allah'a yakınlaşmanın yollarını aramalarını emretmektedir. Ancak Cenab-ı Hakk'ın Kur'an'da bahsettiği vesileler, onların cahil akıllarının yarattığı araçlar değildir; ilahî vesileler arasında şunlar yer almaktadır: Namaz, zekat, oruç, hac, cihat, ana-babaya iyilik, Allah yolunda harcama ve Kur'an'a göre amel etmek.



Reddedilen şefaât (Kur'an'da şirk olarak anılır) İnsanların bu dünyada tuttukları şefaâtçi. İnsan → şefaâtçi → Allah (c.c.)	Doğru şefaât (Kur'an'da bahsedilen şefaât) Allah kıyamet gününde şefaâtçiyi seçer. Allah (c.c.) → şefaâtçi → İnsan
--	---

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٣٥) (المائدة - ٣٥)

Ey İnananlar! Allah'tan sakının, O'na ulaşmaya yol arayın, yolunda cihat edin ki kurtulasınız.

Bir önceki ayette Allah'tan korkmamız, O'nun şeriat ve kurallarına uymamız, Allah'ı razı edecek salih ameller yapmamız gerektiği bildirilmişti. Doğru yol, cennete ve kurtuluşa ulaştıracak yakınlıktır, cihattır ve din sözüne uymaktır. Ancak kul Allah'a yakınlaşmak için Allah'tan başkasından şefaate isteyince durum tersine dönecek ve Allah'tan uzaklaşacaktır. Bu konu şu ayette açıkça ifade edilmektedir:

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا (٥٦) أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مُحَذِّرًا (٥٧)
(الاسراء - ٥٦ إلى ٥٧)

De ki: “Allah'tan başka tanrı olduğunu sandıklarınızı çağırın; sizin bir sıkıntınızı gidermeye ve onu değiştirmeye güçleri yetmez.” Taptıkları putlar Rablerine daha yakın olmak için vesile ararlar. O'nun rahmetini umar, azabından korkarlar. Zira Rabbinin azabı korkmağa değer.

İkinci mesele ise şifayı Allah'tan başkasından isteme meselesidir. Muhtemelen “Allah'ın Allah'tan başkasından şifa aramayı yasakladığı doğrudur ama biz her gün peygamberlerden ve imamlardan şifa alıyoruz” diyen insanlarla karşılaşmışsınızdır. Cevap şudur: Öncelikle iki kelime vardır, biri Allah'ın sözüdür, diğeri ise “İmamlardan ve peygamberlerden şifa dileriz” diyenlerin

sözüdür. Eğer iki kelimeden birini seçerseniz şu ayete bakın:

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا
مِنَ الظَّالِمِينَ (۱۰۶) وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ
يُرْذِكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ (۱۰۷) قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى
فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ
(۱۰۸) (يونس - ۱۰۶ إلى ۱۰۸)

(Muhammed'e) “Yüzünü, doğruya yönelmiş olarak dine çevir, sakın ortak koşanlardan olma; sana fayda da zarar da veremeyecek, Allah’tan başkasına yalvarma; öyle yaparsan şüphesiz, zalimlerden olursun” denildi. Allah sana bir sıkıntı verirse, onu O’ndan başkası gideremez. Sana bir iyilik dilerse O’nun nimetini engelleyecek yoktur. O’nu kullarından dilediğine verir. O, bağışlayandır, merhametlidir. De ki: “Ey insanlar! Rabbinizden size gerçek gelmiştir. Doğru yola giren ancak kendisi için girmiş ve sapıtan da kendi zararına olarak sapıtmıştır. Ben sizin üzerinize vekil değilim.”

İkincisi, şifayı Allah’tan başkasından arayanlar bilmelidir ki bu şifa Allah’tandır ve Allah Kur’an’da bize iki yol vermiştir: Tevhidin hak yolu, diğeri sapıklık ve şirk yoludur. Allah aynı zamanda onların yolunun sonucunu da açıkça belirtmiştir; Tevhidin yolu cennet, şirkin yolu ise cehennemdir. Dolayısıyla her insan iki yoldan birini kendi

tercihiyle seçer ve kendinden sorumludur. Allah kimseyi şirkten tevhid'e geçmeye zorlamaz, aksine Allah insanı özgür yaratmıştır. Kur'an'da, ister muvahhid ister müşrik olsun, Allah'ın insanlara ve cinlere yardım ettiği bildirilmektedir. Her insan grubu, yanlış yolda da olsa, bir süreliğine Cenab-ı Hakk'ın desteğini alır. Şu ayete bakın:

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا (۱۸) وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا (۱۹) كُلًّا نُمِدُّ هُوَ لَا وَهُوَ لَا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا (۲۰) (الاسراء - ۱۸ إلى ۲۰)

Dünyayı isteyeneye istediğimiz kimseye dilediğimiz kadar hemen veririz. Sonra ona cehennemi hazırlarız; yerilmiş ve kovulmuş olarak oraya girer. Ahireti isteyip, inanmış olarak onun için gerekli çalışmada bulunan kimselerin, işte onların çalışmaları şükre değer. Onların ve bunların her birine Rabbinin nimetinden ulaştırırız. Esasen Rabbinin nimeti kimseye yasak kılınmış değildir.

Bir kişi bir tahta parçasından, bir nesneden veya başka bir kişiden şifa alınabileceğine inanıyorsa, şifanın aslında Allah'tan olduğunu bilmelidir, ancak Allah onları günahlara boğmak için bu şekilde şifa verir. Bu, Allah'ın çekim kuralıdır; Allah bununla tevhidcilerin, müşriklerin ve kâfirlerin kendileri için seçtikleri yola ulaşmalarını sağlar. Ancak kaybedenlerin kim olduğu eninde sonunda görülecektir. Şu ayete bakın:

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (١٥) أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 اشْتَرَوُا الصَّلَاةَ بِالْهَدَىٰ فَمَا رَبَحَتِ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (١٦)
 مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ
 وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ (١٧) صُمُّ بَكُمْ عُمِّي فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ
 (١٨) (البقره- ١٥ إلى ١٨)

Onlarla Allah alay eder ve taşkınlıkları içinde bocalar
 durumda bırakır. Onlar, doğruluk yerine sapıklığı aldılar
 da alışverişleri kar getirmedi; doğru yolu bulamamışlardı.
 Onlar, çevresini aydınlatmak için ateş yakan kimseye
 benzerler ki, Allah ışıklarını yok edince, onları karanlıklar
 içinde görmez bir halde bırakmıştır. Sağırdılar,
 dilsizdirler, ködürler, bu yüzden doğru yola dönmezler.

Bu ayet münafıklar bağlamında nazil olmuş ancak bu
 konu müşrikler ve kâfirler için geçerlidir. Bela ve acının
 Allah'tan, şifa ve tedavinin ise imam gibi yaratıklardan
 gelmesi mantıklı mıdır? Bir insanın hastalanması veya bir
 musibetle karşılaşması Allah'ın izniyle, şifa ve musibetin
 ortadan kalkması ise Allah'tan başkasının izniyle olması
 makul müdür? Elbette musibet, şifa ve acı Allah'tandır ve
 her felakette yalnızca Allah'a güvenmeliyiz. Yaratılış,
 rızık ve tüm kainat O'nun kontrolünde olduğu gibi,
 hastalık ve şifa da O'nun takdirindedir.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ (٣٧) وَلَئِنْ
 سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ

مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ
هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (۳۸) قُلْ
يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (الزمر - ۳۷
إلى ۳۹)

Allah'ın doğru yola erİştirdiğini de saptıracak yoktur. Allah, güçlü olan, öç alabilen değil midir? And olsun ki, onlara, “Gökleri ve yeri yaratan kimdir?” diye sorsan: “Allah’tır” derler. De ki: “Öyleyse bana bildirin, Allah bana bir zarar vermek isterse, Allah’ı bırakıp da taptıklarınız, O’nun verdiği zararı giderebilir mi? Yahut bana bir rahmetdilerse, O’nun rahmetini önleyebilir mi?” De ki: “Allah bana yeter; güvenenler O’na güvenir.” De ki: “Ey milletim! Durumunuzun gerektirdiğini yapın; doğrusu ben de yapacağım. Kendisini rezil edecek azap kime gelecek, kime sürekli azap inecek bileceksiniz.”

Bazıları İsa’nın (a.s.) hastalıkları iyileştirdiğini, dolayısıyla ölülerden şifa isteyebileceğimizi söylüyor. Ancak şu noktaları unutmuşlardır: Birincisi, İsa’nın (a.s.) o dönemde hayatta olduğu, ikincisi ise, hayattayken şifa verilmesinin istendiği ve bu, Allah’ın özel bir mucizesi olduğudur. İsa (a.s.), hastaları iyileştirerek bize mucizeyi göstermek için bugün hayatta ve mevcut mu? Peygamberlerin mucizeleriyle ilgili önemli olan nokta, Allah’ın izniyle insanlara bu mucizeyi hayatlarında yaşatmalarıdır. Mesela (İsa’nın elindeki şifa, Yusuf’un gömleği...) Allah’ın izniyle hayatlarında gerçekleşen mucizelerdi.

Bu yanılgılar yeni değildir, Kur'an-ı Kerim'in indirildiği günden beri mevcuttur. Ama ne yazık ki Kur'an'ı bırakıp düşüncede taklitçi olduk ve sonra diyoruz ki: Bu kavramlar nereden çıktı? Yeni bir din mi geldi? Neden kimse bize bu kavramlardan bahsetmedi? Şariat alimleri bugüne kadar ne yaptı? (Bir saat tefekkür, bir sene ibadetten hayırlıdır.)

Seçilmiş ayet:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (التوبة - ٣٤)

Ey inananlar! Hahamlar ve rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler. Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı bir azabı müjdele.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Önceki bölümleri okurken aklımıza gelen bazı soruları bu bölümde cevaplıyoruz: Daha önce de anladığımız gibi bir Müslümandan beklenen Allah'tan başkasına sormamak ve dua etmemektir. Bilakis ibadet, ihtiyaç arama ve şifa

Allah’a aittir. İhtiyaçları ölümlerden, peygamberlerden, imamlardan, şehitlerden ve salih insanlardan istemek şirk, çünkü bahsettiğimiz kimseler Allah’tan başkasıdır. Bazıları şu soruyu soruyor: Kur’an-ı Kerim’de sahabelerin Peygamber’den (s.a.v.) dua istedikleri anlatılmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken önemli nokta, canlılardan dünyevî ihtiyaçların talep edilmesinin şirk olmadığıdır (canlı varlıktan kastımız fiziki olarak hayatta olan ve henüz ölmemiş olan bireydir). Dikkat edin Kur’an’da şehitlerden diri olarak bahsediliyor, ama biz henüz ölmemiş olan dirileri kastediyoruz, çünkü cennetteki şehitler Allah katında diridirler ama aramızda fiziki bir varlıkları yoktur. Mesela Ahmed, arkadaşı Muhammed’den hayattayken borç istese, bunda bir sakınca yoktur, çünkü o, yaşayan birinden istemiştir. Peygamberimiz (s.a.v.) zamanında sahabelerin birçoğu ondan dua ister, Peygamber de onlara dua ederdi. Çünkü o hayattaydı ve onlarla birlikte yaşıyordu. Dikkat edin Peygamberimiz (s.a.v.) sadece Allah’a dua ediyordu; Mesela birisi oğlunun iyileşmesi için dua etmesini isteseydi, “Onu iyileştireceğim” demezdi. Tam tersine “Ben de sizinle beraber Allah’tan şifa diliyoruz” derdi. Onun ölümünden sonra ashab ve tâbiiler arasında onun ruhundan dua isteyecek kimse olmadı, çünkü bu şirk. Ne yazık ki bugün Peygamber Efendimiz’in (s.a.v.) görevinin gerçek amacını unutmuşuz ve İslam öncesi dönemdeki amelleri yeniliyoruz. Budadan Yahudilere, Hıristiyanlara ve Müslümanlara kadar tüm dinlerde şirk vardır ve tüm insanlar bu ciddi sorunla karşı karşıyadır. Diğer dinlerde

kitaplar tahrif edildiği için şirk daha yaygındır ama Kur'an-ı Kerim Allah'ın vaadiyle muhafaza edilmiştir. Buna rağmen Kur'an'ı terk edip, Kur'an'la çelişen uydurma hadis ve hurafeleri benimseyen ülkelerde şirkin çok olduğunu, İslam ülkelerinin çoğunda da şirk olduğunu göreceksiniz. Çünkü insanlar Kur'an'dan uzaklaşarak imanı ve tefekkürü bencil ve asî insanlara bırakıp gözleri ve kulakları kapalı onlara uymuşlardır.

Diğer konu ise uyku ve rüya meselesidir: Pek çok insandan, uyurken yanlarına gelen yakınlarını, salih kişileri ve ölüleri gördüklerini ve onlarla konuştuklarını duymuşuzdur. Kur'an'da da belirtildiği gibi her insanın ruh dünyası bu dünyadan farklıdır, peki bu soruya nasıl cevap vereceğiz? Bunun cevabını daha önce Mü'minûn Suresi'nin yüzüncü ayetinde vermiştik. Bir de şu ayete bakın:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٤٢) أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ (٤٣) قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (الزمر - ٤٢ إلى ٤٤)

Allah, öleceklerin ölümleri anında, ölmeyeceklerin de uykuları esnasında ruhlarını alır. Ölmelerine hükmettiği kimselerinkini tutar, diğerlerini bir süreye kadar salıverir. Doğrusu bunda düşünen kimseler için dersler vardır. Yoksa Allah'tan başka şefaathiler mi edindiler? De ki: "Onlar bir şeye sahip olmadıkları, akıl da edemedikleri halde mi şefaath edecekler?" De ki: "Bütün şefaath Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin ve yerin hükümrânlığı O'nundur. Sonra O'na döneceksiniz."

Bu soruya cevabımız uykuda görülen rüyaların sahih olduğu ve Allah'ın ayetlerinden olduğudur. Ancak rüyalar mazeret değildir, bu nedenle rüyada bir şey gördüğünüzde onu iman ve inancı değiştiren bir delil haline getirmeyin. Bakın Yüce Allah ne diyor:

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ
وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا (١٦٤) رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٦٥) لَكِنَّ
اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ
شَهِيدًا (١٦٦) (النساء - ١٦٤ إلى ١٦٦)

Peygamberlerden sonra, insanların Allah'a karşı bir hüccetleri olmaması için, gönderilen müjdeciler ve uyarıcı peygamberlerden bir kısmını daha önce sana anlatmış, bir kısmını da anlatmamıştık. Allah, Musa'ya hitabetmişti. Allah güçlüdür, Hakim'dir. Peygamberlerden sonra, insanların Allah'a karşı bir hüccetleri olmaması için, gönderilen müjdeciler ve uyarıcı peygamberlerden bir

kısmını daha önce sana anlatmış, bir kısmını da anlatmamıştık. Allah, Musa'ya hitabetmişti. Allah güçlüdür, Hakim'dir. Fakat Allah sana indirdiğine şahidlik eder, onu bilerek indirmiştir, melekler de şahidlik ederler. Şahid olarak Allah yeter.

Bu ayette Cenab-ı Hak, peygamberlerden sonra insanların Allah'a karşı hiçbir delillerinin olmayacağını açıkça bildirmiştir. Rüya görmekle tamamlanabilecek iman ve itikad noksanlığı yoktur. Yusuf (a.s.) gibi bazı peygamberlerin rüya tabiri bilgisine sahip oldukları doğrudur ve bu da onun peygamberliğinin ve mesajının bir mucizesidir. Dolayısıyla rüya doğru olsa bile imanı inşa etmek, dinin kurallarından birini koymak, dine bir şeyler eklemek için bahane değildir. Kur'an-ı Kerim semavî kitapların en eksiksizidir ve Muhammed (s.a.v.) kıyamete kadar peygamberlerin sonuncusudur. İnsanlığa hüccet tamamlanmıştır. Hiç kimse rüyaları kendisine bahane olarak kullanamaz. Yani rüyada bir şey gördüğümüzde onu Kur'an'a arz ederiz. Kur'an'a uygunsu kabul ederiz, uymuyorsa reddederiz. Kur'an'ın delillerinden sonra aklî delillere geçiyoruz:

İnsanın doğumdan önce de, öldükten sonra da seçeneği yoktur ve seçim yalnızca bu dünyadadır. Hiç kimse kendi isteğiyle doğmaz ve ölümü kendi isteğiyle kabul etmez. Aksine, Allah diriltir ve öldürür.

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَآثًا وَيَهَبُ

لَمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ (٤٩) أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيًّا
إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٥٠) (شورى- ٤٩ إلى ٥٠)

Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'ındır. Dilediğini yaratır, dilediğine kız çocuk, dilediğine de erkek çocuk verir. Yahut hem kız hem erkek çocuk verir, dilediğini de kısır kılar. O, bilendir, her şey Kadir'dir.

Şimdi düşünün, ruh bizim bedenimizdedir ve onu başkasının uykusuna girmeye zorlayamayız. İnsanın uyurken ya da öldükten sonra seçme şansı olmayacaktır, kimse kendi isteğiyle uyumaz, uyanmaz, uyurken hiçbir şey görmez, belli bir saatte uyanmaz. Rüyanın bir kısmı kişinin o günkü düşünce ve eylemleriyle ilgilidir, bir kısmı da Allah'ın iradesine dayanmaktadır.

Önceki konuları akılda tutarak, rüyanızda salih bir insanı gördüğünüzde ve o sizi bir ihtiyacını gidermeye çağırdığında ne yaparsınız? Pek çok insan, Kur'an'da şirkin pek çok çeşidini anlattıktan sonra imanını Kur'an'a uyarlamış ve Allah'ı birlemiştir. Öte yandan pek çok insan henüz hidayet bulamamış, hurafe ve şirkle dolu bir hayattan memnundur. Tevhid ve hidayet sahibi insanları gördüklerinde kibirden, haksızlıktan ve paraya tapmaktan dolayı öfkelenirler. Şirk ve şirk propagandası konusunda mümin olsun, kâfir olsun bütün insanların kendileri gibi olmasını isterler. Cenâb-ı Hakk'ın, mahlûk ile Yaradan arasında hiçbir aracının bulunmamasını ve bütün insanların doğrudan kendisine yönelmesini emrettiği söylendiğinde, dalâlet içinde olanlar karşımıza çıkıp şöyle

derler: “Her makam ve idarede, başkanı ziyaret etmek için onun yardımcısını görmelisiniz.” Bilsinler ki, Cenab-ı Hakk’ın yarattığı dünya, idarelere, şirketlere benzemiyor, rüşvetle iş yapmıyor, buna rağmen bu insanlar bu kadar alçakça örneklerle Kur’an’a karşı çıkmakta ısrar ediyorlar. Bakın Yüce Allah ne diyor:

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۷۳) فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ (۷۴) ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ
رَزَقْنَاهُ مِنَّْا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۷۵) وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا
يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي
هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۷۶) ي(النحل - ۷۳ إلى
(۷۶)

Allah’ı bırakıp, göklerden ve yerden kendilerine verecek rızıkları olmayan ve vermeye güç yetiremeyen şeylere mi tapıyorlar? Allah’a benzerler koşmaya kalkmayın. Şüphesiz Allah bilir, siz bilmezsiniz. Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen ve başkasının malı olan bir köle ile, kendisine verdiğimiz güzel nimetlerden gizlice ve açıkça sarfeden kimseyi misal gösterir: Hiç bunlar eşit olur mu? Övülmeğe layık olan Allah’tır, fakat çoğu bilmezler. Allah iki adamı misal veriyor: Biri hiçbir şeye gücü yetmeyen bir dilsiz ki efendisine yüküdür, nereye gönderse

bir hayır çıkmaz; bu, doğru yolda olan, adaletle emreden kimse ile bir olabilir mi?

Ayetin başında Allah, Allah'tan başkasına ibadet etmeyi yasaklayarak onun zayıflığını ve acizliğini anlatıyor. Daha sonra birçok insanın Allah'a yönelmekten hoşlanmadığını, yaptıklarını meşrulaştırmaya çalıştıklarını ve yanlış örneklerle geldiklerini söylüyor. Allah, yalan örnek ve benzetmelerle Allah'ı ve O'nun dinini taklit etmememiz gerektiğini açıkça bildirmiştir. Bu, Allah'ın dinin gerçeklerini bildiği, ancak insanların bilmediği ve sadece Allah'ın emirlerine uymak zorunda oldukları anlamına geliyor. Allah için örnek vermemize gerek yok çünkü Allah'ın yaklaşımını hiçbir şekilde açıklayamayız, aksine insanlara yaklaşımı gösteren Allah'tır. Bazıları Allah'ın yerine Allah'tan başkasına dua etmediğimizi, fakat ona Allah ile dua ettiğimizi söylüyorlar. Eylemlerini hangi temele, kökene ve mantığa dayanarak meşrulaştırdıklarını bilmiyoruz. Onuncu Bölümdeki örneğe geçiyoruz ve şu ayeti okuyoruz:

لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا (١٧) وَأَنَّ
الْمُسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا (١٨) وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ
كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا (١٩) (الجن - ١٧ إلى ١٩)

Ama doğru yola girmiş olsalardı, onları bu hususta denememiz için onlara bol su içirirdik; kim Rabbini anmaktan yüz çevirirse, Rabbi onu gittikçe artan bir azaba uğratar. Mescidler şüphesiz Allah'ındır, öyleyse oralarda Allah'a yalvarırken başkasını katmayın. Allah'ın kulu

Muhammed, O'na yalvarmak, namaz kılmak için kalkınca, nerdeyse, çevresinde ke e leşirler, birbirlerine girerlerdi.

Seçilmiş ayet:

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (الدخان – ٨)

O'ndan başka tanrı yoktur; diriltir ve öldürür. Sizin de Rabbiniz  nceki atalarınızın da Rabbidir.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

 nceki dersleri vurgulamak için  u ayeti okuyoruz:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ (١٣) لَهُ

دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطٌ
 كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيُشْلَغَ فَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
 (۱۴) وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ
 بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ (۱۵) (الرعد- ۱۳ إلى ۱۵)

O'nu, gök gürlemesi hamd ile, melekler de korkularından tesbih ederler. Onlar pek kuvvetli olan Allah hakkında çekişirken, O, yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Gerçek dua ve ibadet ancak O'nadır. O'ndan başka çağırdıkları putlar kendilerine hiçbir cevap vermezler. Durumları, suyun ağzına gelmesi için avuçlarını ona açmış bekleyen adamın durumu gibidir. Hiçbir zaman suya kavuşamaz. İşte kafirlerin yalvarışıda böyle, boşunadır. Yerde ve göklerdeki kimseler de, gölgeleri de, sabah akşam, ister istemez Allah'a secde ederler.

İbadetlerin, duaların, ihtiyaçların ve şifanın yalnızca Allah'a ait olduğunu önceki derslerde görmüştük. Kim bunları Allah'tan başkası için yaparsa şirk işlemiş olur. Şirk bu dünyada büyük bir günahdır ve faili hiçbir zaman affedilmeyecektir. Bu bölümde ayrıca toplumumuzda yaygın olan, Allah'tan başkası için yapılan ve şirk sayılan konulara da değineceğiz. Artık bu detayla yetineceğiz ve araştırmayı, analizi, araştırmaları takip eden araştırmacıya bırakacağız.

Birinci konu: Kurban bir ibadettir, dolayısıyla Allah'tan başkası için kurban kesmek şirktir. Cenab-ı Hakk kurbanların yalnızca Allah'a kesilmesini emretmiştir. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ (۱) فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ (۲) إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ
 الْأَبْتَرُ (۳) (سورة الكوثر)

Doğrusu sana pek çok nimet vermişizdir. Öyleyse Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan, sana kin tutan kimsedir.

Allah bize sadece Kabe'yi tavaf etmemizi emretmiştir ve bu nedenle mabed, mezarlık, türbe gibi diğer yerleri tavaf etmek Cenâb-ı Hakk katında şirktir.

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (الحج ٢٩)

Sonra kirlerini giderip temizlensinler. Adaklarını yerine getirsinler. Kabe'yi tavaf etsinler.

Allah'ın emriyle, Kur'an'a iman edip de Peygamberine inanmayanlar (Allah'a iman ile Resûlüne iman arasında ayırım yaparak), veya sadece bazı ayetleri seçip onlara inananlar veya Kur'an'ın tahrif edildiğine inanan kimse kâfir olur.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (١٥٠) أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (١٥١) وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (١٥٢) (النساء - ١٥٠ إلى ١٥٢)

Allah'ı ve peygamberlerini inkar eden, Allah'la peygamberleri arasını ayırmak isteyen, “Bir kısmına inanır bir kısmını inkar ederiz” diyerek ikisi arasında bir yol tutmak isteyenler, işte onlar gerçekten kafir olanlardır. Kafirlerle ağır bir azab hazırlamışızdır. Allah'a ve peygamberlerine inanıp, onlardan hiçbirini ayırmayanlara, işte onlara Allah ecirlerini verecektir. O, bağışlar ve merhamet eder.

İkinci Konu: Allah'tan başkası adına pişirilen veya Allah'tan başkasından bir şey istemek için pişirilen yemek meselesidir. Mümin Allah katında çok değerlidir, bu nedenle Allah müminlerin kendilerini yüceltmelerini ve güzel şeyler yemelerini ister. Bu nedenle müminin Allah'tan başkası adına pişirilen yemeği yemesi haramdır. Yüce Allah'ın buyurduğu gibi:

فَكُلُوا مِمَّا ذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ (۱۱۸) وَمَا لَكُمْ
أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا
اضْطَرَرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنْ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ (۱۱۹) وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ (۱۲۰) وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذَكَرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ
وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ
أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ (۱۲۱) (الانعام- ۱۱۸ إلى ۱۲۱)

Allah'ın ayetlerine inanıyorsanız, üzerine Allah'ın adı anılmış olan şeyden yiyin. Size ne oluyor ki, Allah size darda kalmanızın dışında, haram olanları genişçe anlatmışken adının üzerine anıldığı şeyden yemiyorsunuz? Doğrusu çoğunluk, heva ve heveslerine uyarak, bilmeden sapıtıyorlar. Aşırı gidenleri en iyi bilen Rabbidir. Günahın açığını da gizlisini de bırakın. Günah kazananlar, kazandıklarına karşılık şüphesiz ceza göreceklerdir. Üzerine Allah'ın adının anılmadığı kesilmiş hayvanları yemeyin, bunu yapmak Allah'ın yolundan çıkmaktır. Doğrusu şeytanlar sizinle tartışmaları için dostlarına fısıldarlar, eğer onlara itaat ederseniz şüphesiz siz müşrik olursunuz.

Bu ayette Allah müminleri, Allah'tan başkası adına pişirilen yemeği yemeleri konusunda uyarmaktadır. Çünkü

bu, şirk tehlikesine düşmekle eşdeğerdir. Yıl içinde insanların Allah'tan başkası, "İmamlar ve salihler" adına yiyecek, para, kesim gibi özel adaklarda bulundukları özel günler vardır. Bu ayete dayanarak bu tür yiyecekleri yemekten uzak durmalıyız. İnsanların sofralarına çeşitli, rengarenk ve lezzetli yiyecekler koydukları doğrudur ama bir parça helal eklemek, bu renkli ve haram yiyeceklerden daha iyidir. Bu kişilerin niyetlerini bilmediğimiz doğrudur, dolayısıyla içlerinden birinin Cenab-ı Hakk uğruna sadaka vermiş olması muhtemeldir. Ancak bu adakların özel günlerde olması nedeniyle bu günlerde sunulan yiyeceklerin tüketimine dikkat etmeliyiz. Bir kimse yiyecek vermek isterse, senede o şüpheli günler dışında pek çok gün vardır.

Önceki bölümlerde Allah'ın emirlerini kabul etmeyen insanların delillerinden bahsetmiştik. Aynı şekilde, kim imanına ve inancına şirki aşılsa, kalbini o şirkten arındırmak zordur. Kazanan, kendisini tam ve eksiksiz olarak Allah'a teslim eden ve Allah'tan hidayet isteyen kişidir. Allah'ın emirlerinden korkmayan, ilahî emirlerden vazgeçtiği takdirde gerçek imanın kendilerinden alınacağını bilmeyen, Kur'an'ı düşünmeyen ve araştırmayanlara tek bir cevap veriyoruz::

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (الشورى - ١٦)

Allah'ın çağrısına icabet eden bulunduktan sonra, O'nun hakkında tartışmağa girişenlerin delilleri Rableri katında hükümsüzdür. Onlara bir gazap vardır, çetin bir azap da onlar içindir.

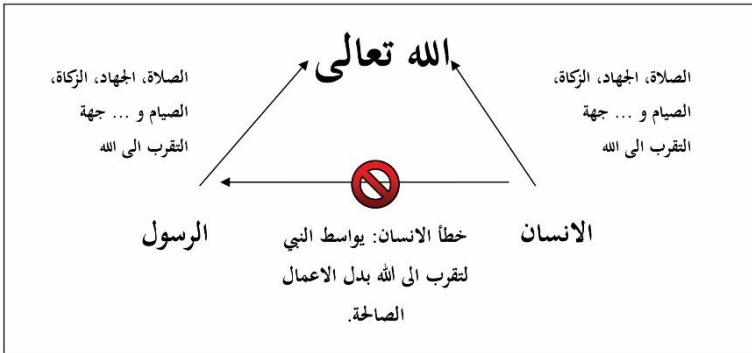
Yüce Allah, Müslümanın hayatının Allah yolunda olması gerektiğini şöyle bildirmiştir:

قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا

كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٦١) قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٢) لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (١٦٣) (الانعام- ١٦١ إلى ١٦٣)

“Şüphesiz Rabbim beni doğru yola, gerçek dine, doğruya yönelen ve puta tapanlardan olmayan İbrahim’in dinine iletmiştir” de. De ki: “Namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, alemlerin Rabbi Allah içindir. O’nun hiçbir ortağı yoktur; böyle emrolundum ve ben Müslümanların ilkiyim.”

İslam’da yalnızca Allah’a ibadet edilir ve ibadette O’nunla kulları arasında aracı yoktur. Bu örneğe dikkat ediniz: Peygamberimiz (s.a.v.), Yüce Allah’ın rızasını kazanmak için ibadetleri kullanmıştır. Peygamberin ruhuna yalvarmak yerine, onu örnek almalı ve onun yolundan gitmeliyiz.



Peygamber (s.a.v.) →→→→→→→→→→→→→→→→ Allah (c.c.)

Namaz, cihat, zekât, oruç... Allah'a yaklaşma yönü.

İnsan →→→→→→→→→→→→→→→→→ Allah (c.c.)

Namaz, cihat, zekât, oruç... Allah'a yaklaşma yönü.

İnsan →→→→→ Peygamber (s.a.v.) →→→→→ Allah (c.c.)

İnsan hatası: Allah'a yaklaşmak için salih amel yerine Peygamber'i aracı olarak kullanmak.

Seçilmiş ayet:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ
حَبْلِ الْوَرِيدِ (ق - ١٦)

And olsun ki insanı Biz yarattık; nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz; Biz ona şah damarından daha yakınız.

ON ALTINCI BÖLÜM

Bu bölümde toplumlarımızdaki yaygın hurafelerden bahsediyoruz. Önceki bölümlerde Allah'ın imanda ve salih amellerde sonsuz mutluluk yarattığından bahsetmiştik. Kur'an'da imanın şartları şunlardır: Allah'a inanmak ve imanda müşrik olmamak. Meleklerle inanmak ve onları abartmamak. Semavî kitaplara ve bu kitapların sonuncusu olan Kur'an'a iman. Peygamberlere ve peygamberlerin sonuncusu olan efendimiz Muhammed'e (s.a.v.) iman. Kıyamet gününe, cennete ve cehenneme iman. Ayrıca salih amellerin temel ölçütünün Allah'ın rızası olduğu ifade edildi. Allah'ın emrettiği şekilde hareket etmeyi öğrenmek için Peygamberimiz'in (s.a.v) yaklaşımını örnek almalıyız, O, insanları başkalarına ibadet etmekten, insanların Rabbine ibadet etmeye yönlendirmek için gönderilmiştir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ

الْمُؤْمِنِينَ نُؤَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (النساء - ١١٥)

Doğru yol kendisine apaçık belli olduktan sonra, Peygamberden ayrılıp, inananların yolundan başkasına uyan kimseyi, döndüğü yöne döndürür ve onu cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir!

Bir önceki ayette Müslümanlara yönelik pek çok tavsiyeden söz edilmişti. Birinci tavsiye: Kim Allah'a, Peygamber'in (s.a.v.) yaklaşımı dışında ibadet ederse,

onun ibadetleri ve amelleri kabul edilmez. Mesela akşam namazını bilerek üç rekat yerine iki rekat kılan ve Peygamber'in (s.a.v.) namazına aykırı davranan kimsenin namazı kabul olmaz. Müslümanın kendi davranışlarını Peygamber'in (s.a.v.) davranışlarıyla tutarlı olacak şekilde kontrol etmesi gerekir. Eğer Peygamber'in (s.a.v.) işine uygunsa, onun işi sevap kazanır ve Allah'a yakın sayılır. İkinci tavsiye: Bugün Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Müslümanlar arasında bulunmadığından, Müslümanın kendi işini müminlerin işi ile eşleştirmesi ve yaptığı işin geçerliliği ve bütünlüğü için müminlerin yoluna bakması gerekir. Müslüman, yaptığı işi Kur'an'la eşleştirmeli, sonra müminlerin yolundan gidip işlerin yapılış şeklini öğrenmelidir. Müminler daha önce de belirttiğimiz gibi özelliklere sahiptirler ve inançlarında şirk yoktur. Bir kimse inancında şirk bulursa onun yoluna gidilemez. Tam tersine salihlerin ve tevhidcilerin, peşine düşüyoruz. Maalesef batıl inançları aradığımızda onları toplumumuzda buluyoruz. Peygambere (s.a.v.) amelde uymamak, herkesin sözünü kabul etmek ve doğruluğuna inanmak bunun delilidir.

Toplumumuzda yaygın olarak dolaşan ilk efsane taziye'dir. Birçok kişi Muharrem ayı gibi yılın belirli günlerinde sokaklarda siyah kıyafetler giyerek yas tutuyormuş gibi yapıyor. Elleriyle veya zincirlerle başlarına, göğüslerine, vücutlarına ve yüzlerine vuruyorlar. Ayrıca elbiselerini yırtmak ve yüksek sesle bağırarak da İslam öncesi dönemde müşriklerin uygulamaları arasında yer almış ve İslam'ın gelişiyile sona ermiştir. Ne yazık ki bir süre sonra tekrar kendini dövme olayları yaşanmaya başladı. Bu eser Hristiyanlardan bazı İslamî gruplara aktarılmış olabilir. Bu inanışın temeli, yüze el veya zincirle vurulmasının Hz. İsa'nın (a.s.) çektiği acıları hatırlatması ve günahları bağışlamasıdır. Memleketimizde pek çok uydurma hadis var, mesela diyorlar ki, "Kim Aşure günü bir damla gözyaşıyla da olsa ağlarsa günahları bağışlanır." Peki bu hadislerin nereden

geldiğini düşündünüz mü? Yıl boyunca günah işleyen ve hata yapan bir kimsenin, sadece Aşure günü ağlayarak günahları affedilebilir mi? Bu sahte bir rüyadır. Kur'an'ın neresinde taziyenin iyiliklerden olduğu yazıyor ve buna dair bir delil var mı? Tam tersine, ölmeden önce gerçekten tövbe edilmedikçe günahlar affedilmez ve Kur'an'da taziyei öven tek bir ayet bile yoktur. Bütün bu felaketler, din adına bizi aldatanları körü körüne taklit etmemizden kaynaklanmaktadır. Yaptığımız amellerin doğru olup olmadığını düşünmüyoruz ve şeytan bize amellerimizi dünyanın en güzel amelleriymiş gibi gösteriyor. Şu ayeti inceleyin:

وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِينِهِمْ وَزَيْنَ هُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ (العنكبوت - ٣٨)

Ad ve Semud milletlerini de yok ettik. Bunu, oturdukları yerler göstermektedir. Şeytan kendilerine, işlediklerini güzel gösterdi; onları doğru yoldan alıkoydu. Oysa kendileri bunu anlayacak durumda idiler.

Kötülüklerini güzelleştiren, taassubundan dolayı akıllı ve bilgisi olmayan ve bu yüzden yaptıklarını iyilik sanan insanlar için bir hidayet yoktur. Bize güzel bir örnek olan Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) taziyede bulunup bulunmadığını hiç düşündünüz mü? Şehitlerin efendisi Hamza şehit oldu, Peygamberimiz (s.a.v) onun için yas tutup yüzüne ve başına vurmuş mudur? Ne Peygamber'in, ne sahabelerin, ne de tabiilerin cenazeye katılıp göğüslerini dövdükleri, ne yeni ölenler ne de eskiler için yas tuttukları bildirilmemiştir. Bugün yaptığımız işler Peygamber'in işi midir? Yoksa bunu o mu emretmiş? Maalesef son yıllarda taziye törenleri daha da ciddileşmiştir. Övgücülerin sözleri şirkten, hurafeden ve sapıklıktan arınmış değildir. Hüseyin efendimiz (a.s) kız kardeşi Zeyneb'e şöyle dedi: Ey kız kardeşim, Allah'a yemin ederim ki, yeminimi yerine getireceksin, eğer

öldürülürsem elbisenizi yakmayın, şahitliğim için yüzünüze vurmayın ve “Eyvah!” demeyin. Allah bu insanları anlatırken şöyle buyurmuştur:

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (١٥٦)
 أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ (١٥٧)
 (البقره- ١٥٦ إلى ١٥٧)

Onlara bir musibet geldiğinde: “Biz Allah’ınız ve elbette O’na döneceğiz” derler. Rablerinin mağfiret ve rahmeti onlarıdır. O’nun yolunda olanlar da onlardır.

Hiçbir peygamberin kendisinden önceki bir peygambere taziye bulunmadığı açıktır. Çünkü taziye salih amellerden değil, aksine müşriklerin bir eylemidir ve İslam bunu yasaklamıştır. Bugünkü taziye sahibi, gelenek gereği, cehenneme giren başıboş müşritlere para veriyor. Gerçekte taziye inananlar kendilerini kandırıyorlar; Çünkü ahiretteki mutluluğun ölçüsü, bu dünyada Cenab-ı Hak’a ibadet etmektir; ölümler için dayak atmak, ağlamak ve elbise yakmak ahirette mutluluk sebebi değildir. Amellerimizde, sadece Peygamber Efendimiz’e (s.a.v.) uymayı ümit ederiz. Müminlerin yolunda yürümek istiyorsak amellerimizde Kur’an’a uymayı unutmamalıyız.

Toplumumuzda yaygın olan hurafelerden biri de İslam öncesi dönemde uygulanan ve Allah tarafından yasaklanan fal okları (Ezlâm) hurafesidir ancak bu hurafe Safevî Devleti döneminde yenilenmiştir. Günümüzde pek çok kişi evlilik, seyahat veya iş konularında tavsiye almak ve aklın yardımına başvurmak yerine fal oklarına yöneliyor (İslam öncesi dönemde müşriklerin istihare yapmak için kullandıkları oklardan ibarettir.) Bu konuyu, bugün toplumumuzda olup bitenlerle karşılaştırıyoruz. Oklardan bazılarının üzerinde “Rabbim bana emretti”, bazılarının üzerinde “Rabbim bana yasakladı”, bazılarının üzerinde ise hiçbir şey yazmıyorlardı. Sonra bütün okları tek bir

yere koyarlardı. Daha sonra istihare yapmak için oradan bir ok alınır ve okun üzerinde yazana göre çalışırlardı. Ancak bir şey yazılmamışsa bu işlem tekrarlanırdı. Şimdi bugünkü toplumumuza bakın, insanlar önemli işlerinin yönünü bulmak için tesadüfen Kur'an'ı açıyorlar, açık sayfada "iyi" bir kelime varsa işe başlayacaklar, ancak sayfada "kötü" bir kelime varsa işi yapmayacaktır (hem iyi hem de kötü kelimelerin bulunduğu bazı sayfalar olduğunu unutmayın.) Böylece Kur'an'dan, tesbihten veya başka kağıtlardan hidayet arıyorlar. Bu kişi, Allah'ın yeryüzünde halife olarak görevlendirdiği, düşünmeyi ve akıl etmeyi emrettiği kişi midir? Kur'an'da bu çeşit istihareye göre amel etmenin düşünmekten daha hayırlı olduğu belirtiliyor mu? Tabii ki değil. Bütün dinlerde dünya ve ahiret mutluluğunun ölçütünün basiret olduğu belirtilmektedir. Dikkate değer ki burada bahsedilen istihareden kastımız fal okları hurafesidir. Sahih hadislerde zikredilen ve Resûlullah'ın (s.a.v) bize emrettiği, alimlerle istişarede bulunup, tefekkür edip Allah'a tevekkül ettikten sonra işin sonucunu Allah'a bırakmak anlamına gelen meşru istihare değildir.

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (الانفال - ٢٢)

Allah katında, yeryüzündeki canlıların en kötüsü gerçeği akletmeyen sağır ve dilsizlerdir.

Allah'ın insanları düşünmeye ve akıl yürütmeye çağırdığı Kur'an-ı Kerim'de yüzden fazla ayette bildirilmektedir. Ama kör taklidi düşünmeye tercih eden taklitçileri yanıltan pek çok insan var. Allah, fal oklarının şeytanın işi olduğunu yüce sözleriyle şöyle bildirmiştir:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (المائدة - ٩٠)

Ey İnananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki saadete eresiniz.

Son olarak Allah, ilimde zaafı olan ve karar vermekte zorlanan kimseler için insanlara danışmalarını emretmiştir:

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (الشورى - ۳۸)

Rablerinin çağrısına cevap verenler ve namaz kılanlar için daha iyi ve daha sürekli. Onların işleri aralarında danışma ile. Kendilerine verdiğimiz rızaktan da sarfederler.

Kararlarımızda daima Allah’a tevekkül etmeli, sonra akıl ve düşünceden faydalanmalı, uzmanlara danışmalı ve en sonunda Allah’a güvenmeliyiz.

Seçilmiş ayet:

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (المومنون - ۱۱۸)

De ki: “Rabbim! Bağışla, merhamet et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın.”

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Bir önceki bölümde batıl inançlardan bahsetmeye başlamıştık, bu bölümde de konuya devam ediyoruz. Yahudilik ve Hristiyanlık gibi ilahî dinlerde ve Budizm ve diğerleri gibi beşerî dinlerde tarih boyunca pek çok insanı yanıltan birçok hurafeler olmuştur. Bu durum, İslam gelip Allah'ın müminleri bu hurafelerden arındırıncaya kadar devam etti. Ancak bugün İslam öncesi dönemin en tehlikeli hurafesinin (insanın hayatında Allah'tan başkasının etkisine inanması) farklı ülkelerde farklı şekillerde karşımıza çıktığını görüyoruz. Bunlardan bazılarını örneklerle açıklayacağız. Mesela: yıldızların ve galaksilerin insan hayatı üzerinde hem iyi hem de kötü etkileri olduğuna inananlar var. Yıldızlar da dahil olmak üzere evren, Allah'ın yaratıklarıdır. İyiliği veren ve kötülüğü gideren yalnızca Allah'tır. Yıldızların hareketinin kişinin hayatının geleceğini belirleyeceği algısı yanlış bir algıdır. Çünkü yıldızların dünyayı değiştirecek ve gaybı bilecek güçleri yoktur. Ne yazık ki bazı dergilerde yıldızları, ayı ve güneşi kullanarak geleceğimizi belirleyebileceğimizi iddia eden renkli sayfalar var. Bunların hepsi iftira ve yalandır, hepsi Allah tarafından yaratılmıştır ve insan hayatına hiçbir etkisi yoktur. Bazı ülkelerde ve dinlerde haç, at nalı, Davud yıldızı gibi bazı doğal nesnelerin birey üzerinde olumlu ve bereket verici bir etki yarattığına inanılmaktadır. Bu yüzden bu ülkelerdeki insanların bu şeyleri boyunlarına ve ellerine farklı şekillerde astıklarını görüyorsunuz. Böyle durumlarda Kur'an şöyle buyurur:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بُضْرًا فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بَخِيرًا فَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۷) وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
(۱۸) (الانعام - ۱۷ و ۱۸)

Allah sana bir sıkıntı verirse, O'ndan başkası gideremez. Sana bir iyilik verirse başkası onu engelleyemez. O, her şeye Kadir'dir. O, kullarının üstünde yegane tasarruf sahibidir. Hakim'dir, haberdardır.

Ülkemizde bu hurafeler çok çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır: Kahve ve nohutla istihare yapmak, kum ve büyüyle ruhları çağırmak, ölülerin (peygamber, evliya ve salih kişilerin) mezarlarından bereket aramak, bez ve yapraklarla bereket almak, ağaçlara ip bağlamak vb. Bunların hepsi Kur'an'da geçersiz kılınmış ve şirk sayılmıştır. İstihare, geleceği, gaybı ve büyüü bilmek, Allah'tan başkasının insan hayatını iyi veya kötü yönde etkileme gücüne sahip olduğuna inanmak anlamına gelir. Kur'an'da bildirildiği gibi gaybı ve tabiatı yalnızca Allah bilir, sihir ve kum batıldır.

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا
تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا
يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (الانعام- ۵۹)

Gaybın anahtarları O'nun katındadır, onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı bilir. Düşen yaprağı, yerin karanlıklarında olan taneyi, yaşı kuruyu ki apaçık Kitap'tadır ancak O bilir.

Allah, gaybı da, şimdiki zamanı da bilir. Ayrıca insanlara, zahiri ve gizli amellerini anlatır. Kur'an'da ruhu çağırmak diye bir şey yoktur. Ölümünden sonra insanın ruhu cennete girer (Mü'minûn Suresi, 23. ayet) ve bu dünyadan

tamamen ayrılır (Cinler hayatımıza girebilir, ruhların bağlantısını iddia edenler ise cinlerle bağlantısı olup da bunu bilmiyor olabilirler.) Allah'tan başkasından bereket ve yardım istemek de şirk alametlerindendir. Kur'an'da iyilik ve kötülüğün yalnızca Allah'tan geldiği ve insanın eylemlerinin bir sonucu olduğu defalarca bildirilmektedir. Kur'an Allah'ın sözüdür ve insan onunla amel ettiğinde ve onu hayatının anayasası haline getirdiğinde mutluluk verir.

Ülkemizde halen yaygın olan önemli konu, selefere küfretmek ve lanettir. Lanet: Allah'ın rahmet ve mağfiretini kesmeyi istemek demektir. Lanet iki ucu keskin bir kılıç gibidir. Eğer lanetlenen kişi, lanetlenmeyi hak ediyorsa, laneti alır. Ancak lanetlenen kişi, laneti hak etmiyorsa (mesela yaptığına tövbe etmişse), lanet, lanet edene geri döner. Bu nedenle lanetlemeyi bırakmamız tavsiye edilir; Çünkü öncelikle tövbe kapısı ölüm öncesine kadar açıktır, dolayısıyla kimse bir başkasının tövbesini bilemez. İkincisi, kıyamet gününde başkalarının amellerinden bize sorulmayacak:

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (البقره- ۱۳۴) (۱۴۱ و ۱۳۴)

Onlar geçmiş birer ümmettir. Kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Onların yapmış olduklarından sorumlu değilsiniz.

Dediğimiz gibi insan, daima Cenab-ı Hakk'ın kuludur, Allah'tan başkasının kulu değildir. İslam öncesi dönemde putlara tapınma yaygındı ve putlarla övündükleri için çocuklarına Abdülhubel, Abdülmenat gibi putların adını veriyorlardı. Ne yazık ki bu tabir günümüzde de revaçta ama putlara köle olmak yerine şahıslara (Abdül Hüseyin, Abdul Rıza, Gulam Hüseyin gibi) kölelik gösteriyorlar. Peygamberler ve imamlar çocuklarına bu isimleri seçmemişlerdir. Hepimiz Yüce Allah'ın kullarıyız ve

Allah katında en güzel isimler Abdullah ve Abdurrahman'dır.

نَبِيُّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٤٩) وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ
(٥٠) (الحجر - ٤٩ و ٥٠)

Kullarıma Benim bağışlayan, merhamet eden olduğumu, azabımın can yakıcı bir azap olduğunu haber ver. Kullarıma Benim bağışlayan, merhamet eden olduğumu, azabımın can yakıcı bir azap olduğunu haber ver.

Seçilmiş ayet:

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا - إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ
يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا - لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ
رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا (الجن - ٢٦ إلى ٢٨)

Görülmeyi bilen Allah, görülmeyene kimseyi muttali kılmaz. Ancak peygamberlerden, bildirmek istediği bunun dışındadır. Rablerinin bildirilerini tebliğ etmelerini ortaya koymak için her peygamberin önünden ve ardından gözcüler salar; onların yaptıklarını ilmiyle kuşatır ve herşeyi bir bir sayar. Ancak peygamberlerden, bildirmek istediği bunun dışındadır. Rablerinin bildirilerini tebliğ etmelerini ortaya koymak için her peygamberin önünden ve ardından gözcüler salar; onların yaptıklarını ilmiyle kuşatır ve herşeyi bir bir sayar.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde İmam Ebu'l-Ala Mevdudi'nin "Kur'an'da Dört Terim" kitabından seçtiğimiz Kur'an'daki dört temel kelimeyi (Allah, Rabb, ibadet, din) araştırıyoruz. Yazar, bu dört kelimenin Kur'an'ı anlamanın temeli olduğunu, Kur'an'ın çağrısının bu kelimeler etrafında döndüğünü, bu kelimelerin doğru anlaşılmasının birçok insanın hayatını güzelleştirdiğini söylemiştir. Bir gayrimüslim sana bu dördünü sorsa ne cevap verirsin? Kur'an-ı Kerim İslam öncesi Bedevilere indirildiğinde, Kur'an'ın amacını bu dört kelimeden anlıyorlardı, ancak bugün bu kelimelerin anlamlarına dair sadece çarpık bir tablo var. Bu kelimelerin anlamlarını inceleyelim.

“İlah”

İlah kelimesinin anlamları Kur'an'da şöyle bildirilmektedir: İbadete teşvik denilince akla ilk gelen insanî ihtiyaçlar ve eksikliklerdir. Yani insan, bir kimseye, eksikliklerini gidermek, sıkıntılarında destek olmak, kaygı ve kargaşa anlarında onu sakinleştirmek için ibadet eder, aksi halde kimseye ibadet etmek aklına gelmez. Aynı şekilde bir insanın, bir kimsenin ihtiyaçlarını karşılayan, dualarına cevap veren biri olduğuna inanması, onu

kendisinden daha yüksek bir konumda görmesini, hatta güç bakımından üstünlüğünü kabul etmesini gerektirir. Rızkı veren, galip gelen, güçlü olan, malik olan, ibadet edilen, sorunları çözen Allah'tır. İslam öncesi Araplar, Allah olarak bildikleri Yaratıcıya inanıyorlardı ama aynı zamanda başka tanrılara da inanıyorlardı. Hatta bu tanrıların Allah'la birlikte olduğuna ve sözlerinin Allah katında makbul olduğuna inanıyorlar, felaketlerde tanrılara şefaet için başvuruyorlardı. Ayrıca Allah'ın kanun koyma hakkını, helal ve yasaklama yetkisini büyüklerine veriyorlar ve onlara itaat ediyorlardı ve bu İslam'da kabul edilemez. Yaratılışın Allah'ın elinde olduğunu, fakat rızkın, ölümün, hayatın, hastalığın ve şifanın başkasının elinde olduğunu, evrenin, ayın ve güneşin kontrolünün bir başkasının elinde olduğunu lisan-ı haliyle söylüyorlar ve bu imkansızdır. Şu ayete dikkat edin:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ

الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (القصاص - ٨٨)

Allah'la beraber başka tanrı tutup tapma. O'ndan başka tanrı yoktur. O'ndan başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur, O'na döndürüleceksiniz.

İslam öncesi dönemde insanlar felaket anlarında tanrılara dua eder ve onlardan şifa dilerlerdi. Bu tanrılar cinler, melekler ya da putlar değil, kendi deyimleriyle

(Salihler) ölü insanlardı. Bu tanrıların müdahale etme, harekete geçme ve ihtiyaçları karşılama gücüne inanıyorlardı ve diz çöküp adaklar sunarak onlara yaklaştırmaya çalışıyorlardı. Kur'an'da, ölümünden sonra insanların ihtiyaçlarını kendisinden istedikleri tanrıdan bahsedilmektedir:

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (النحل - ٢١)

Onlar cansız, ölüdürler. Ne zaman dirileceklerini de bilemezler.

Bütün yaratıklar Yüce Allah'ındır ve O'nun yaratmada ortağı yoktur. Rızık veren, ayakta tutan ve yöneten yalnızca O'dur. Allah'tan başkasının dualara icabet edeceğine inanmak büyük bir yanılgıdır. Kur'an-ı Kerim'de "İlah" kelimesi kullanıldığında, yaratan, rızık veren, ölüm ve hayatın sahibi olan Allah anlamına gelir.

“Rabb”

“Rabb” kelimesinin şu anlamları vardır:

- 1- Eğitici, ihtiyaçları gözeten ve yetiştirmeden sorumlu olan kişi.
- 2- Kefil, durumu denetleyen, üstlenen ve düzelten kişi.
- 3- Etrafında toplanan halk arasında eksen gibi olan başkan.

- 4- İtaat edilen, önder ve hükmü uygulayan, büyüklüğü ve saltanatı ile tanınan, tasarruf yetkisine sahip olan.
- 5- Kral ve efendi.

“Rabb” kelimesinin Kur’an-ı Kerim’de “birinci ve ikinci anlamı” olmak üzere birçok anlamı vardır.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (الفاتحه - ٢)

Hamd, Alemlerin Rabbi Allah’a mahsustur.

Ayrıca:

قُلْ أَعِيرَ اللَّهُ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (الانعام - ١٦٤)

De ki: “Allah her şeyin Rabbi iken O’ndan başka bir rabb mi arayayım? Herkesin kazandığı kendisinedir, kimse başkasının yükünü taşımaz; sonunda dönuştünüz Rabbinizedir, ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bildirecektir.”

“Rabb” kelimesinin Kur’an’da toplayan ve bir araya getiren anlamında kullanımı (üçüncü anlam):

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ (سباء - ٢٦)

De ki: “Rabbimiz sonunda hepimizi toplar, sonra aramızda adaletle hükmeder. Adaletle hükmeden, bilen ancak O’dur.”

Rabb, Kur’an’da kanun koyucu ve gözetip koruyan anlamında kullanılmaktadır:

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا
أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (التوبة-

(31)

Onlar Allah’ı bırakıp hahamlarını, papazlarını ve Meryem oğlu Mesih’i rableri olarak kabul ettiler. Oysa tek Tanrı’dan başkasına kulluk etmemekle emrolunmuşlardı. Ondan başka tanrı yoktur. Allah, koştukları eşlerden münezzehtir.

Bu ayetteki “Rab” kelimesiyle kastedilen, insanların mutlak rehber olarak seçtikleri, emir ve yasaklarına uydukları, helal ve haram konularda itaat ettikleri kişidir. Üstelik emretme ve yasaklama yetkisinin Cenab-ı Hakk’tan ziyade bu tanrılara ait olduğunu düşünüyorlar.

“Rabb” kelimesi hükümdar ve seçkin anlamında kullanılmıştır:

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ (٤) رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَ رَبُّ
الْمُشَارِقِ (٥) (الصفات - ٤ و ٥)

And olsun ki, sizin Tanrınız birdir; göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların -doğuların da- Rabbidir.

Ve ayrıca:

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ (الصافات - ١٨٠)

Senin güçlü olan Rabbin, onların vasıflandırmalarından münezzehtir.

Seçilmiş ayet:

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (الرعد - ١٦)

De ki: “Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?”, “Allah’tır” de. “Onu bırakıp, kendilerine bir fayda ve zararı olmayan dostlar mı edindiniz?” de. “Kör ile gören bir olur mu? Veya karanlıkla aydınlık bir midir?” de. Yoksa Allah’a, Allah gibi yaratması olan ortaklar buldular da, yaratmaları birbirine mi benzettiler? De ki: “Her şeyi yaratan Allah’tır. O, her şeye üstün gelen tek Tanrı’dır.”

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Önceki kavimleri ve onların rububiyet ile olan ilişkilerini inceliyoruz.

“Nuh (a.s.) kavmi”

Kur'an'da adı geçen ilk kavimler Nuh'un (a.s.) kavmidir. Kur'an'dan bildiğimiz gibi bu insanlar Rablerini inkar etmiyorlardı; dünyayı yaratan, yöneten, ıslah eden, aziz kılan Allah'ın olduğuna inanıyorlardı.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۲۳) فَقَالَ الْمُلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (۲۴) إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فْتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ (۲۵) (المومنون - ۲۳ إلى ۲۵)

And olsun ki Nuh'u milletine gönderdik; onlara: "Ey milletim! Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yoktur; sakınmaz mısınız?" dedi. Milletinin inkarcı ileri gelenleri: "Bu, sizin gibi bir insandan başka birşey değildir. Sizden üstün olmak istiyor. Allah dilemiş olsaydı melekler indirirdi. İlk atalarımızdan beri böyle birşey işitmedik. Bu adamda nedense biraz delilik var, bir süreye kadar onu gözetleyin" dediler.

Nuh ile kavmi arasındaki anlaşmazlık, Allah'ı inkar etmemelerinden dolayı tanrılarının Allah olması değildi. Peki aralarındaki anlaşmazlık nedir? Nuh kavmine şöyle dedi: Ey kavmim, Allah alemlerin Rabbidir, cevap verendir ve sizin gerçek Rabbinizdir; O'nun, zarar ve fayda veren ortağı yoktur ve dualarınızı işitir; O halde O'na dua edin ve yalnızca O'na ibadet edin:

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (الاعراف - ٥٩)

And olsun ki Nuh'u milletine gönderdik. "Ey milletim! Allah'a kulluk edin, O'ndan başka tanrınız yoktur; doğrusu sizin için büyük günün azabından korkuyorum" dedi.

Nuh'un kavmi Allah'ın alemlerin Rabbi olduğunu ısrarla söylüyor ve biz buna inanıyoruz diyorlardı. Ancak her şeyin yalnızca Allah'ın yetkisine bağlı olmadığına, onun evrendeki işlerine ve yaratılışın yönetimine katılan ve onu destekleyen başka tanrıların da olduğuna

inanırlardı. Allah bazı felaketleri bu tanrılar aracılığıyla çözer ve güç ve otoritenin yalnızca Allah'a ait olduğuna inanmazlardı. Ahlakî, sosyal, medenî ve siyasî olarak hayatın tüm meselelerinde onun emirlerine uyması da gerekli değildir. İzlenecek tek yolun ve doğru yaklaşımın Allah'ın yolu olduğunu kabul etmezlerdi. Tam tersine, yöneticilerin ve din alimlerinin tanrılar gibi olduğuna inanırlar ve onlara her konuda düşünmeden ve akılsızca itaat ederlerdi. Nuh (a.s.) şöyle derdi: “Yalnız Allah’a inanın, bu yanıltıcı tanrıları bırakın ve “Rab” kelimesinin tüm anlamlarını taşıyan Allah’a iman edin.

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنِّي هُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا
(٢١) وَمَكْرُوهًا مَكْرًا كُبَّارًا (٢٢) وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا
وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا (٢٣) وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ
الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا (٢٤) (نوح - ٢١ إلى ٢٤)

Nuh: “Rabbim! Doğrusu bunlar bana baş kaldırdılar ve malı, çocuğu kendisine sadece zarar getiren kimseye uydular; birbirinden büyük düzenler kurdular” dedi. İnsanlara: “Sakın tanrılarınızı bırakmayın, Ved, Suva, Yağus, Yeuk ve Nesr putlarından asla vazgeçmeyin” dediler. “Böylece birçoğunu saptırdılar; Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını artır.”

“Hûd (a.s.) kavmi”

Kur'an'da bildirildiği gibi Hûd kavmi, Allah'ın varlığını ve ilâhlığını inkar etmezdi, Nuh kavmi gibi dünyayı, yaratılışları ve evreni kontrol eden diğer

tanrıların sevgisine inanırlardı. Daha önce de belirttiğimiz gibi Hûd ve kavmi ile Nuh ve kavmi arasındaki ihtilaf aynıdır ve delilleri şunlardır:

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (الاعراف - ٦٥)

Ad milletine de, kardeşleri Hûd'u gönderdik “Ey milletim! Allah’a kulluk edin, O’ndan başka tanrınız yoktur, karşı gelmekten sakınmaz mısınız?” dedi.

Onlar da Allah’ın varlığına inanıyorlardı:

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (الاعراف - ٧٠)

“Bize yalnız Allah’a kulluk etmemizi, babalarımızın taptiklarını bırakmamızı söylemek için mi geldin? Doğru sözlülerden isen haydi bizi tehdit ettiğin azaba uğrat” dediler.

Ayrıca şu ayette de Âd kavminin tanrılarının çok güçlü veya gerçeğe aykırı olduğu bildirilmektedir:

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (هود - ٥٩)

İşte bu, Rablerinin ayetlerini bile bile inkar eden, peygamberlerine kafa tutan ve her inatçı zorbanın emrine uyan Ad milletidir.

“Salih (a.s.) kavmi”

Kur'an'da adı geçen en sapık kavim Salih kavmidir, onların sapıklıkları Nuh ve Hûd kavmi gibidir. Allah'ı inkar etmezlerdi, O'na ibadet edip boyun eğlerdi. Fakat tevhid inancını reddedip Allah'tan başka dualarımızı işiten, ihtiyaçlarımıza cevap veren tanrıların varlığında ısrar ediyorlardı. Bu nedenle öncüleri ve yöneticileri takip edip onlardan yaşam biçimini, yaşamın yasasını öğrenmeliyiz diyorlardı ve kendilerine şiddetli bir azap gelinceye kadar bozulmaya devam ettiler. Şu ayetleri düşünün:

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ
رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ (٦١) قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا
أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّ لَنَا فِي شِكِّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مِرْيَبٌ (٦٢)
(هود- ٦١ و ٦٢)

Semud milletine kardeşleri Salih'i gönderdik. “Ey milletim! Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yoktur; sizi yeryüzünde yaratıp orayı imar etmenizi dileyen O'dur. Öyleyse O'ndan mağfiret dileyin, sonra da O'na tövbe edin. Doğrusu Rabbim size yakın ve duaları kabul edendir” dedi. “Ey Salih! Sen bundan önce, aramızda kendisinden iyilik beklenir bir kimseydin; şimdi babalarımızın taptıklarına bizi tapmaktan men mi ediyorsun? Doğrusu bizi çağırdığın şeyden şüphe ve endişedeyiz” dediler.

“İbrahim (a.s.) kavmi”

Kur'an-ı Kerim'de Salih kavminden sonra İbrahim kavmi anılır ve dikkat çeken önemli husus bu kavmin hükümdarı Nemrut hakkında yayılan yanlış kanaattir. Nemrud'un Allah'ı inkar ettiğini ve kendisinin tanrı olduğunu iddia ettiğini söylenir. Ancak şunu bilmeliyiz ki, Nemrud, yaratıcı ve yönetici olarak Allah'ın varlığına inanıyordu, ancak Rabb'in üçüncü anlamında (Kıyamet gününün maliki) O'na inanmıyordu. Dördüncü ve beşinci anlamlarda (Düzenleyici Rabb, kanun koyucu, sürdürücü, hükümdar ve seçici) ilahlık iddiasında bulunuyordu. İnsanların koyunlar gibi olup, iyiyle kötüyü ayırt edemeyeceklerine inanıyordu ve Allah yerine halkı için kanunlar yapıyordu. Bu nedenle İbrahim kavminin Allah'ı tanımadığı, Allah'ın ilâhlığına inanmadığı gibi yanlışlar yayılmıştır. O halde artık şunu bilmeliyiz ki, İbrahim'in kavmi ile Nuh, Hûd ve Salih'in kavmi arasında bu konuda hiçbir fark yoktur. Çünkü Allah'ı biliyorlardı ve O'nun gökleri ve yeri yarattığını, işleri yönettiğini anlıyorlar ve bu nedenle O'na ibadet ediyorlardı. Sapıklıklarının sebebi, yıldız, güneş, ay gibi gök ve tabiat varlıklarının, mutluluk ve mutsuzluklarına etki ettiğine, fayda sağladığına, zararı uzaklaştırdığına inanmalarıydı. Bu varlıkların (birinci ve ikinci anlamda) ilahlıkta Allah'a ortak olduklarına, varlıkların varoluşuna, eğitimine ve gelişimine müdahale ettiklerine inanıyorlardı ve bu prensipten hareketle onları ilahlıkta Allah'a ortak yapıyorlardı:

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِي وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

(٨٠) وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨١)
(الانعام- ٨٠ و ٨١)

Milleti onunla tartışmaya girişti. “Beni doğru yola erİştirmişken, Allah hakkında benimle mi tartışıyorsunuz? O’na ortak koştuklarınızdan korkmuyorum, meğer ki Rabbim bir şeyi dilemiş ola. Rabbim ilimce her şeyi kuşatmıştır; hala öğüt kabul etmez misiniz?” dedi. “Allah’a koştüğunuz ortaklardan nasıl korkarım? Oysa siz, Allah’ın hakkında size bir delil indirmediği bir şeyi O’na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz. İki taraftan hangisine güvenmek daha gereklidir, bir bilseniz.”

İbrahim’in sözlerinden kavminin Allah’ı inkar etmediği, aksine ilahlık konusunda (Birinci ve ikinci anlamlarda: hükümdar, sorumlu, ıslah edici, mükemmellik) Allah’a ortak koştukları anlaşılmaktadır. Bu nedenle İbrahim, kavmini ilahlık ve rabbliği yalnızca Allah’a tahsis etmeye çağırıyordu. Nemrud’un İbrahim’le olan tartışmasının Kur’an’daki özeti şöyledir:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أَحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (البقره- ٢٥٨)

Allah kendisine mülk verdi diye İbrahim ile Rabbi hakkında tartışanı görmedin mi? İbrahim: “Rabbim,

diriltir ve öldürür” demişti. “Ben de diriltir ve öldürürüm” dedi; İbrahim, “Şüphesiz Allah güneşi doğudan getiriyor, sen de batıdan getirsene” dedi. İnkâr eden şaşırıp kaldı. Allah zulmeden kimseleri doğru yola erdirmez.

Bu tartışmadan, tartışma konusunun Allah’ın varlığı ya da yokluğu olmadığı açıkça ortaya çıkıyor. Nemrud, Allah’ın varlığına inanan kavminden biriydi ve “İbrahim’in ait olduğu krallığı ben yönetiyorum” derdi. Dördüncü ve beşinci anlamlardaki ilahlığa (yasayı koyan ve evreni yöneten Rabb) inanıyordu. Krallığın sahibi olduğunu, bölgedeki tüm insanların onun kulu olduğunu, emir ve programlarının insanlar için bir hayat kanunu olduğunu iddia ediyordu.

YİRMİNCİ BÖLÜM

“Lût (a.s.) kavmi”

Kur'an'da İbrahim kavminden sonra Lût kavmi gelir. İbrahim'in yeğeni Lût, bu kavme yol göstermek ve onların yolsuzluklarını düzeltmek için gönderildi. Kur'an bu kavmin de Cenab-ı Hakk'ın varlığını inkar etmediklerini, O'nun birinci ve ikinci anlamda Yaratıcı ve Rabb olduğunu inandıklarını bildirmektedir. Reddettikleri ve kabul etmedikleri şey, Allah'ın üçüncü, dördüncü ve beşinci anlamda Rab olduğuna inanmak ve Allah'ın güvenilir bir temsilcisi olarak gönderilen peygamberin otoritesine teslim olmaktır. Çünkü onlar tamamen özgür olmak ve istedikleri arzuların peşinden gitmek istiyorlardı ve bu onların en büyük suçuymuş ve bunun sonucunda çok acı bir azap çektiler.

Bu gerçek aşağıdaki ayetle desteklenmektedir:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَوْ طَآ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنِّي أَنَا لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (٢٨) إِنِّي أَنَا لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

الصَّادِقِينَ (٢٩) (العنكبوت - ٢٨ و ٢٩)

Lût da, milletine şöyle demişti: “Doğrusu siz dünyalarda hiç kimsenin sizden önce yapmadığı bir hayasızlığı yapıyorsunuz.” “Erkeklere yaklaşıyor, yol kesiyor ve toplantılarınızda fena şeyler yapmıyor musunuz?” Milletin cevabı: “Doğru sözlü isen bize Allah’ın azabını getir” demek oldu.

Allah’ın varlığını inkar edenlerin cevabı bu olabilir mi? Hayır, buradan anlaşılıyor ki asıl suçları Cenab-ı Hakk’ın ilâhlığını ve Rabblığını inkar etmek değildir. Tam tersine onların suçu, Allah’ın dünyanın üzerinde hakim olduğu İlah ve Rab olduğuna inandıkları halde, ahlakî, medenî ve sosyal işlerinde O’na itaat etmeyi, kanunlarına uymayı reddetmeleri ve Lût’un hidayetine uymaktan kaçınmalarıydı.

“Şuayb (a.s) kavmi”

Bundan sonra Şuayb’ın gönderildiği Medyen ve Ashabu’l-Eyke halkından bahsedeceğiz. Onlar hakkında bildiğimiz kadarıyla İbrahim’in torunlarıydı. O halde onların Allah’ın varlığına, ilah ve rabb olduğuna inanıp inanmadıklarını araştırmamıza gerek yok. Onlar aslında İslam diniyle yetişmiş bir millettir. Daha sonra yaptıkları kötülükler yüzünden inançları bozuldu. Kur’an’da onlar hakkında anlatılanlardan, sanki kendileri için iman iddia ettikleri anlaşılıyor. Şuayb’ın (a.s.) onlara şöyle tekrar ettiğini görüyorsunuz: “Ey kavmim, eğer mü’min iseniz şunu yapın bunu yapın.” Şuayb’ın kavmine yaptığı konuşmada ve halkın cevaplarında, onların Allah’a inanan, O’nu Rabb ve İlah olarak kabul eden bir kavim olduklarına dair açık bir işaret vardır. Fakat onlar iki çeşit sapıklığa düşmüşlerdi: Bunlardan biri, Cenab-ı Hakk’tan

başka tanrıların ilâhlığına ve Rabbliğine inanmaya başlamaları ve ibadetlerinin artık yalnızca Allah rızası için olmamasıydı. İkincisi: Allah'ın ilahlığının, insan hayatındaki ahlak, toplum, ekonomi, medeniyet, siyaset gibi konularla hiçbir ilgisinin olmadığına inanıyorlardı. Buna göre medenî hayatta mutlak hürriyet sahibi olduklarını, işlerini diledikleri gibi yönetebileceklerini iddia ediyorlardı ve bunun teyidi de Cenab-ı Hakk'ın şöyle buyurmasıdır:

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ
قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ (الاعراف - ٨٥)

Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı gönderdik, onlara şöyle dedi: “Ey milletim! Allah'a kulluk edin, O'ndan başka tanrınız yoktur. Rabbinizden size bir belge geldi. Ölçü ve tartıyı tam yapın, insanların eşyasını eksik vermeyin, düzelttikten sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin; inanıyorsanız bilin ki, bunlar sizin için hayırlıdır.”

Son altı çizili ifadeler, onların rububiyet ve ilahlık meselesindeki gerçek sapıklıklarının açık bir göstergesidir.

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصْلَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي
أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ (هود - ٨٧)

“Ey Şuayb! Babalarımızın taplığını bırakmamızı emreden veya mallarımızı istediğimiz gibi kullanmamızı

meneden senin namazın mıdır? Sen doğrusu akli başında, yumuşak huylu birisin” dediler.

“Musa (a.s.) kavmi ve Firavun”

Firavun’la ilgili yaygın rivayetlerden biri, onun yalnızca tek ilahı inkar etmekle kalmayıp, aynı zamanda kendisine tanrılık ve yaratılışı da iddia etmesidir. Böylece onun aptallığı, göklerin ve yerin yaratıcısının kendisi olduğunu açıkça iddia etme noktasına varmıştı. Kavminin aklını o kadar küçümsedi ki onlardan bu iddiayı kabul etmelerini ve buna inanmalarını istiyordu (tarihi rivayet). Kur’an’ın ve tarihin şahit olduğu gerçek, Firavun’un ilâhlık ve rububiyet konusundaki dalaletinin Nemrud’un dalaletinden hiçbir farkı olmadığıdır. Ancak aralarındaki fark, Firavun halkının, onları İsrailoğullarına karşı inatçı ve aşırı milliyetçi yapan bazı siyasî nedenlerin bulunmasıydı. Bu inat yüzünden onlar da tıpkı zamanımızın materyalist ateistleri gibi, kalpleri bunu bilse bile, Allah’ın ilâhlığına ve Rabbliğine inanmaktan kaçınırlardı.

Kısaca, Yusuf (a.s.) Mısır’da iktidara geldiğinde tüm çabasını İslam’ı ve öğretilerini aralarında yaymaya adanmıştı. Bu, Mısır’da yüzyıllarca kimsenin silemeyeceği kalıcı bir etki bıraktı. O dönemde Mısırlılar ataları gibi Allah’ın dinine inanmasalar da aralarında Allah’ın varlığını, göklerin ve yerin yaratıcısı olduğunu bilmeyen insanların olması mümkün değildi. Sadece bu da değil, gerçek şu ki İslami öğretiler her Mısırlıyı etkilemişti, onları en azından Allah’ın tanrıların tanrısı, doğal dünya üzerindeki tanrıların en büyüğü olduğuna inandırmıştı. Öyle ki o topraklarda Allah’ın ilâhlığını inkar eden kimse kalmamıştır. Küfürde kalanlara gelince, onlar ilâhlık ve rububiyette Allah’a ortak koşmuşlardır. İslam’ın Mısır

halkının ruhu üzerindeki bu çeşitli etkileri Musa'nın (a.s.) gönderildiği zamana kadar devam etti. Firavun'un iddialarının dayandığı temel ise ulusal taassuptu. Yusuf'un (a.s.) kişiliğinin etkisi o zamana kadar insanların ruhunda kalmış ve saltanatının üzerinden yüzyıllar geçmişti. Bu peygamberin onlara öğrettikleri sayesinde Allah'ın varlığını, Rabb ve İlah olduğunu, evrendeki tüm tabiat güçlerine hakim olduğunu bilmedikleri bir cehalet noktasına ulaşmamışlardı. Bundan sonra İsrailoğulları Mısır'a yayıldılar ve üç veya dört yüzyıl boyunca Mısır'ın hükümdarları oldular. Bunun ardından Mısır'da yoğun bir milliyetçilik ortaya çıktı ve Mısır halkı, İsrailoğullarını mağlup edip Yusuf (a.s.) zamanından kalma kalan anıt ve çizimleri yok ettikten sonra Mısır'a hakim olmaya geldi. Eski cahil dinini yenilediler ve o sırada Allah Musa'yı (a.s.) gönderdi ve Mısır halkı, yönetimin İsrailoğullarına dönmesinden korkarak Musa ile tartışmaya ve ona çok inatla karşı çıkmaya başladılar.

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (۱۳) وَجَحَدُوا بِهَا
وَاسْتَيْقَضَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۱۴)
(النمل - ۱۳ و ۱۴)

Ayetlerimiz gözlerinin önüne serilince: “Bu apaçık bir sihirdir” dediler. Gönülleri kesin olarak kabul ettiği halde, haksızlık ve büyülenmelerinden ötürü onları bile bile inkar ettiler. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna bir bak!

Firavun'un ilahlığa çağrısındaki asıl amaç, onun yerlerin ve göklerin yaratıcısı olduğunu ispat etmek değildi. Daha doğrusu kendisi için hükümet ve siyaset kurmak amacıyla bunu iddia ediyordu. Doğanın ve

dünyanın kanunlarına ve düzenine hükmetme anlamında bir tanrılığa değil, siyasî bir tanrılığa sahipti. Kendisinin Mısır topraklarının efendisi, sahibi ve maliki olduğunu ve orayı başka kimsenin yönetemeyeceğini, dolayısıyla emirlerinin şariat ve hukuk adına uygulanması gerektiğini düşünüyordu:

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ (الزخرف - ٥١)

Firavun, milletine şöyle seslendi: “Ey milletim! Mısır hükümdarlığı ve memleketimde akan bu ırmaklar benim değil mi? Görmüyor musunuz?”

Bir sonraki ayette de Firavun’un insanları kendisine kulluk etmeye zorladığı bildirilmekte olup, bu kölelikten kastedilen, insanların kendisine secde etmesi, namaz kılması, oruç tutması değil, aksine hiçbir delil veya mazeret olmadan onun emirlerine uymaktır:

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ (الشعراء - ٢٢)

Başıma kaktığın bu nimet, İsrailoğullarını kendine köle ettiğinden ötürüdür, dedi.

Musa ile Firavun arasındaki çekişmenin nedeni Musa’nın Firavun’u, Rabb kelimesinin tüm anlamlarını taşıyan Allah’a çağırmasıdır. Allah’ın alemlerin Rabbi olduğunu ve kullarının siyasî, sosyal ve hukukî hayatın her alanında O’na ibadet ve itaat etmesi gerektiğini söylerdi.

“Yahudiler ve İsa (a.s.) kavmi”

Hiç şüphe yok ki Yahudi ve Hıristiyanların dalaletleri, esas olarak eski kavimlerin dalaletleriyle aynı olup onların

dindeki aşırılıklarından kaynaklanmaktadır. Ehl-i Kitap'ın dalaletleri, Kur'an ayetlerinin de gösterdiği gibi, dini statüleri nedeniyle şeref ve yücelmeye layık olan peygamberler, evliyalar, melekler gibi kutsal kişileri yüceltmede aşırıya gitmeleridir. Böylece onları asıl konumlarından ilahlık mertebesine yükseltmişler, Allah'a ortak koşmuşlar, onları dünya işlerinin idaresinden sorumlu tutmuşlar, sonra onlara ibadet etmişler, onlardan yardım istemişler ve onların de ilahlık ve rububiyetten payları olduğuna inanmışlardır. Doğal dünyanın üstünde oldukları için affetme, yardım etme ve koruma gücüne sahip olduklarını iddia etmişler.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٣٠) اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُّرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٣١) (التوبة- ٣٠ إلى ٣١)

Yahudiler, “Üzeyr Allah'ın oğludur” dediler; Hristiyanlar, “Mesih Allah'ın oğludur” dediler. Bu, daha önce inkar edenlerin sözlerine benzeterek ağızlarında geveledikleri sözdür. Allah onları yok etsin, nasıl da uyduruyorlar! Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, papazlarını ve Meryem oğlu Mesih'i rableri olarak kabul ettiler. Oysa tek Tanrı'dan başkasına kulluk etmemekle emrolunmuşlardı. Ondan başka tanrı yoktur. Allah, koştukları eşlerden münezzehtir.

Yani dindeki görevleri sadece insanlara ilahî hükümleri öğretmek ve onları Allah'ın rızası doğrultusunda arındırmak olan bu haham ve rahipler, kavimleri tarafından her şeyi helal veya haram kılabilcek seviyeye yükseltilmişler. Onlar da Allah'ın kitabından hiçbir destek almadan, kendi arzuları doğrultusunda emretmeye, yasaklamaya ve diledikleri sünnetleri uygulamaya başlamışlar. Yahudi ve Hıristiyanlar bu dalaletle düştüklerinde kalpleri ve akılları her türlü vesveselere kapılmış ve şeytan onları alimlere, şeyhlere, mutasavvıflara ve zahidlere tapmaktan, zalimlere tapınmaya ve Allah'a açıkça karşı çıkan zalimlere itaat etmeye yöneltmiştir.

“Muhammed (s.a.v.) kavmi”

Arap müşrikleri, Allah'ın varlığına inanmakla kalmamış, aynı zamanda O'nun, kendi tanrıları da dahil olmak üzere, bütün bu dünyanın yaratıcısı, sahibi ve Yüce Rabbi olduğuna inanmışlar, ilahlık ve rububiyetle O'na teslim olmuşlardır. Allah, başlarına bir zarar veya musibet geldiğinde sığındıkları, ibadet ve teslimiyetten geri durmadıkları en yüce zattı. Putlara olan inançları, bu evreni onların yarattığı, herkese rızık sağladığı, hayatlarının ahlakî ve medenî işlerinde onlara rehberlik ettiği yönünde değildi. Şu ayetler onların söylediklerine şahitlik etmektedir:

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٤) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٨٥) مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
(٨٦) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٨٧) قُلْ مَنْ يَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ

وَهُوَ يُحْيِي وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۸۸) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ (۸۹) (المومنون- ۸۴ إلى ۸۹)

De ki: “Biliyorsanız söyleyin, yer ve onda bulunanlar kimindir?” “Allah’ındır” diyecekler, “Öyleyse ders almaz mısınız?” de. “Yedi göğün de Rabbi, yüce arşın da Rabbi kimdir?” de. “Allah’tır” diyecekler! “Öyleyse O’na karşı gelmekten sakınmaz mısınız?” de. “Biliyorsanız söyleyin her şeyin hükümranlığı elinde olan, barındıran fakat himayeye muhtaç olmayan kimdir?” “Allah’tır” diyecekler; “Öyleyse nasıl aldanıyorsunuz” de.

Bu kavim önceki kavimler gibidir: Birincisi, Allah’a ortak koşmuşlar ve melekler, salih insanlar gibi doğaüstü varlıkların, evrenin işlerine ve yönetimine müdahale ettiklerine ve sebeplere bağlı olmaksızın mutlak güce sahip olduklarına inanmışlar. İkincisi, varlıkların ve âlemlerin Rabbi olan Allah’ın siyasî ve medenî konulardaki otoritesini ve egemenliğini kabul etmek istememişler. Bu nedenle halklarının ileri gelenlerini ve soylularını siyasî, sivil ve sosyal işlerin yöneticisi yapmışlar.

“Günümüzdeki insanlar”

Geçmiş kavimleri dikkatlice incelediğimizde günümüz toplumu ile önceki kavimlerin toplumları arasında hiçbir fark olmadığını görürüz. Bugün insanlar bizim gerçek Müslüman olduğumuzu söylüyor; Her ne kadar dini geleneksel olarak babalarından ve dedelerinden miras alsalar da, kendilerinin dünyanın en iyi milletleri olduğuna inanıyorlar. Günümüzün taklitçileri Muhammed’in (s.a.v.) getirdiği saf İslam’ı yaşadıklarını sanıyorlar. Rızkı ve ihtiyaçları yalnızca Allah’ın sağladığına inanıyorlar. Buna

rağmen Allah'ın yarattıklarını O'na ortak koşarlar ve salih kulların (peygamberler, evliyalar ve salih insanlar) Allah'ın yardımcıları olduğuna inanırlar. Şifayı, ihtiyacı ve şefaati salih kulların yakınlığı sayesinde Allah'tan aldığımızı söylüyorlar. Günümüzde insanlar sorumlu, mükemmel ve ıslah edici olan Allah'a inanıyor; Ancak Allah'ın evreni belirli bireylerin yararı için yarattığına inanırlar ve evrenin tek Rabbi, kanun koyucusu, hükümdarı ve maliki olduğuna inanmazlar. Daha doğrusu bu sıfatlarda Allah'a ortak koşmuşlar, mürşidlerinden helali, haramı ve hukuku almışlar ve söylediklerini halkın dini haline getirmişlerdir. Öte yandan hocaları ve öncüleri de insanların iyiyle kötüyü ayırmadığını her zaman söylerler. Halk, hayatlarını din içinde geçirdiklerine, Allah'a yakın olduklarına ve dini anladıklarına inandıkları için bu kişileri körü körüne taklit etmeleri gerektiğini zannederler. Bakın Yüce Allah kitabında ne diyor:

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ
كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (الاسراء - ٣٦)

Bilmediğin şeyin ardına düşme; doğrusu kulak, göz ve kalp, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur.

Tağut ne demek? Allah'ın egemenliğinden çıkan her devlet veya güçlü kişi, yeryüzünde egemenliğini uygulamak ve kulları kendisine itaat etmeye zorlamak ister. Zorlama ile sahtekarlık ve yanlış bilgilerle insanları kandırmak arasında hiçbir fark yoktur. Her halükarda bir kimse bu kişilere teslim oluyor ve onlara itaat ediyorsa, şüphesiz ki bu kişinin tağuta taptığını söyleyebiliriz. Pek çok insan, mürşitleri emreden ve yasaklayan kişiler olarak görür ve Kur'an'da hiçbir delil olmaksızın onların emir ve

kanunlarına itaat ederler. Adî bin Hatim (r.a.) diyor ki: “Ben, Rasûlullahın yanına gittim. Boynumda altından bir haç bulunuyordu. Ben onun, “Onlar, hahamlarını ve papazlarını Allah’tan başka rabler edindiler.” ayetini okuduğunu işittim. Dedim ki: “Ey Allah’ın Rasûlü biz onlara ibâdet etmiyorduk ki” Rasûlullah (s.a.v.) de buyurdu ki: Onlar, hahamlar ve papazlar kendilerine bir şeyi helâl kılınca onu helâl sayıyorlardı, bir şeyi haram kılınca da onu haram kabul ediyolardı.” İşte bu Allah’tan başkasını Rabb edinmek demektir. Son olarak şunu söylemeliyiz ki, dini düşünme ve araştırma görevi her yetişkin ve düşünen insanın sorumluluğundadır ki, kıyamet gününde şöyle demesin:

يَوْمَ تَقْلَبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا
الرَّسُولَ (٦٦) وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا
(٦٧) رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا (٦٨) (الاحزاب-
٦٦ إلى ٦٨)

Yüzleri ateşte çevrildiği gün: “Keşke Allah’a itaat etseydik, keşke Peygamber’e itaat etseydik!” derler. “Rabbimiz! Biz yöneticilerimize ve büyüklerimize itaat etmiştik, fakat onlar bizi yoldan saptırdılar.” “Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver, onları büyük bir lanete uğrat” derler.

Bu nedenle emirlere ve yöneticilere itaat, onların söz ve emirlerinin Kur’an’a aykırı olmaması şartına bağlıdır. Çünkü onların görevi, insanlar arasında ilahî ve İslamî kanunları uygulamaktır ve çünkü:

Yaratıcıya İsyanda Yaratılmışa İtaat Yoktur.

Seçilmiş ayet:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (التوبة - ٣٤)

Ey inananlar! Hahamlar ve rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler. Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı bir azabı müjdele

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

“İbadet”

Dört kelimeyi yorumluyoruz: İlah, rabb, din ve ibadet. İbadetin en güzel tanımı Ebu'l-Ala Mevdudi'nin söylediğidir: “Teslimiyet ve itaat, yani kişinin bir başkasına itaat ederek, hiçbir direniş ve isyan göstermeden teslim olmasıdır. Temel anlayışı, kişinin bir başkasının üstünlüğüne teslim olması, sonra özgürlüğünü tamamen ona teslim etmesi, ona karşı her türlü direniş ve itaatsizliği terk etmesidir ve bu da kulluğun gerçeğidir.” Dolayısıyla Allah'a kulluğun manası, tek olan Allah'a teslim olmak, O'nun emirlerine boyun eğmek ve iradesine asla karşı çıkmamaktır. Böylece kulun amellerinde Allah'ın rızası ölçü olur ve Cenab-ı Hakk'ın dilediği şekilde hareket eder. Fakat insanlar bu kelimenin geniş manasından habersiz olup onu namaz, zekat, oruç ve hac ile sınırlandırmaktadırlar. Ancak gerçek şu ki, insanın düşünceleri, niyetleri, duaları, kurbanları, adakları, tavafları ve itikafları ibadettir. İslam'da ibadet çok kapsamlı ve geniştir, insan yaşamının tüm boyutlarını kapsar. İbadetlerin tamamı: itaat, hamd, korku, ümit, Allah'ın işaretlerine hürmet, zekat, sadaka, adak, kesim, tavaf, itikaf, dua... ve günlük işlerin çoğu ibadettir. Niyet başka yaratılmışların hatırına değil, Allah için ve Allah

rızası için olmalıdır. Mesela uyku günlük bir alışkanlıktır, eğer kişi kendini dinlendirmek için uyuyorsa bu maddi bir amaçtır. Ancak kişinin inancı İslam inancı olduğunda ve Resûlullah (s.a.v) gibi uyuduğunda bu alışkanlık ibadet haline gelir ve dolaylı olarak psikolojik olarak rahatlar ve kendisi için ibadet sayılır. İbadet genel olarak şu şekildedir: Kulluk, itaat, bağlılık ve ibadet.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اْعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ
فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (النحل - ٣٦)

And olsun ki, her ümmete: “Allah’a kulluk edin, azdırcılardan kaçının” diyen peygamber göndermişizdir. Allah içlerinden kimini doğru yola erıştirdi, kimi de sapıklığı haketti. Yeryüzünde gezin; peygamberleri yalanlayanların sonlarının nasıl olduğunugörün.

Allah’a ibadet etmek, dindar görünerek insanları aldatan, saptıran kavminin mürşitlerine ve büyüklerine kul olmamak demektir. Daha ziyade insanın, yaratıcısı olan Cenab-ı Hakk’a kul olması, onun emir ve yasaklarına uyması gerektiği anlamına gelir. Peygamberler, kulları kullara ibadet etmekten, kulların Rabbine ibadet etmeye yönlendirmek için gönderilmiştir.

نَبِيٌّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (الحجر - ٤٩)

Kullarıma Benim bağışlayan, merhamet eden olduğumu, azabımın can yakıcı bir azap olduğunu haber ver.

İbadet, bir kimsenin bir başkasına karşı, rükû, secde, ayakta durma, tavaf etme, öpme, adak sunma, kurban kesme vb. gibi, bir başkasına yaklaşmayı sağlayacak her türlü eylemi yapmasıdır. Bu varlığın büyük ve müstakil bir ilah olduğunu düşünmek, onun bir şefaathane ve Allah’a yaklaşma vesilesi olduğuna inanmak, onun dünya işlerinde Allah’ın ortağı olduğuna inanmak veya sıkıntıda, acıda, yoksullukta ona dua etmek hiç fark etmez. Bütün bu durumlar Kur’an’da Allah’tan başkasına ibadet etmek olarak değerlendirilmektedir. Bütün yaratıklar Allah’ın kullarıdır ve O’na muhtaçtırlar. O, göklerin, yerin ve içindekilerin sahibi, işlerin yöneticisi olan Allah’tır. Dolayısıyla hiç kimsenin bir başkasına ibadet etme veya itaat etme hakkı yoktur.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ (الانباء - ٢٥)

Senden önce gönderdiğimiz her peygambere: “Benden başka tanrı yoktur, Bana kulluk edin” diye vahyetmişizdir.

“Din”

Bu kelimenin kavramı dört şeye dayanmaktadır:

- 1- Yönetişim ve yüksek otorite.
- 2- O yönetime ve otoriteye itaat ve teslimiyet.
- 3- O hükümetin yetkisi altında oluşan fikri ve pratik sistem.
- 4- Üst otoritenin bu sisteme uymanın ve ona sadık kalmanın karşılığında verdiği ödül ya da ona isyan edip uymamaya karşı verdiği ceza.

Kur'an'da (din) kelimesi hem birinci hem de ikinci anlamıyla, yani en yüksek otorite, sonra o otoriteye teslim olma, onun itaat ve ibadetini kabul etme anlamında zikredilmektedir. Dinde Allah'a karşı samimi olmaktan kastedilen, kişinin Allah'tan başkasının otoritesine, hükmüne ve emrine boyun eğmemesi, Allah'a ihlasla itaat ve ibadet etmesi, asla başkasına ibadet etmemesidir. Demek ki, bir insanın, kim olursa olsun, Allah'tan başkasına itaati, Cenab-ı Hakk'a itaate tabidir ve Allah'ın belirlediği sınırlara dahildir. Çocuğun babasına itaati, kadının kocasına itaati, kölenin veya hizmetçinin efendisine itaati ve benzeri itaatler, eğer Allah'ın emri çerçevesinde ise Allah'a itaat gibidir. Fakat bu sınırların dışında veya ondan bağımsız ise o zaman haddi aşmak ve itaatsizlik olur. Aynı şey hükümet için de geçerli; Eğer Cenab-ı Hakk'ın indirdiği kanuna ve O'nun hükmünün yeryüzünde uygulanmasına dayanıyorsa ona uymak farzdır. Ancak durum böyle değilse ve bunun temeli insan yapımı yasalarsa, o zaman bunlara uymak suçtur.

Üçüncü anlamda dinden kastedilen, kişinin bağlı olduğu kanun, sınır, şariat, yöntem, fikri ve amelî

sistemdir. Bir kimsenin bir kanuna veya sisteme uymak için dayandığı otorite, Allah'ın otoritesi ise, o kişinin, Allah'ın dininde olduğundan şüphe yoktur. Ama eğer bu yetki bir kralın yetkisi ise o zaman kişi kralın dinindedir; şeyhlerin ve rahiplerin yetkisi ise onların dinindedir. Aynı şekilde o otorite ailenin, aşiretin veya milletin otoritesi ise onların dinindedir. Kısacası bir insanı en büyük dayanağı olarak gören ve onun hükmünün nihaî hüküm olduğuna inanan ve buna göre belli bir yol izleyen kimse, şüphesiz onun dinini benimsemiş olacaktır.

Bu ayetlerde (din) kelimesi hesap verme, hüküm ve mükâfat anlamında kullanılmıştır.

Birinci ve ikinci anlamda (hakimiyet ve kabul):

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (يوسف - ٤٠)

“Allah'ı bırakıp taptığınız, sizin ve babalarınızın adlandırdığı putlardan başka bir şey değildir. Allah onların doğru olduğuna dair bir delil indirmemiştir. Hüküm vermek ancak Allah'a aittir; kendisinden başkasına değil, O'na tapmanızı emretmiştir. Bu, dosdoğru dindir, fakat insanların çoğu bilmezler.”

Üçüncü anlamda (fikir ve hukuk sistemi):

أَمْ هُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ

الْفَصْلُ لِقَضَائِهِمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (الشورى - ٢١)

Yoksa, Allah'ın dinde izin vermediği bir şeyi onlara meşru kılacak ortakları mı vardır? Eğer kesin yargı bulunmayacak olsaydı aralarında hemen hükmedilirdi. Doğrusu, zalimlere can yakıcı azap vardır.

Dördüncü anlamda (muhasebe ve ceza):

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (١٧) ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (١٨)
(الانفطار - ١٧ و ١٨)

Din gününün ne olduğunu sen nereden bilirsin? Evet, din gününün ne olduğunu nereden bileceksin?

Seçilmiş ayet:

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا
أَغْوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِلَّا نَا يَعْبُدُونَ (القصص - ٦٣)

Hükümün aleyhlerine gerçekleştiği kimseler: “Rabbimiz! İşte bunlar bizim azdırdığımız kimselerdir. Kendimiz azdığımız gibi onları da azdırdık. Onlardan uzaklaşıp Sana geldik, zaten aslında bize tapmıyorlardı” derler.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Daha önce de belirttiğimiz gibi iman ve itikad, Kur'an ve ayetleri üzerinde düşünmek dışında elde edilemeyecek iki konudur ve kıyamet gününde iman ve itikadın tek kaynağı Kur'an olacaktır. Birçoğumuz başkalarının düşünce ve inançlarından kaynaklanan fikir ve inançlarla yaşıyoruz, artık Kur'an'a aykırı fikirlerden vazgeçmemizin zamanı geldi. İbrahim nasıl ki Allah'ın emri uğruna ciğerini kesmek istediye, biz de Allah'ın kitabına aykırı olan hurafeleri ve batıl fikirleri kesip atmalıyız. Hiç şüphe yok ki bu konu başlangıçta zordur ancak insan Allah'ın vaadlerine inanıp bir süre doğru düşüncelerle yaşadığında onun için kolaylaşacaktır. Allah, kıyamet gününde mutluluğun iki şartını bildirmiştir:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا

خَالِدُونَ (البقرة - ٨٢)

İnanıp yararlı işler yapan kimseler cennetlik olanlardır, onlar da orada temellidirler.

Birinci şart: İman etmek, ikinci şart: Salih amel işlemek. Elliden fazla ayette bu iki şart vurgulanmakta, hatta Allah bize iman ve salih amel standartlarını da göstermektedir. Allah'ın ve Peygamberimiz'in (s.a.v.) bizlere bildirdiği iman esaslarına rağmen, ne yazık ki toplumumuzda Kur'an'da veya sahih sünnette bulunmayan başka kavramların da sunulduğunu görüyoruz. Kur'an'da imanın esasları:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رُسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا (النساء - ۱۳۶)

Ey İnananlar! Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği Kitap'a ve daha önce indirdiği Kitap'a inanmakta sebat gösterin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkar ederse, şüphesiz derin bir sapıklığa sapmıştır.

Demek ki imanın şartları şunlardır: 1-Allah'a iman, 2-Meleklere iman, 3-Peygamberlere iman, 4-Kitaplara iman, 5-Ahirete iman.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي

الرَّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (البقره- ۱۷۷)

Yüzlerinizi doğudan yana ve batıdan yana çevirmeniz iyi olmak demek değildir; Lakin iyi olan, Allah’a, ahiret gününe, meleklerle, Kitap’a, peygamberlere inanan, O’nun sevgisiyle, yakınlarına, yetimlere, düşkünlere, yolculara, yoksullara ve köleler uğrunda mal veren, namaz kılan, zekat veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler, zorda, darda ve savaş alanında sabredenlerdir. İşte onlar doğru olanlardır ve sakınanlar ancak onlardır.

İman, yukarıda sayılan beş hususu bilmek ve sonra onlara kesin olarak inanmak demektir. İman, Allah’ın hem gaybı hem de şimdiki zamanı bilen tek rabb, yaratıcı ve ilah olduğuna inanmak, O’na ibadet etmek ve dinine uymak demektir. Allah’ın varlığına iman ettikten sonra, O’nun Rahman, Rahim, Yaratıcı, Adil gibi bütün sıfatlarına da iman etmek gerekir. O’nun zat ve sıfatlarında bir olduğuna ve hiçbir mahlûkun O’nun sıfatlarına denk olamayacağına inanırız. Allah’ın sıfatları Kur’an-ı Kerim’de en güzel doksan dokuz isim olarak zikredilmektedir.

Allah’a imanın bir diğer konusu da kadere ve kazaya imandır; Bu, insanın bu dünyadaki iyi ve kötü her şeyin Allah’tan geldiğine ve onun imtihanı olduğuna inanması anlamına gelir. Allah’a imanda tevhidin şartlarını dikkate

almak zorundayız. Yani O'nun birliğine, O'nunla kulları arasında hiçbir ortağın ve aracının bulunmadığına inanmalıyız. İmanın özeti: Allah'ın zatına, sıfatlarına, kaza ve kaderine ve tevhidin özüne inanmaktır.

Gayba imanın ikinci şartı, Kur'an'da isimleri zikredilen veya işaret edilen meleklerle imandır; Yani meleklerin gayb âlemindeki varlıklar olduğuna inanmak demektir. Meleklerle ilgili tüm bilgileri Kur'an'dan alırsak, insanların sözlerinden veya başka kitaplardan elde edilen bilgileri Kur'an'a aykırı ise reddeder ve kabul etmeyiz. Çünkü bunların hepsi insanların aklından geçenlerin asılsız sonuçlarıdır ve biz sadece Kur'an'a ve sahih hadislerle uygun olanı kabul ederiz.

Gayba imanın üçüncü şartı ise semavî kitaplara inanmaktır. Zebur, Tevrat, İncil ve Kur'an gibi semavî kitapların gayb alemine dair vahiyler olduğuna ve Kur'an'ın Cenab-ı Hakk'ın indirdiği son semavî kitap olduğuna inanmaktır.

Gayba imanın dördüncü şartı, Peygamberlere imandır; Nuh ve İbrahim gibi, görünmeyen dünyayı doğal dünyaya bağlayan tüm peygamberlere inanmak. Ayrıca Muhammed'in (s.a.v.) peygamberlerin sonuncusu olduğuna inanmak.

Gayba inanmanın son şartı ahirete inanmaktır; Kıyamet gününün dünyanın sonu, gayb aleminin başlangıcı olduğuna, hesap günü olacağına ve insanlar ve cinler için amel defterinin açılacağına inanmak. Bu gün Kur'an'da

hüküm günü, saat günü, gerçekleşecek gün gibi farklı isimlerle anılmakta olup cehennem ve cennete iman da ahirete imanın bir parçasıdır. Ahiret, cehennem ve cennet hakkında bildiğimiz her şey Kur'an'dan alınmıştır, yeterli ve basittir, hiçbir eksiklik yoktur. Kur'an'da diriliş gününün, cehennem azabının, cennet lezzetinin pek çok hali zikredilmektedir. Dolayısıyla cennet ve cehennem hakkında abartılı, aşırı veya Kur'an'a aykırı bir şey duyarsak onu reddeder ve kabul etmeyiz.

Artık bahsedilenleri bildiğinize göre, aşağıdaki bu iki kişinin imanı ve inancı hakkında ne düşünüyorsunuz? Kimin imanı ve inancı doğrudur?

Birincisi: Kur'an'ı düşünüp imanını ona göre düzeltmeye çalışan ve Allah'a güvenen insan. İkincisi: Kur'an'ı terk eden, gayb kavramları konusunda dindarmış gibi davranan şeyhleri taklit eden, her türlü uydurma söz ve hadislerle inanan kimse. İman, hiçbir kusuru, eğriliği, noksanlığı ve fazlalığı olmayan güzel bir fincan gibidir. Allah, iman esaslarının tamamını Kur'an'da bizlere bildirmiştir. Allah, görünmeyen dünyayı ve doğal dünyayı yaratmış, yukarıda sayılan beş şarta inanmak, gayba inanmak demektir. Melekler Allah'ın gayb alemindeki yaratıklarıdır, semavî kitaplar Allah'tan gelen bir vahiydir ve bizimle gayb âlemi arasında bir bağlantıdır, Peygamberler gayb âlemini maddi âlemlle ilişkilendirir. İnsan, gayb âlemini ancak kıyamet gününde görebilecektir:

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (۲) الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۴) (البقره - ۲ إلى ۴)

Bu, doğruluğu şüphe götürmeyen ve Allah’a karşı gelmekten sakınanlara yol gösteren Kitap’dır. Onlar, gaybe inanırlar, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan yerli yerince sarfederler. Onlar, sana indirilen Kitap’a da, senden önce indirilenlere de inanırlar; ahirete de yalnız onlar kesinlikle inanırlar.

Konuyu örneklerle takip ediyoruz; Şu ayete bakın:

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (۵۴) فَلَمَّا آسَفُونَا انتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (۵۵) (الزخرف - ۵۴ إلى ۵۵)

Firavun, milletini küçümsedi ama, onlar kendisine yine de itaat ettiler. Doğrusu onlar yoldan çıkmış bir millettir. Böylece Bizi öfkelerince onlardan öğ aldık, hepsini suda boğduk.

Firavun’un halk üzerindeki hakimiyet ve otorite yöntemini inceliyoruz. Firavun halkı küçümser ve kontrol eder, hükümdarlığı boyunca sürekli şu sözü tekrarladı: “Anlamıyorsunuz, anlamıyorsunuz, anlamıyorsunuz.” İlk başta insanlar bu ifadeyi kabul etmediler ama bir süre sonra belki içimizde anlamamızı engelleyen bir şeyler var, yoksa bunu neden tekrarlıyor dediler. Bunun üzerine onun sözlerine inandılar ve Firavun’a dediler ki: Sen bizi hep

anlayışsız biri olarak nitelendiriyorsun, öyleyse bize ne yapmamız gerektiğini söyle. O sırada Firavun onlara hükmetti, kendisini onların efendisi ve hükümdarı olarak atadı ve halk ona itaat etti. Bugün pek çok toplumda durum Firavun dönemine benzemektedir. Birçok imam ve mürşit insanlara “Siz Kur’an’ı anlamıyorsunuz ama biz anlıyoruz” diyor. Bunun üzerine insanlar Kur’an’dan ve tefekkürden vazgeçmişler, bu kişilerin sözlerine inanıp onları taklit etmişler, dünyayı ve ahireti kaybetmişlerdir. Sapık mürşitler, insanları küçük düşürerek, “Biz var oldukça başkalarının görüşleri yanlıştır” düşüncesini zihinlere yerleştirmişler ve böylece insanlar, Kur’an’ı anlamadıkları bahanesiyle, Kur’an ve ayetleri hakkında düşünmekten vazgeçmişlerdir.

Bugün insanları Kur’an’dan uzaklaştıran pek çok ifade duyuyoruz; örneğin, “Kur’an’ın yedi derinliği var ve her derinliğin bin katmanı vardır.” veya “Kur’an’ın manası birdir, tefsiri farklıdır.” veya “Gerçek Kur’an bizim elimizde değil, Beklenen Mehdi’nin yanındadır.” Bunun gibi pek çok cümle vardır ve bunları Kur’an’a basit bir bakışla çürütebiliriz. Ayrıca insanları Kur’an’dan uzaklaştırmak için yalan dualar uydurulmuştur. Mesela bazı kitaplarda mevzu hadislerle dayanılarak, “Falan duayı okursan Kur’an hatmi sevabının bin katı sevabı alırsın” deniliyor. İnsanlar Kur’an okumak yerine bu hadisleri alıp dualar okuyorlar. Hayırları dağıtmak bu sapık mürşitlerin elinde mi? Ne yazık ki günümüzde insanlar Allah’ın sözleri yerine bu mürşitlerin sözlerine uymakta,

Kur'an'dan ve tefekkürden vazgeçmiş, ibadetin sadece namaz olduğunu zannetmektedirler. Bugün bizim görevimiz insanları bu gafletten kurtarmaktır, yoksa hepimiz gaflet ateşinde odun olacağız.

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُنَشَّرَةً (المائدة - ٥٢)

Hayır; her biri önüne açılıvermiş sahifeler verilmesini ister.

Seçilmiş ayet:

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ (الأنفال - ٢٥)

Aranızdan yalnız zalimlere erişmekle kalmayacak fitneden sakının, Allah'ın azabının şiddetli olduğunu bilin.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bugün insanlar, Arapların İslam öncesi dönemde tahta, gümüş ve altından yapılmış putlara taptıklarını, onlara dua ettiklerini ve yardım istediklerini sanırlar, ancak bu yanlış bir görüştür, aslında onların putları melekleri veya salih insanları temsil ediyordu. Bu taşların ve tahtaların hiçbir günahı olmadığına, fakat kendi günahlarının çok ve büyük olduğuna inanıyorlardı. Dolayısıyla doğrudan Allah'a dua edemedikleri için bu putları Allah'a yakınlaşma aracı olarak kullanıyorlardı. Peygamber (s.a.v) Mekke'yi fethedip Kabe'ye girdiğinde, elinde tahta ok taşıyan İbrahim (a.s.) ve elinde kuş tutan İsmail (a.s.) gibi peygamberleri ve melekleri temsil ettiği iddia edilen pek çok puta karşılaştı. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bu heykellerin kırılmasını emretti, İbrahim'in heykeline baktı ve şöyle dedi: "Allah onları öldürsün, atalarımızı nasıl tasvir etmişler, onun okla alakası yok, o ne Yahudi ne de Hristiyanı, müşrik değil, hanif bir Müslümandı." Haksız yere öldürülen Habil'in heykeli olan Hübel gibi tapındıkları putlardan bazıları insan biçimindeydi ve ona birçok tapınak inşa etmişlerdi. İslam öncesi Araplar, bu putların salih kimselerin ve meleklerin hatıraları olduğunu düşündükleri için onlara tapınmışlar, kurban kesmişler ve onlar aracılığıyla Allah'a yakınlaşmışlardır. İslam gelince, tapındıkları ve yardım istedikleri putlarla ilgili gerçekleri öğrendiler, putların, iyilik ve kötülük yapmaktan aciz, diğer insanlar gibi insan kapasitesinin ötesinde enerjiye sahip olmayan kullar olduğunu öğrendiler. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا (۲۲) وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا
وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا (۲۳) وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ
الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا (۲۴) (نوح- ۲۲ إلى ۲۴)

Nuh: “Rabbim! Doğrusu bunlar birbirinden büyük düzenler kurdular” dedi. İnsanlara: “Sakın tanrılarınızı bırakmayın, Ved, Suva, Yağus, Yeuk ve Nesr putlarından asla vazgeçmeyin” dediler. “Böylece birçoğunu saptırdılar; Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını artır.”

Dr. Abdülcélil İssa, “el-Mushaf el-Müeyesser” şerhinde bu ayet hakkında şunları söylemiştir: “Bunlar, diğerlerinden daha önemli ve daha büyük olan beş put olup, beş salih ve takvalı kişinin isimleridir. Bu salihler öldükten sonra insanlar, onların mezarlarının üzerine tapınaklar inşa etmişler ve daha sonra onları çeşitli aracı ve şefaathçilere dönüştürmüşler.” Bunlar ölen salihlerin isimleriydi, bu yüzden onları sevenler, onları anmak için putlar yaptılar ve çok geçmeden putlara saygı duymaya ve nesilden nesile o putlara tapmaya başladılar. Allah Resûlü’nün (s.a.v.) vefat ettiğinde şöyle dediği rivayet edilir: “Salih bir kul öldüğünde onun kabrinin üzerine mescit bina etmişler, içine de resimler ve heykeller yapmışlar. Onlar, Allah katında yaratılmışların en şerhileridirler” Yani tanrılar sadece cinler ve melekler değildi; Ayrıca kendilerinden önce ölen insanlardan da tanrılarını almışlardı.

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ (۲۰)
أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (۲۱) إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ
فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (۲۲)

(النحل - ۲۰ إلى ۲۲)

Allah'ı bırakıp taptıkları şeyler, hiçbir şey yaratmazlar; esasen kendileri yaratıktır. Onlar cansız, ölüdürler. Ne zaman dirileceklerini de bilemezler. Tanrınız tek bir Tanrıdır. Ahirete inanmayanların kalbleri bunu inkar eder; onlar büyüklük taslarlar.

İslam öncesi Araplar tek yaratıcı olan Allah'a inanıyorlardı, ancak doğrudan Allah'a soramayacaklarına ve Yüce Allah ile aralarında bir aracı olması gerektiğine inanıyorlardı.

**** Latife: Kâfir:** Allah'a, meleklerle, peygamberlere ve dirilmeye inanmayan, dinin esaslarını inkar eden kişidir. **Müşrik:** Cenab-ı Hak'a ortak koşan veya aracı koyan ve bunu genellikle Allah'a yakınlaşmak için yapan kişidir. **Münafık:** Kalbindekinin aksini gösteren kimse.

Şu ayetlere göz atınız:

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۸۶) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (۸۷) وَفِيهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ (الزخرف - ۸۶ إلى ۸۸)

Allah'ı bırakıp yalvardıkları şeyler, şefaate edemezler. Ancak hakkı bilip ona şahidlik edenler bunun dışındadır. And olsun ki, onlara kendilerini kimin yarattığını sorsan: "Allah" derler. Öyleyken nasıl da aldatılıp döndürülüyorlar? Onlar hakkında: "Ey Rabbim! Bunlar inanmayan bir millettir" dedi.

Ayrıca:

نَمَتَّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ (۲۴) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ

مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٢٥) لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
(٢٦) (لقمان - ٢٤ إلى ٢٦)

Onları az bir süre geçindiririz, sonra da ağır bir azaba sürükleriz. And olsun ki onlara: “Gökleri ve yeri yaratan kimdir?” diye sorsan, “Allah’tır” derler. De ki: “Hamd Allah’a mahsustur”, ama çoğu bilmezler. Göklerde ve yerde olanlar Allah’ındır. Şüphesiz Allah müstağnidir, övülmeğe layıktır.

Bu gerçekleri bildiğimizde, o zamanın Araplarının, yaratıcı, rızık veren ve rabb olarak Allah’ı unutmadıklarını, ancak Cenab-ı Hakk’ın onlardan bilmesini istediği şekilde O’nu tanımadıklarını anlıyoruz. Allah’ı putlara ortak koşmaya çalıştılar, duaların göğe yükseldiğini, ancak ihtiyaçlarının Allah’a ulaşması için adak, sadaka veya kurbanların Allah’tan başkasına verilmesi gerektiğini söylediler. Bir süre sonra bu aracı zararlı ve faydalı hale gelir, iyilik ve kötülük yapma, gaybı bilme yeteneğine sahip olur. İslam öncesi Araplar putlara her şey oldukları için değil, onları Allah’a yaklaştırdıkları için tapıyorlardı. Bu durum Kur’an tarafından reddedilmektedir.

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (٢) أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (٣) لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٤) (الزمر - ٢ إلى ٤)

Biz sana Kitap'ı gerçeikle indirdik. Öyle ise dini Allah için halis kılarak O'na kulluk et. Dikkat edin, halis din Allah'ındır; O'nu bırakıp da putlardan dostlar edinenler: "Onlara, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz" derler. Doğrusu Allah ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Allah şüphesiz yalancı ve inkarcı kimseyi doğru yola erdirmez. Allah çocuk edinmek isteseydi, yaratıklarından dilediğini seçerdi. O münezzektir, O; gücü her şeye yeten tek Allah'tır.

Ayrıca:

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْمُجْرِمُونَ (١٧) وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَبْتَؤْنَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (١٨) وَمَا كَانَ
النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّي بَيْنَهُمْ
فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (١٩) (يونس - ١٧ إلى ١٩)

Allah'a karşı yalan uyduran veya ayetlerini yalan sayandan daha zalim kim olabilir? Suçlular elbette saadete erişemezler. Onlar, Allah'ı bırakarak, kendilerine fayda da zarar da veremeyen putlara taparlar: "Bunlar, Allah katında bizim şefaatçılarımızdır" derler. De ki: "Göklerde ve yerde, Allah'ın bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz?" Allah, onların ortak koşmalarından münezzeh ve yücedir. İnsanlar bir tek ümmettiler, sonra ayrılığa düştüler; şayet Rabbinden, daha önce bir takdir geçmemiş olsaydı, aralarında ihtilafa düştükleri şeyler hakkında hüküm çoktan verilmiş olurdu.

Önceki kavimlerin birçoğunun kâfir olduğu doğrudur, ancak başlangıçtan bu yana insanın asıl sorunu şirki ortadan kaldırma mücadelesi olmuştur. İnsanların çoğu

Allah'a inanmış ve O'na ibadet etmiştir, ama ibadet şekli şirkle doluydu.

Düşünme sorusu: Sizce bu sorun artık tamamen ortadan kalktı mı?

Seçilmiş ayet:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ (البقره - ١٦٥)

İnsanlar arasında, Allah'ı bırakıp, O'na koştukları eşleri tanrı olarak benimseyenler ve onları, Allah'ı severcesine sevenler vardır. Müminlerin Allah'ı sevmesi ise hepsinden kuvvetlidir. Zalimler azabı gördükleri zaman, bütün kuvvetin Allah'a aid bulunacağını ve Allah'ın azabının şiddetli olduğunu keşke bilselerdi!

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hakimiyet Tevhidi

Bu bölüm kitabın ikinci baskısında eklenmiş olup şirk ve tevhid alanındaki en önemli konulardan biridir. Allah'ın hükmü ve itaatinde şirk meselesi elbette ki insan toplumunun büyük bir kısmını etkilemiş ve pek çok Müslüman farkında olmadan böyle bir felakete maruz kalmıştır. Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de A'raf Suresi'nin 54. ayetinde şöyle buyurmuştur:

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ.

Rabbimiz, gökleri ve yeri altı günde yaratan ve sonra arşa hükmeden, gündüzü durmadan kovalayan gece ile bürüyen; güneşi, ayı, yıldızları, hepsini buyruğuna baş eğdirerek var eden Allah'tır. Bilin ki yaratma da emir de O'nun hakkıdır. Alemlerin Rabbi olan Allah Yüce'dir.

Bu ayette ve Kur'an'ın birçok ayetinde şariat ve hukuk konusuna değinilmekte, emir, yasak, kanun ve hükümlerin yalnızca Cenab-ı Hakk'ın elinde olduğu belirtilmektedir.

En'âm Suresi'nin bu ayetinde Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنَّ
الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ.

De ki: “Ben Rabbim’den bir belgeye dayanmaktayım, halbuki siz onu yalanladınız; acele istediğiniz de elimde değildir. Hüküm ancak Allah’ındır. O, hükmedenlerin en iyisi olarak gerçeği anlatır.”

Ne yazık ki günümüz toplumunda iki sapkın insan grubu görüyoruz. Birinci grup, Müslüman olmayan ve çoğunluğu putperest dinlere mensup olan, şeriatı ve Allah’ın kurallarını hiçbir şekilde kabul etmeyenlerdir. İkinci grup, Müslüman olmalarına rağmen Allah’ın hükümlerini değiştirerek yerine ilahî olmayan, putperest hükümler veya insan yapımı kanunlar koyan yasa koyucular veya bunları kabul eden toplum üyeleridir. Bu tür tutumlara hükümde şirk veya Allah’a itaatte şirk denir. Bu gruplar genellikle İslam kanunlarının ve Allah’ın hükümlerinin eski ve modası geçmiş olduğunu, her düzeyde insanî gelişmeyi karşılamadığını, İslam’ın kişisel bir din olduğunu, devletin ve hükümetin kararlarına karışma hakkının olmadığını öne sürüyorlar.

İnsan düşüncesi bir gruptan gelse bile yine de hataya düşmesi mümkündür. İnsanın ve evrenin tek yaratıcısının Allah olduğunu kabul eden, bilginin ve adaletin tek kaynağı olarak Allah’ın hükümlerini gören muvahhid

insan, Allah'ın dininin her zaman kesin ve sabit olduğunu, grupların ve ırkların çıkarlarını gözetme ve zararlarını önleme esasları üzerine bina edildiğini çok iyi bilir. İnsanlık karar vermede her zaman birden fazla bakış açısına sahip olmuştur. Dolayısıyla insanın emirlerine itaat etmek istiyorsak, komünizm, Hristiyanlık, Budizm, bilim adamları, filozoflar, şüpheçiler, feministler vb. dahil olmak üzere birçok sınıf ve grup ayrımıyla karşı karşıya kalırız ve bu grupların fikirleri de aldıkları karar ve hükümlerde yer almaktadır. Allah'tan daha adil olan ve kullarının menfaatlerini daha iyi bilen kimdir? Allah adildir, hükümleri de adildir, her şeyi bilendir, hakimdir, hükümleri ve emirleri ilim ve bilime dayalıdır. Allah'ın bazı emirlerini reddedip bazılarını kabul etmek, insanı itaatte şirk koşturmayaya sevk eder. Bu durum insanları, Allah'ın ilminin eksik olduğuna, hükümlerinin adaletsiz olduğuna, ilerleme ve gelişme çağında kanunlarının artık geçerli olmadığına, bizim adil olduğumuza ve Allah'tan daha iyi bildiğimize, temsilciler meclisinin, hükümetin ya da insan yapımı yasa koyucuların verdiği kararların, Allah korusun, Allah'ın kararlarından daha iyi olduğuna inandırmaktadır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَهُمْ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا

جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ
إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (البقرة، ٨٥)

Sonra siz, birbirinizi öldüren, aranızdan bir takımı memleketlerinden süren, onlara karşı günah ve düşmanlıkta birleşen, onları çıkarmak haramken size esir olarak geldiklerinde fidyelerini vermeye kalkan kimselersiniz. Kitabın bir kısmına inanıp, bir kısmını inkar mı ediyorsunuz? Aranızda böyle yapanın cezası ancak dünya hayatında rezil olmaktır. Ahiret gününde de azabın en şiddetlisine onlar uğrattılırlar. Allah yaptıklarınızdan gafil değildir.

Allah'ın ilmi geçmişe, bugüne, geleceğe, insana ve evrene ait her şeyi kapsar. Allah'ın kanunu ve şeriatı mutlak hak ve adalettir, Allah'ın kanununu kabul etmemek ise şirktir.

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ
الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (غافر - ١٢)

Onlara: “Yalnız Allah çağrıldığı zaman inkar ederdiniz de, O’na eş koşulunca inanırdınız. Bugün hüküm, yüce Allah’ındır” denir.

Helal, haram, hadd, millî, resmî, medenî, ceza kanunları vb. dahil tüm hükümler yalnızca Allah'ın şeriatına dayanmalıdır. İslam düşmanlığı, yöneticilerin ve devletlerin kanunları da buna engel olmamalıdır. Gayrimüslim ülkelerde insanların namaz, oruç vb. kurallara uymalarının zor olmadığı tespit edilmiştir. Ancak

ceza kuralları ve diğer kanunlar Allah'ın şeriatı yerine insan yapımı kanunlarla belirlenmektedir ve bu konularda Allah'ın hükmüne yer yoktur. Birçoğumuz dinin siyasetten ayrılmasına dair alıntılar duymuşuzdur ve bu pratikte şirk anlamına gelir. Laik toplumlar ve onların yöneticileri, İslam ülkelerinde bile Allah'ın hükümlerinin uygulanmasını engellemişlerdir. Gayrimüslim yöneticilerin hâkimiyet şirkinin yanı sıra, toplumları da Allah'tan başkasının emirlerine itaat şirkiyle çalkalanıyor. Allah'a itaat, yalnızca O'na teslim olmak ve yalnızca O'na ibadet etmek demektir. Yalnızca Allah'a ibadet etmemiz gerektiği gibi, yalnızca O'na itaat etmeliyiz. İslam'da yöneticilere ve yasa koyuculara itaat, Allah'ın şariat ve emirlerine, Kur'an hükümlerine ve Peygamber'in (s.a.v.) sünnetine uymak şartıyla caizdir. Ancak yöneticilerin Allah'ın emirlerinin geçerliliği konusunda en ufak bir şüpheleri varsa onlara itaat yoktur.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ
فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (الآيَةُ ٥٩ - سُورَةُ النَّسَاءِ)

Ey İnananlar! Allah'a itaat edin, Peygambere ve sizden buyruk sahibi olanlara itaat edin. Eğer bir şeyde çekişirseniz, Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız onun halini Allah'a ve Peygambere bırakın. Bu, hayırlı ve netice itibariyle en güzeldir.

Bir önceki ayette Allah, önce Kendisine, sonra da Peygamberimiz'e (s.a.v.), sonra da her türlü siyasî, adlî,

hukukî, cezaî ve diğer meselelerin çözümünde Allah'ın hükümlerine göre karar veren ve seçtiğimiz yöneticilere itaati emretmişti. İtaat diktatör yöneticilere ya da Allah'ın kanunlarına göre hükmetmeyenlere değildir. İnsan yalnızca Allah'ın ve Peygamber'in (s.a.v.) hükümlerine bağlı olmalıdır. Çünkü onlar, yöneticilerle halk arasındaki anlaşmazlıkların ve genel olarak her türlü anlaşmazlığın çözümünde tek ana kaynaktır. Birçok Müslüman, gafletten dolayı hakimiyet ve itaatte şirkten habersizdir. Şunu da belirtmek gerekir ki, İslam'ın ilk dönemlerinde, hatta uzun yıllar boyunca Müslümanların tamamıyla bu konuyla ilgilenmişlerdir. Ancak yüzlerce yıl içerisinde insanlığın ilerlemesi ve ateist mezheplerin yaygınlaşmasıyla birlikte Müslümanların şirk konusuna olan ilgisi azaldı. Yöneticiler ve halk, Allah'a ve tevhide inanıyorlarsa, tövbe etmeleri ve Allah'ı tek yasama otoritesi olarak kabul etmeleri gerekir. Ebû Saîd el-Hudrî diyor ki, "Resûlullah"ı (s.a.v.) şöyle derken işittim: "İçinizden biri bir kötülük görürse onu eliyle, buna gücü yetmezse diliyle değiştirsin; buna da gücü yetmezse kalbiyle (ona karşı kin ve nefret beslesin). Bu ise imanın asgarî gereğidir." Müslim'den rivayet edilmiştir.

Birçok İslam ve gayrimüslim ülkede insan yapımı kurallar uygulanıyor, muvahhidler bu toplumlarda yaşıyor ve yönetim sistemini değiştirecek güce sahip olmadıkları için bunlara uyuyorlar. Böyle bir durumda onların hiçbir suçu yoktur ama kötü yöneticilere oy verirse ve herhangi bir şekilde onlarla aynı fikirde olursak şirk etmiş oluruz.

Allah'ın otoritesini ve kurallarını kabul etmeyen yöneticilere oy vermek, Allah'ın kutsal kanununa büyük bir hakarettir ve şirke ortak olmak demektir. Bir de dikkat etmeniz gereken şey fetvadır ve bu da tevhid, İslam dini ve Allah'ın hükümleri çerçevesinde olmalıdır. Alimin fetvası da bu kapsama girer; isabet etse iki sevap, hata etse bir sevap kazanır, mesela namazın kısaltılması fetvası. Ancak fetva bozuksa ve ilahî olmayan bir hükümden kaynaklanıyorsa ona uyulmamalı; tam tersine halkın bu konuda uyarılması ve hidayet yoluna yönlendirilmesi gerekir.

Tevhid, hakimiyet ve Allah'a itaat meselesi yeni değildir; Şüphesiz bütün peygamberler bu amaç için yol göstermişlerdir. Örneğin Musa'nın hikayesini düşünün: Firavun isyan etti ve "Ben sizin yüce rabbinizim" dedi. Buradaki soru şudur: Firavun göklerin, yerin ve evrenin yaratıcısı olduğunu mu iddia etti? İnsanların, hayvanların, güneşin, ayın vs. yaratıcısı olduğunu mu iddia etti? Cevap: Hayır, insanlık tarihi boyunca hiçbir insan yaratıcı olduğunu iddia etmeye cesaret edememiştir. Firavun'un kendisi de Mısır tanrıları Amon ve Set'e inanıyordu. Yaratılışın yaratıcısı olduğunu iddia eden herkes bunak ve deli olarak nitelendirilecektir. Firavun ile Musa arasındaki düşmanlık, Firavun'un yaratılışın yaratıcısı olduğunu iddia etmesinden değil, Firavun'un âlemlerin Rabbi olan Allah'ın ve Musa'nın değil, kendi yönetimini tanıması gerektiğine olan inancından kaynaklanıyordu.

Kıyamet gününde tüm insanlar bir araya geldiğinde, tüm bozuk kanunlar geçersiz kılınacak, reddedilecek, yalnızca Allah'ın emir ve hükümleri uygulanacaktır. Allah'ın emirlerine uymayanların akıbeti, Allah'a şirk olmalarından dolayı cehennemde sonsuz azap olacaktır. Maide Suresi, 72. ayet:

إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۖ

Kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak Allah ona cenneti haram eder, varacağı yer ateştir, zulmedenlerin yardımcısı yoktur.

Seçilmiş ayet:

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ (۱۷) ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ (۱۸) يَوْمَ لَا تَمَلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ (۱۹) (الانفطار/ ۱۷-۱۹)

Din gününün ne olduğunu sen nereden bilirsin? Evet, din gününün ne olduğunu nereden bileceksin? O gün, kimsenin kimseye hiçbir fayda sağlamayacağı bir gündür. O gün buyruk, yalnız Allah'ındır.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Günümüzde insanlar Allah'ın kelamını terk etmiş, Allah'tan başkasına dua edip ondan yardım istemeye başlamış, bir aracı olmadığı sürece duanın kabul olmayacağını iddia etmeye başlamışlardır. Kur'an'ın küfür, şirk, kul ile Allah arasında aracılık ile ilgili ayetlerinin tamamının İslam öncesi Araplar için olduğunu düşünüyorlar. Allah'tan başkasına dua etmeyi de caiz kılmakta ve müşrikler hakkında nazil olan ayetlerin tamamının taş putlarla ilgili şirk meseleleriyle ilgili olduğunu iddia ediyorlar. Her ne kadar Cenab-ı Hakk'tan başkasına ibadet etmekten başka bir şey diyemeyeceğimiz eylemlerde bulunsalar da bu ayetlerin insanları, cinleri, salihleri, peygamberleri, imamları ve evliyalı kapsamadığını iddia ediyorlar. Bu eylemin delili nedir hiç düşündük mü? Bunu bize Kur'an-ı Kerim mi emretti? Peygamberimiz (s.a.v.) ümmetine bu işi emretmiş midir? İmanda ve inançta gelenek olmadığını hepimiz biliyoruz. Çünkü iman, ayet ve ufukları (tabiat, varlıklar, Allah'ın yaratıkları), canları (insanın yaratılışı ve harikaları), Kur'an'ın ayetlerini (vahiy) düşünmekle elde edilir. Onlara körü körüne taklitten başka bir şey diyebilir miyiz?

Körü körüne taklit edenlerin cezasını Kur'an'dan duymak ister misiniz? O halde şu ayetleri okuyun:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذْ يَتَحَاوُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ (٤٧) قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ (٤٨) وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ (٤٩) (غافر - ٤٧ إلى ٤٩)

Ateşin içinde birbirleriyle tartışırken, güçsüzler, büyüklük taslayanlara: “Doğrusu biz size uymuştuk, şimdi ateşin bir parçasını olsun bizden savabilir misiniz?” derler. Büyüklük taslayanlar: “Doğrusu hepimiz onun içindeyiz. Allah kullar arasında şüphesiz hüküm vermiştir” derler. Ateşte olanlar, cehennemin bekçilerine: “Rabbimize yalvarın da hiç değilse bir gün, azabımızı hafıfletsin” derler.

Ayrıca

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَٰهَهُم نَصِيبُهُم مِّنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِّن دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (٣٧) قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ

أُخْرَاهُمْ لَأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِن لاَّ تَعْلَمُونَ (٣٨) وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لَأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٣٩) (الاعراف- ٣٧ إلى ٣٩)

Allah’a karşı yalan uyduran veya ayetlerini yalan sayandan daha zalim kimdir? Kitap’daki payları kendilerine erişecek olanlar onlardır. Elçilerimiz canlarını almak üzere geldiklerinde onlara, “Allah’tan başka taptıklarınız nerede?” deyince, “Bizi koyup kaçtılar” derler, böylece inkarcı olduklarına kendi aleyhlerine şahidlik ederler. Allah, “Sizden önce geçmiş cin ve insan ümmetleriyle beraber ateşe girin” der. Her ümmet girdikçe kendi yoldaşına lanet eder. Hepsı birbiri ardından cehennemde toplanınca, sonrakiler öncekiler için, “Rabbimiz! Bizi sapıtanlar işte bunlardır, onlara ateş azabını kat kat ver” derler, Allah, “Hepsinin kat kattır, ama bilmezsiniz” der. Öncekiler sonrakilere, “Sizin bizden bir üstünlüğünüz yoktu, kazandığınıza karşılık azabı tadın” derler.

Ayrıca

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ (٦٣) وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ (٦٤) وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ (٦٥) فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ

يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ (الفصص - ٦٣ إلى ٦٦)

Hükümün aleyhlerine gerçekleştiği kimseler: “Rabbimiz! İşte bunlar bizim azdırdığımız kimselerdir. Kendimiz azdığımız gibi onları da azdırdık. Onlardan uzaklaşıp Sana geldik, zaten aslında bize tapmıyorlardı” derler. “Koştuğunuz ortaklarınızı çağırın” denir; onlar da çağırırlar ama, kendilerine cevap veremezler; cehennem azabını görünce doğru yolda olmadıklarına yananlar. O gün Allah onlara seslenir: “Peygamberlere ne cevap verdiniz?” der. O gün, haberlere karşı körleşirler, verilecek cevapları kalmaz; birbirlerine de soramazlar.

Yukarıdaki ayetler sapıklar ve saptıranları anlatmakta, Kıyamet günü sapıklar, saptıranlardan haklarını istemeye geldiklerinde şöyle diyecekler: “Biz dünyada size uyduk, dinde size itaat ettik, emrinizi sorgusuz sualsiz kabul ettik ve sapıklardan olmayı beklemiyorduk.” Saptıranlar onlara şöyle cevap vereceklerdir: “Biz sizi saptırmadık, ancak siz kendinizi saptırdınız ve bugün sizi Allah katında yalanlıyoruz. Doğrudur, sizi bu dünyada aldatıcı olduğumuz için saptırdık, ama körü körüne bizi taklit ettiğiniz ve sebepsiz yere bize uyduğunuz için kendinizi suçlayın, hiç aklınız mı yoktu?”

Ayetin son kısmında cehenneme girenlere hiçbir soru, cevap ve tartışmaya izin verilmeyeceği belirtiliyor. Bugün insanlar Kur'an ayetlerini sorabilir, cevaplayabilir, tartışabilir ama ahirette sapıkların tartışmasına izin verilmeyecektir. Bugün herkesin evinde oturup hayatın

tadını çıkarırken yanıltıcı deliller sunarak Kur'an ayetlerini inkar etmesi mümkün ama ölüme ulaşip ölümü kendi gözleriyle gördüklerinde Allah'ın ayetlerini inkar edebilirler mi? İnsan dünyada seçicidir, seçme ve tartışma yetkisine sahiptir. Ancak kıyamet günü bu seçme ve tartışma yeteneği tamamen elinden alınacak, zayıf ve aşağılanmış bir kul konumuna geri dönecektir. Kıyamet gününde Cenab-ı Hakk'ın izni olmadan hiç kimse konuşamayacaktır, dolayısıyla cevapları bugün yeryüzündeyken arasak daha iyi olur. Yüce Allah "And olsun ki, biz insanoğullarını şerefli kıldık" buyurmuştur ve bu nedenle insan, yaratıkların en şerefli ve Allah'ın yeryüzündeki halifesidir, bu nedenle insanın aklını başkalarına teslim etmesi ve onlara düşünmeden itaat etmesi beklenmez.

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا (الاسراء- 70)

And olsun ki, biz insanoğullarını şerefli kıldık, onların karada ve denizde gezmesini sağladık, temiz şeylerle onları rızıklandırdık, yaratıklarımızın pek çoğundan üstün kıldık.

Müşriklerin yaptıklarının iyilik olduğunu düşünmeleri dikkat çekicidir: "Allah'ın yaratıcı, güçlü ve her şeyi bilen olduğunu biliyoruz ve bu imamların salih kullar olduğunu da biliyoruz. Yaptığımız bu amellerin amacı sadece Allah'a ulaşmak ve O'na yaklaşımdır. Aslında dua ve adak Allah'adır ama bu araçlar vasıtasıyla O'na

ulaştırılır.” derler. Bu, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) zamanındaki müşriklerin verdiği cevabın aynısıdır ve o müşrikler de yaratıcı, güçlü ve rızık veren Allah’a inanıyorlardı ama bugün insanların söylediklerini söylüyorlardı. Şu ayetlere göz atınız:

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمْ مَنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ
وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ
فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۳۱) فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ
الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (۳۲) (يونس - ۳۱ إلى ۳۲)

De ki: “Gökten ve yerden size rızık veren kimdir? Kulak ve gözlerin sahibi kimdir? Diriyi ölüden çıkaran, ölüyü de diriden çıkaran kimdir? Her işi düzenleyen kimdir?” Onlar: “Allah’tır!” diyecekler. “O halde O’na karşı gelmekten sakınmaz mısınız?” de. İşte gerçek Rabbiniz Allah budur. Gerçeğin dışında sadece sapıklık vardır. Öyleyse nasıl olup da döndürülüyorsunuz?

Ayrıca:

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ (۹) الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ (۱۰) (سورة الزخرف - ۹ إلى ۱۰)

And olsun ki onlara: “Gökleri ve yeri kim yarattı?” diye sorsan, “Onları güçlü olan, her şeyi bilen yaratmıştır” derler. O, size yeri beşik kılmış ve orada, doğru gidesiniz diye yollar var etmiştir.

Aslında günümüz insanları da Peygamberimiz (s.a.v.) döneminin insanları gibidir. Peygamber (s.a.v.) onlara hitap edip, yaptıkları bu eylemlerin Allah’a şirk olduğunu söyleyince hayrete düştüler; Çünkü onlar kendi dinlerinin İbrahim’in (a.s.) dini olduğunu sanıyorlardı. Günümüzde insanlar, her ne kadar saf ve gerçek İslam’a uyduklarını düşünseler de, atalarından miras aldıkları İslam, şirk ve hurafelerle dolu bir gelenektir. Şairin dediği gibi:

"خلق را تقلیدشان بر باد داد ای دو صد لعنت بر این تقلید باد"

“Lanet olsun taklide, taklitle insanlar helak olur” demektir.

Modern cehalet insanların inançlarının üzerinde büyük bir perde gibidir. Hurafeyi ve şirki savunanlar, geçimlerini sapık insanlardan kazandıkları için her gün sapkın inançlarını süslerler, kötülüklerini iyilik olarak görürler ve bunu dünyadaki en iyi, en hayırlı amel zannederler. Birileri onları desteklediği için Allah’ın da onları desteklediğini sanırlar ki bu bir hayaldir, bir yanılsamadır.

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا (١٠٣) الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا (١٠٤) أُولَئِكَ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا
(١٠٥) (الكهف - ١٠٣ إلى ١٠٥)

“Size, amelce en çok kayıpta bulunanları haber verelim mi?” de. Dünya hayatında, çalışmaları boşa gitmiştir, oysa onlar güzel iş yaptıklarını sanıyorlardı. Bunlar, Rablerinin ayetlerini ve O’na kavuşmayı inkar edenlerdir. Bu yüzden işleri boşa gitmiştir. Kıyamet günü Biz onlara değer vermeyeceğiz.

Ne yazık ki bazı dindarlar, Resûlullah'ın (s.a.v.) yasakladığı şeyleri din adına yapmaktadırlar. Salihlerin, imamların ve peygamberlerin kabirlerinde merasimler düzenlerler, itikaf yaparlar, mabedler ve türbeler inşa ederler, kapıları altınla süslerler, mumlar yakarlar, mabetlerinde namaz kırlar ve sadaka olarak para verirler, Kabe gibi tavaf ederler, onlara dokunup öperler, borçlarının ödenmesi, sıkıntılarının giderilmesi ve hastalarına şifa verilmesi için yardım isterler, düşmanlara karşı zafer isterler, mezar sahiplerine ihtiyaçlarını bildirmek için mektup yazarlar. Böylece Allah'a ortak koşmuş olurlar. Peygamberimiz (s.a.v) kabirlerin üzerine tapınak mı inşa etti? Aslında, Mekke'nin fethinden sonra Ali'ye (a.s.) şirk ve dalaletle ait bütün türbe ve mabedlerin yıkılmasını emretti.

Soru: Hurafeler nasıl inanca takılır?

Seçilmiş ayetler:

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن
أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ (هود - ۱۱۳)

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ (النحل - ۲۰)

Haksızlık yapanlara yönelmeyin, yoksa ateş size de dokunur. Sizin Allah'tan başka dostunuz yoktur; sonra, yardım da göremezsiniz.

Allah'ı bırakıp taptıkları şeyler, hiçbir şey yaratmazlar; esasen kendileri yaratıktır.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Önceki bölümlerde de belirttiğimiz gibi Allah katında imanı kabul etmenin temel şartı tefekkür ve idraktır ve Kur'an-ı Kerim bize çoğu zaman tefekkür etmeyi emreder. Kendi hayatlarını düşünmeyenler, Allah'ın önünde dışlanmışlardır. İki ayette akıl yürütmeyen ve inanmayanların insanların en aşağıları olduğu bildirilmektedir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ
يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ
الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (الانعام - ۱۲۵)

Allah kimi doğru yola koymak isterse onun kalbini İslamiyet'e açar, kimi de saptırmak isterse, göğes yükseliyormuş gibi, kalbini dar ve sıkıntılı kılar. Allah böylece, inanmayanları küfür bataklığında bırakır.

Ayrıca:

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ يَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا
يَعْقِلُونَ (يونس - ۱۰۰)

Allah'ın izni olmadıkça hiç kimse inanamaz. O, aklını kullanmayanlara kötü bir azab verir.

Ve ayrıca:

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (الانفال - 22)

Allah katında, yeryüzündeki canlıların en kötüsü gerçeği akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir.

Düşünmenin önünde pek çok engel vardır ve bu engellerin en büyüğü din, devlet, parti ve milliyetçilik taassubudur. Bu taassub ile kişi kendine güvenir ve kibirlenir, kendisine karşı çıkanların sözlerini duymak istemez, duysa bile kabul etmez. Rabbimiz tüm Müslümanlara özgür ve eleştirel bir ortamda düşünce ve tartışma bireyi olmayı, hem Müslümanları hem de gayrimüslimleri dinlemeyi emretmiştir. Aşağıdaki ayeti inceleyin:

فَبَشِّرْ عِبَادَ (۱۷) الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ

الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ (الزمر - ۱۸)

Dinleyip de, en güzel söze uyan kullarımı müjdele. İşte Allah'ın doğru yola erıştirdiği onlardır. İşte onlar akıl sahipleridir.

Ayette bildirildiği gibi: Anlayışlı olanlar, sözü işiten ve sözlerin en güzeline uyan kimselerdir. Allah, toplumun tüm insanlar ve ilahî mesajlar için tam bir demokrasi ve İslam toplumundaki herkes için ifade özgürlüğü olmasını

ister. Hiçbir inanç üzerinde baskı, gözetleme ve arama yapılmamalıdır. Finansal özgürlük tüm bireyler içindir, herkes kanun önünde eşittir ve bu toplumdaki her birey inançları hakkında konuşabilir, tartışabilir ve başkalarını dinleyebilir. Dinledikten sonra en iyi sözleri düşünür. Gerçeği arayanlar, sözlerin en iyisi, en güzeli ve en gerçekçisi olduğu için Kur'an'a başvururlar.

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (الزمر - ٢٣)

Allah, ayetleri birbirine benzeyen ve yer yer tekrar eden Kitap'ı sözlerin en güzeli olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların, bu Kitap'tan tüyleri ürperir, sonra hem derileri ve hem de kalbleri Allah'ın zikrine yumuşar ve yatıştır. İşte bu Kitap, Allah'ın doğruluk rehberidir, onunla istediğini doğru yola eriştirir. Allah kimi de saptırırsa artık ona yol gösteren bulunmaz.

Diğer engeller arasında kibir, kendinden gurur duymak ve kendini başkalarının önünde çok önemli biri olarak göstermek yer alır. Maalesef bu hastalık toplumda yaygındır. Bu kişiler sadece kendi fikirlerini önemserler, asla başkalarına değer vermezler ve sürekli olarak toplumun kendilerinden değerli bir şeyler çaldığını ya da gelişmelerine engel olduğunu hissederler. Hiç şüphe yok ki bazı toplumlar kişilikleri küçümserler ama bu kibirli insanlar, kulların ibadetinden, mürşitlerin köleliğinden

kurtulmayı düşünmek yerine, (sahte) mürşit olurlar ve kendilerinden başkasının sözüne değer vermezler. Bu kişiler, sıfatlarına, kovulmuş şeytanın kibir özelliğini de ekleyerek, kendilerini sapkınlığın derinliklerine atarlar.

Diğer engel ise bir önceki engelin tam tersidir, yani kendini küçümser, kendini aşağı görür ve hiçbir şeye gücü yetmediğini düşünür, başkalarının köpeği ya da kölesi olmaya çalışır, imanda ve amelde başkalarını taklit eder. Bu insanlar dünyada da ahirette de aşağılanırlar.

Diğer ve en önemli engel ise düşünce ve umudun kıtlığıdır, dolayısıyla umutlar sınırlı ve kısadır. Günümüzde pek çok bireyin en büyük kaygısı ve son umudu araba almak, sertifika almak ya da maaşına zam yapmaktır. İnsanların umutları çoğu zaman kişiliklerinin bir göstergesidir. Bu insanlar her şeyden memnun, zulümden bile şikayet etmezler, hurafe olsun, hidayet olsun, sahip olduklarıyla yetinirler. Kuşkusuz daha önce özelliklerini belirttiğimiz kişilerden hiçbiri bu notu okumayacaktır. Bu bölüme kadar devam ettiyseniz kesinlikle gerçeği arıyorsunuz, toplumdan ve içindeki hurafelerden memnun değilsiniz. Ancak bilmelisiniz ki bu sorunların çözümü Allah'ın elindedir. Aşağıdaki örneği düşünün:

Diyeelim ki bir baba oğluyla birlikte deniz kenarına gidiyor, çocuk sahilde kumla oynuyor ve kumdan bir ev yapıyor, sonra bir dalga gelip bu evi yıkıyor. Sonra çocuk yeniden evi yapmaya başlar, sonra başka bir dalga gelir ve

evi yerle bir eder, böylece çocuk bir ev yapar ve dalga onu yerle bir eder, baba oğluna bakar ve güler. Vizyonumuzu genişletip evlere ve şehirlere yukarıdan bakarsak insanları karıncalar gibi görürüz. Çocuklar gibi kumdan, demirden, çimentodan, seramikten evler yapıyorlar ve 50-100 yıl sonra evler yıkılıp yenileri yapılıyor, sanki bu aktivite hiç bitmiyormuş gibi:

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (الانعام - ٣٢)

Dünya hayatı sadece oyun ve oyalanmadır; ahiret yurdu, sakınanlar için daha iyidir. Düşünmüyor musunuz?

Her insan yalnızca bir kez yaşar ve ikinci kez deneme şansı yoktur. İmanı ve inancı düzeltmek insanı yormaz; Gerçek inanca ulaşmak sadece biraz zaman alır. İnsanın hayatı, kendisiyle sevap veya ceza satın alabileceği bir mal (para) gibidir. Sermayesini (hayatını) bitiren zavallı, ahiret için ne biriktirmiş? Ne yazık ki günümüzde insanlar gerçek İslam'ın kendilerine miras kalan İslam olduğunu zannediyor, görmezden geliyor ve düşünmüyorlar. En iyi ve en güzel fikrin kendisine ait olduğunu düşünen kişinin hidayet yolunda olmadığı açıktır; Çünkü onun için başka hiçbir şeyin değeri yoktur, hiçbir şey duymak istemiyor. Örneğin: Bir kişi kirli bir ortamda yaşıyorsa ve buna alışmışsa, birisi gelip onu temiz bir ortama davet ediyorsa, kirli ortamı unuttuğu ve temiz ortamın zevkinden mahrum kaldığı için bu çağrıya kulak asmayacaktır.

Böyle bir durumda bizim sorumluluğumuz sadece başkalarını uyarmaktır ve para, güç ve devlet baskıları bizi bu yoldan alıkoymamalıdır. Siyahı beyazı, uzunlu kısıyı, zengini fakiri yaratan Allah'tır. Rızık da Allah'ın elindedir ve onu dilediğine, dilediği şekilde verir. Önemli olan elimizdekilerden faydalanmamızdır, başkasının parasıyla ilgili hayallerle yaşamak caiz değildir.

وَلَا تَمْتَدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ (طه - ۱۳۱)

Kendilerini sınamak için, dünya hayatının süsü olarak bol bol geçimlik verdiğimiz kimselere sakın göz dikme, Rabbinin rızkı daha iyi ve daha devamlıdır.

Seçilmiş ayet:

لَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (الانباء - ۱۰)

And olsun ki, size şerefınız ve öğüt veren bir Kitap indirdik; akletmiyor musunuz?

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde, bu notu okuyan pek çok kişinin aklını meşgul eden konuya geçiyoruz: Toplumumuz neden hurafelere kapıldı? Bu konuya geçmeden önce aşağıdakiler hakkında ne düşündüğünüzü sormak istiyoruz, kitaplarda, dergilerde vb. her zaman karşılaştığımız bir cümle veya ifade vardır:

“O mezhepçi bir ailede doğmuştur.”

Önceki cümle hakkında ne düşünüyorsunuz? Bir düşünün, aldatıcı bir kavram içeriyor, bir başka açıdan da taklitçilik gösteriyor. Bildiğiniz gibi Cenab-ı Hak bizim iman taklidimizi kabul etmiyor ve bu cümle, bir kişinin imanı ailesinden miras almış olabileceği ihtimalini gösteriyor. Böyle bir kimsenin ilim ve fıkıhta en yüksek mertebelere ulaşmış olması halinde, onun ilim ve dindeki çabalarının hiçbir kıymeti kalmaz. Çünkü onun inancının kökü gelenektir ve o, bir kavmin lideri veya imamı da olsa, hepsini saptırır. Toplumlar geliştikçe herkesin hayatta ihtiyaç duyduğu her konuda uzman olmasını bekleyemeyiz. Dolayısıyla toplumdaki roller bireyler arasında paylaştırılır ve her birey kendi uzmanlığıyla topluma hizmet eder. Bir grup doktor olur, bir grup mühendis olur, bir grup da ilim havzalarına girer. Her ekip kendi uzmanlık alanında çalışır ve bu alanda tüm ekipler onlara bağımlıdır. İnsanları aldatan, uzmanlığından sapan, Firavun gibi makamlara ve otoriteye el kouyan, diğer tüm grupları zayıflatan tek grup, dinî kurumlardaki para kullarıdır. Bu olay tarihte birçok kez yaşanmıştır, hiç de yeni değildir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَاءَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا
أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (التوبة-
(۳۱)

Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, papazlarını ve Meryem oğlu Mesih'i rableri olarak kabul ettiler. Oysa tek Tanrı'dan başkasına kulluk etmemekle emrolunmuşlardı. Ondan başka tanrı yoktur. Allah, koştukları eşlerden münezzehtir.

Adî bin Hatim (r.a.) diyor ki: Ben, Rasûlullahın yanına gittim. Boynumda altından bir haç bulunuyordu. Ben onun, “Onlar, hahamlarını ve papazlarını Allah’tan başka rabler edindiler.” ayetini okuduğunu işittim. Dedim ki: Ey Allah’ın Rasûlü biz onlara ibâdet etmiyorduk ki, Rasûlullah (s.a.v.) de buyurdu ki: Onlar, hahamlar ve papazlar kendilerine bir şeyi helâl kılınca onu helâl sayıyorlar, bir şeyi haram kılınca da onu haram kabul ediyorlar. Yani sanki onlara tapıyorlar. İnsanlar tağutu yücelttikleri, onun emirlerine uydukları ve Allah’a ortak koştukları için bu konuda sorumludurlar. Bugün aramızda yaşanan bu gerçeklik daha önce Yahudiler arasında da vardı, yani yeni bir şey değildir. İslam’dan önceki Yahudilerin imamları Allah’tan başka ilahlardı, insanlar üzerinde sahte bir şekilde hüküm sürüyorlardı, bedeli dinin yıkılması, şirkin yayılması, Allah’ın öğretilerinin zayıflaması olsa bile para toplamak, makam ve başkanlıkları sürdürmekle ilgileniyorlardı. Geçmişte Yahudi alimler, günümüzün birçok mürşidi gibi, insanlara şöyle diyorlardı: “Siz Tevrat’ı anlamıyorsunuz, o halde herhangi bir bela veya musibetle karşılaşırsanız bize gelin, size Tevrat’ı göstereyim.” Birisi gidip Tevrat’ı incelemek istediğinde onu ona satarlardı.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ
 مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ
قِرَاطِيَسَ يُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ
 اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ (الانعام - ٩١)

“Allah hiçbir insana bir şey indirmemiştir” demekle Allah’ı gereği gibi değerlendiremediler. De ki: “Musa’nın insanlara nur ve yol gösterici olarak getirdiği Kitap’ı kim indirdi? Ki siz onu kağıtlara yazıp bir kısmını gösterip çoğunu gizlersiniz, atalarınızın ve sizin bilmediğiniz size onunla öğretilmiştir.” “Allah” de, sonra da onları daldıkları sapıklıkta bırak, oynasınlar.

Musa kavmi, Tevrat’ın halkın ileri gelenlerinin ve imamlarının elinde olduğunu, ellerindekilerin eksik olduğunu Allah’a delil olarak gösterebilirler. Ya biz! Yüce Allah’a ne gibi bahaneler bulabiliriz? Evlerimizde ve elimizde Kur’an-ı Kerim var ama kimse okumuyor. Bir Fars atasözünün dediği gibi:

"تا احمق در جهان است، مفلس در امان است"

Demek ki, bu dünyada aptal olduğu sürece, müflis güvendedir. İnsanlar düşüncelerine değer vermediği sürece hiçbir şey değişmeyecek:

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّن بَيْن يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِّن أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا
 يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَ لَهُ
 وَمَا هُمْ مِّن دُونِهِ مِّن وَّالٍ (الرعد - ١١)

Ardında ve önünde insanoğlunu takip edenler vardır; Allah’ın emriyle onu gözetirler. Bir millet kendini bozmadıkça Allah onların durumunu değiştirmez. Allah

bir milletin fenalığını dileyince artık onun önüne geçilmez. Onlar için Allah'tan başka hamide bulunmaz.

Allah, para ve prestij kazanmak için insanları feda eden, onları dinin gerçekleri konusunda uyarmayan kavim liderlerini en şiddetli şekilde cezalandıracaktır.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ
إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (الانعام - ١٢٣)

Bunun gibi, her kasabanın bir takım ileri gelenlerini orada hile yapan suçlular kıldık. Oysa yalnız kendilerine hile yaparlar da farkına varmazlar.

Ve ayrıca

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَعُودُنَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ
(الاعراف - ٤٥)

(Aralarında bir münadi, Allah'ın laneti) Allah yolundan alıkoyan, o yolun eğriliğini isteyen ve ahireti inkar eden zalimlerdir” diye seslenir.

Unutmayın ki, çok fazla araştırma ve tefekkür her zaman iyiliğin işareti değildir ve bu çağda düşünmenin çoğu gayrimüslimler tarafından yapılır. Bu nedenle, toplumumuzda olduğu gibi, akıllı insan çoğunluğa uymamalı, körü körüne taklit etmemeli ve Müslümanları küfre ve şirke sürüklememelidir. Bakın İbrahim (a.s.) putlara tapan bir toplumda doğup büyümüşü ve toplumda hakim olan inanç putperestlikti. Ancak İbrahim (a.s.), kavminin inançlarını terk ederek, ufuklar ve canlar üzerine düşünerek gerçek tevhid inancına ulaştı. Babalarını, dedelerini ve kavminin amellerini körü körüne taklit etmedi. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ
كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (الاسراء - ٣٦)

Bilmediğin şeyin ardına düşme; doğrusu kulak, göz ve kalp, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur.

İnsanların dinî ve dünyevî işlerini sapık mürşitlere emanet etmek, insanların aşağılanmasına ve hor görülmesine neden olur. Ne zaman imandan, inançtan bahsetsek, aynı şeyi söylüyorlar: “Bir fakihi dinleyip, bir fakiha danışmalıyız.” Yani insanlar fıkıhı imanla karıştırıyorlar. Bilal (r.a.), Kur’an-ı Kerim’den iki ayet duyunca doğru tevhid fikrine vardı. Söz konusu din olduğunda öncelikle iman ve inançla başlamalı, başkalarının fikir ve düşüncelerini taklit etmemeliyiz (az su, bereket suyu, farz-ı kifâye vb.) Sapık mürşitler insanları kandırmak için felsefî kavramları kullanıyor (Zorunlu varlık, mümkün varlık, varlığın birliği, hareket-i cevheri, mümteni vs.) Kur’an’ın bu alandaki rolü nerededir? Düşünmenin işlevi nerede? Yunan filozoflarının uzun zamandan beri doğu ve batı imparatorluklarında takipçileri vardı. Ancak Kur’an vahyedildiğinde ve ışığı doğu ve batıya parladığında, Kur’an’ın kavramları, birçok bükülme ve dönüş içeren zor felsefî kavramların aksine, en kolay ve en anlaşılır olanıydı. Kur’an, ufuklar ve canlar üzerinde düşünmek gibi açık ve zahir delillere dayanıyor. Kur’an bütün insanların elindedir ve belli bir gruba özgü değildir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) felsefe öğretmemiş, aksine İslam’ı kolay ve anlaşılır bir şekilde öğretmiştir. Sahabelerin çoğu okuma yazma bilmemelerine ve çeşitli ülkelerden gelmelerine rağmen İslam’ı anlamışlar, ona inanmışlar ve “La İlahe İllallah” sözünü savunmak için savaşmışlardır.

Son tavsiye: Günümüzün yeni nesli, bilgi ve kültürün artması nedeniyle düşünce ve tefekkür bakımından önceki

nesillerden çok daha iyidir ve herkes demokrasiyle yaşar. Bu düşünen nesil, ahirette kurtuluşun tek bir kanunla, yani Allah'ın kanunuyla, şirksiz imanla, namaz, oruç gibi salih amellerle elde edileceği ve bu kurtuluşun, emek ve kararlılık olmadan elde edilemeyeceği kanaatine varmıştır. Halbuki toplumdaki diğer yasalar daha kolaydır; örneğin hayat kanunu günaha, suçluluğa ve inanç kaybına izin verir. Niçin? Çünkü Muharrem ayında taziye kampanyalarına katılarak, kafaya ve göğsüne vurarak, ağlayarak kendimizi tüm günahlardan arındırabiliriz! Bu yüzden daha dikkatli düşünmeliyiz. Nihayetinde herkesin Allah'ın hükmüne ve imanın asıl ve gerçek kaynağına dönmesi, Allah'a ve Onun Kitabına mutlak iman mertebesine ulaşması, Allah'a tevekkül etmesi ve inançlarını zihinlerindeki her türlü hurafelerden arındırması gerekmektedir. Bu aşamaya ulaştık mı?

Seçilmiş ayet:

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ
جَدَلًا (الكهف - ٥٤)

And olsun ki, Biz bu Kur'an'da insanlara türlü türlü misali gösterip açıkladık. İnsanın en çok yaptığı iş tartışmadır.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (۵) اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶) (الفاتحه/۵-۶)

Ancak Sana kulluk eder ve yalnız Senden yardım dileriz. Bizi doğru yola eriştir.

Her Müslüman bu ayetleri küçük yaşlardan itibaren duymuş, onlarla büyümüş ve namaz kılarken tekrarlamıştır. Ayetin ilk kısmında sadece Allah'ın kulu olduğumuzu kabul ediyoruz ve ihtiyaçlarımızı O'ndan istiyoruz. İkinci kısımda Allah'tan bizi doğru yola iletmesini niyaz ediyoruz ve Cenab-ı Hak bu doğru yolu bizlere şu ayetle açıklıyor:

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۴۳) وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ (۴۴) (الزخرف- ۴۳ و ۴۴)

Sana vahyolunana sarıl, sen, şüphesiz doğru yol üzerindesin. Doğrusu bu Kur'an sana ve ümmetine bir öğüttür, ondan sorumlu tutulacaksınız.

Bu ayette Allah, Peygamberine (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: Doğru yol ve hidayet, başkalarının sözlerine uyup felsefe aramak değil, Kur'an'a sıkı sıkıya uymaktır. Dolayısıyla insan imanı kuvvetli ve doğru olduğunda Cenab-ı Hakk'ın imtihanına tabi tutulur. Genellikle bir yıl içinde insan, yoksulluk, hastalık gibi felaketlerle, ya da para kazanmak, üniversitede başarılı olmak gibi nimetlerle

imtihan edilir. Önemli olan insanın bu imtihanın Allah'tan olduğunu bilmesi ve olumlu sonucuna güvenmesidir; dolayısıyla imtihan olduğunda sadece Allah'a tevekkül eder:

الم (١) أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ (٢)
وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ
(العنكبوت - ١ إلى ٣) (٣)

Elif, Lam, Mim. And olsun, biz kendilerinden öncekileri de denemişken, insanlar, “İnandık” deyince, denenmeden bırakılacaklarını mı sanırlar? Allah elbette doğruları ortaya koyacak ve elbette yalancıları da ortaya çıkaracaktır.

Şu ana kadar iman ve inanç üzerine çok konuştuk. Bu bölümde amelden bahsedelim. Cenab-ı Hak, imanı amellere bağlamış olup, ahirette başarının şartı da iman ve salih ameldir:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ هُمْ أَجْرُ غَيْرِ مَمْنُونٍ (فصلت - ٨)

Doğrusu inanıp yararlı iş işleyenlere, onlara kesintisiz bir ecir vardır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi imanın şartları altıdır:

- 1- Yalnız Allah'a iman ve imanda şirki terk etmek, çünkü şirk insanın bütün amellerini boşa çıkarır.
- 2- Kadere ve Kazaya iman.
- 3- Meleklerle iman ve onlar hakkında aşırı gitmemek.
- 4- Peygamberlere ve peygamberlerin sonuncusu olan efendimiz Muhammed (s.a.v.)'e iman.

- 5- Kitaplara ve indirilen son kitap olan Kur'an-ı Kerim'e iman.
- 6- Kıyamete, cennete ve cehenneme iman.

İman bankada hesap açmak gibidir, salih amel ise bu hesaba para yatırmak gibidir. Banka hesabı açmadığımız sürece işten elde ettiğimiz kazancı ne yapacağız? Parayı hangi hesaba yatıracağız? Hesabımızda para olduğunu nasıl iddia edebiliriz? Kur'an'da zikredilen iyi işlerin hepsi ya farzdır, yani ihmal edilirse kişi günah işlemiş olur ve farzlar aşağıdaki gibidir:

● Namaz: Her 24 saatte 5 kez gerçekleştirilen geçici görevlerden biridir. Her namazın bir ezanı ve kameti var ve bu, yolculukta, hastalıkta, kazada kimsenin vazgeçemeyeceği tek ibadettir. Adem babamız (a.s.) zamanından kıyamet gününe kadar tüm insanlara farz olan ve tüm mesajlarda yer alan tek ibadettir. Ama maalesef semavî kitapları tahrif ettikten sonra namazı bıraktılar. Oysa İslam'da namaz, zikri ve üslubu itibariyle tam ve eksiksiz bir eylemdir. Şu ayetlere göz atınız:

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصْلَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ (هود - ٨٧)

“Ey Şuayb! Babalarımızın taptığını bırakmamızı emreden veya mallarımızı istediğimiz gibi kullanmamızı meneden senin namazın mıdır? Sen doğrusu akli başında, yumuşak huylu birisin” dediler.

وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا (٥٤) وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا (٥٥) (مریم - ٥٤ و ٥٥)

Kitap'da İsmail'e dair anlattıklarımızı da an. Çünkü o sözünde doğru bir kimse idi, tarafımızdan gönderilmiş bir peygamberdi. Çevresinde bulunanlara namaz kılmalarını, zekat vermelerini emrederdi. Rabbinin katında hoşnutluğa ermişti.

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا (۳۰) وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (۳۱) (مريم - ۳۰ و ۳۱)

Çocuk: “Ben şüphesiz Allah’ın kuluym. Bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı, nerede olursam olayım beni mübarek kıldı. Yaşadığım müddetçe namaz kılmamı, zekat vermemi emretti.” dedi.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ (البقره - ۸۳)

İsrailoğullarından, “Allah’tan başkasına kulluk etmeyin, anne babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere iyilik edin, insanlarla güzel güzel konuşun, namazı kılın, zekatı verin” diye söz almıştık. Sonra siz pek azınız müstesna, döndünüz; hala da yüz çevirip duruyorsunuz.

وَنَحْنُ نَاهُ وُلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ (۷۱) وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ (۷۲) وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ (۷۳) (الانبياء - ۷۱ إلى ۷۳)

Onu da, Lût’u da, alemler için kutsal kıldığımız yere ulaştırıp kurtardık. İbrahim’e, buna ilaveten İshak ve Yakub’u da verdik, her birini iyi kimseler kıldık. Onları, buyruğumuz altında insanları doğru yola götüren önderler

yaptık; onlara, iyi işler yapmayı, namaz kılmayı, zekat vermeyi vahyettik. Onlar, bize kulluk eden kimselerdi.

- Zekat: Kur'an'da bahsedilen ikinci görevdir ve her zaman namazla birlikte gelir (Namaz kılın ve zekat verin). Bu, Müslümanın ve aile fertleri gibi bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ihtiyaçlarından daha fazla olan belli bir miktar paradır. Zekat vermeyenler, Allah'ın azabını ve cezasını hak ederler. Dikkatli olun, beşte bir ticarî kârla ilgili değildir. Ne yazık ki bazı kişiler din adına haramı helal yerine koyarak ticaretten elde edilen kazancın beşte birini alıp, insanların parasını din adına alıyorlar. Bildiğiniz gibi zekat miktarı onda birinin çeyreği yani %2,5'tur. Yani Kur'an'da belirtilen sekiz kategorideki kişilere 40 paradan 1'inin ödenmesi gerekmektedir. (Tövbe 59-60)

- Oruç: Mübarek Ramazan ayında Müslümanlara farzdır.

- Hac: Hayatında bir kez hac yapabilen Müslümana farzdır.

Cihat ve Cuma namazı (beş vakit namaz ve Cuma namazı sırasında imamın muvahhid olması gerekir) gibi bazı ibadetler belirli vakitlerde bize farzdır. Beşte birine gelince; Ticaretin kârında değil, hazineye veya ganimetlerdedir. Sadaka gibi bazı ameller tavsiye edilir ve bunları terk edenlere ceza verilmez.

Allah, insanların iman seçiminde hata yapmamaları için iman esaslarını ve standartlarını bildirmiş, salih amellerin ayırt edilmesi için kriterler koymuş; Yani amelin Allah'a karşı ihlaslı olması gerekir. Demek ki Kur'an-ı Kerim'in

kandilinden çıkan ve âlemlerin Rabbini razı eden her amel salih bir ameldir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Kur'an'a inanıp peygamberlerine inanmayan, bazı ayetlere inanıp bazılarını inkar eden, bir ayeti alıp diğerini atlayan veya Kur'an'ın tahrif edildiğine inanan kişi kafirdir. (Nisa' 150). Daha önce imanın şartlarından detaylı olarak bahsetmiştik. Genel olarak Kur'an'da abdest gibi salih amellerden kısmen veya tamamen bahsedildiği gibi bazı salih amellerden de kısaca bahsedilmektedir. Namazın kılınış şekli, rekât sayısı gibi hususlar Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) sünnetinde ayrıntılı ve açık bir şekilde anlatılmıştır. Bu nedenle Kur'an, insanlardan Peygamber Efendimiz'e (s.a.v.) tam anlamıyla itaat etmelerini istemiştir. Bu, Müslümanların Peygamber Efendimiz (s.a.v.) gibi ibadet etmeleri gerektiği anlamına gelir. Aşağıdaki ayetlere göz atınız:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا (الاحزاب - ۲۱)

Ey inananlar! And olsun ki, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok anan kimseler için Resûlullah (Allah'ın Elçisi) en güzel örnektir.

Kur'an'da ayrıntılarıyla belirtilmeyen tüm amel ve davranışların pratik ve ahlakî örneği Peygamber'dir (s.a.v.). Yüce Allah'ın buyurduğu gibi:

مَن يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَن تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا
(النساء - ۸۰)

Peygamber'e itaat eden, Allah'a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse bilsin ki, Biz seni onlara bekçi göndermedik.

Bir önceki ayette Cenab-ı Hak, Rasûlullah'a (s.a.v.) itaatin, ona itaat etmek gibi olduğunu bildirmiş ve ayrıca:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (آل عمران - ۳۱)

De ki: “Allah’ı seviyorsanız bana uyun. Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah affeder ve merhamet eder.”

Önceki ayetlerde Allah’ın, Peygamber’e (s.a.v.) uymayı amellerin kabulü için özgün bir ölçü kıldığı bildirilmişti. Allah, tüm Müslümanların ibadetlerinde tek referans olarak peygamberi tanımlamış olup her Müslümanın eylemlerinde peygamberin metodunu uygulaması gerekir, ancak iman ve inanç arayışında her Müslümanın kendi başına düşünmesi gerekir. Bu nedenle siyer kitaplarını inceleyerek, muvahhidlere sorarak, kitaplardan ve internetten araştırarak, peygamberimizin yolunu takip ederek tüm amellerimizi kontrol etmeliyiz. Cenab-ı Hak hiç kimseye kendi döneminin alimlerine körü körüne uymasını söylememiş, aksine her nesil için Kur’an ve Sünnet’i kaynak olarak vermiştir. Bugün dünyada gerçek İslam’ı iddia eden pek çok mezhep bulunmaktadır (Ali efendimizin r.a. ilah olduğunu iddia eden bazı mezhepler ve Allah’tan başkasından şefaath istemeye izin veren mezhepler gibi). Bize düşen, bütün davranışlarımızı Kur’an’ın süzgecinden geçirmek, şirki terk etmek ve Resûlullah’a (s.a.v.) uyarak âlemlerin Rabbinin rızasını kazanmaktır. Araştırmamızı yaparken muvahhidlerin fikir ve görüşlerinden mutlaka faydalanacağız. Allah korkularından dolayı bizi saptırmazlar, aksine insanları yollarında güçlendirirler. Muvahhidler, iman şartlarına sıkı sıkıya bağlı kalmışlar, iman ve amelde şirki terk etmişler, onlara güvenebiliriz.

İman ile salih amel birbirinin tamamlayıcısıdır; Amel etmeden ahirete inanmanın ve imansız amel etmenin hiçbir faydası yoktur, Kur'an'da bildirildiği gibi bir arada olmaları gerekir. Amellerin kabul edilmesinin şartı imandır; İmanda zerre kadar şirk olsa, bütün salih ameller batıl olur. Bir insan iman ettiği ve iman esaslarından emin olduğu sürece yaptığı salih amel, onun cehennemden kurtulmasına vesile olacaktır.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ (الانعام - ١٥٨)

Onlar kendilerine meleklerin gelmesini mi, yoksa Rabbinin gelmesini mi, yahut Rablerinden bir takım mucizelerin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bir takım mucizeleri geldiği gün, bir kimse daha önce inanmamışsa veya imaniyle bir iyilik kazanmamışsa, imanı ona fayda vermez. Onlara: “Bekleyin, doğrusu biz de bekliyoruz” de.

Seçilmiş ayet:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (التوبة - ٣٤)

Ey inananlar! Hahamlar ve rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler. Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı bir azabı müjdele.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

Bu bölümde Peygamber Efendimizin (s.a.v.) sahabelerinden bahsedeceğiz. Bildiğiniz gibi Peygamberin çağrısı başlangıçta üç yıl süren gizli bir çağrıydı, bu süre zarfında yaklaşık kırk kişi İslam'ı kabul etti ve bu dönemde ilk İslam'a girenler arasında şunlar vardı: Peygamberimizin (s.a.v) eşi Hadîce bint Huveylid, Alî b. Ebî Tâlib, Zeyd b. Hârise, Ebû Bekr es-Sıddîk, Zü'n-nûreyn Osmân b. Affân, Abdurrahmân b. Avf, Sa'd b. Ebî Vakkas, Talha b. Ubeydillâh, Ammâr b. Yâsir, Bilâl-i Habeşî, Suheyb-i Rûmî, Ebûzer el-Gaffârî, Ca'fer b. Ebî Tâlib. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) davetini açıkladıktan sonra pek çok kişi Müslüman oldu: Peygamber'in (s.a.v.) amcası Hâzma b. 'Abd al-Muttâlib, Ömer b. el-Hattâb, Nuaym b. Abdillâh, Âmir b. Führeyre, Abdullah b. Mes'ûd, Ebû Huzeyfe b. Utbe.

Bu dönemde İslam'a girenler, itikat ve imanda en büyük sahabelerden olmuşlar, cihat etmişler, mallarını ve canlarını Allah uğruna feda etmişlerdir. Peygamberimiz (s.a.v.) Mekke'de on yıl süren tebliğ faaliyetlerinden sonra ashabıyla birlikte Medine'ye hicret etti, Kur'an-ı Kerim, Peygamberimiz'in (s.a.v.) kendisiyle birlikte hicret eden sahabelerine hitap ederek onlara Muhacir, Medine'de Muhacirlere destek veren sahabelere ise Ensar adını

vermiştir. Medine'ye hicretten sonra uzun süre kendi aralarında kıyasıya mücadele eden Evs ve Hazrec kabileleri İslam'ı kabul etmiş, Medine Yahudilerinin bir kısmı da İslam'ı seçmişti. Muhacirler ve Ensar, cihat ederek kendilerini, mallarını, çocuklarını ve eşlerini İslam uğruna feda ettiler. Muhacirler ve Ensar'ın mertebesi hakkında Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ
بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (التوبة - ١٠٠)

İyilik yarışında önceliği kazanan Muhacirler ve Ensar ile, onlara güzelce uyanlardan Allah hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnuddurlar. Allah onlara, içinde temelli ve ebedi kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır; işte büyük kurtuluş budur.

Bu ayette Cenab-ı Hak, hayatları boyunca İslam'a hizmet eden Muhacirler ve Ensar'dan duyduğu memnuniyeti bildirmiş ve onları kendilerinden sonra gelenlere örnek göstermiştir. Allah Kur'an'da Muhacirler ve Ensar'dan çokça bahsetmiş, onlardan güzel söz etmiş ve onlara cenneti hazırlamıştır. Bugün sahip olduğunuz İslam, Muhacirler'in ve Ensar'ın fedakarlığının meyvesidir. Şu ayeti inceleyin:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ

رُكَّعًا سُجَّدًا يَتَعَوْنَ فُضُلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ
 أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ
 شَطَأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيُغَيِّظَ بِهِمُ
 الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
 عَظِيمًا (الفتح - ٢٩)

Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun beraberinde bulunanlar, inkarcılara karşı sert, birbirlerine merhametlidirler. Onları rükua varırken, secde ederken, Allah'tan lütuf ve hoşnudluk dilerken görürsün. Onlar, yüzlerindeki secde izi ile tanınırlar. İşte bu, onların Tevrat'ta anlatılan vasıflarıdır. İncil'de de şöyle vasıflandırılmışlardı: Filizini çıkarmış, onu kuvvetlendirmiş, kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş, ekincilerin hoşuna giden ekin gibidirler. Allah böylece bunları çoğaltıp kuvvetlendirmekle inkarcıları öfkelenirir. Allah, inanıp yararlı işler işleyenlere, bağışlama ve büyük ecir vadetmiştir.

Ne yazık ki, bugün bazı cahiller onlara lanet ediyor, beddua ediyor; Eğer Kur'an'ı okuyup içeriğine baksalardı bunu yapmazlardı:

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ (١٧) مَا يَلْفِظُ مِنْ
 قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ (١٨) (ق - ١٧ و ١٨)

Sağında ve solunda, onunla beraber oturan iki alıcı melek, yanında hazır birer gözcü olarak söylediği her sözü zaptederler.

Muhacirler, Ensar ve onların takipçileri (buna günümüz Müslümanları da dahildir) hakkında şu ayetlere bakınız:

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
(۸) وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا
يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوَفِّ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۹) وَالَّذِينَ جَاءُوا
مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا
تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (۱۰) (الحشر - ۸
إلى ۱۰)

Allah'ın verdiği bu ganimet malları bilhassa; yurtlarından ve mallarından edilmiş olan, Allah'tan bir lütuf ve rıza dileyen, Allah'ın dinine ve Peygamberine yardım eden muhacir fakirleridir. İşte doğru olanlar bunlardır. Daha önceden Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine hicret edip gelenleri severler; onlara verilenler karşısında içlerinde bir çekememezlik hissetmezler; kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları kendilerinden önde tutarlar. Nefsinin tamahkarlığından korunabilmiş kimseler, işte onlar saadete erenlerdir. Onlardan sonra gelenler: “Rabbimiz! Bizi ve bizden önce inanmış olan kardeşlerimizi bağışla; kalbimizde müminlere karşı kin bırakma; Rabbimiz! Şüphesiz Sen şefkatlisin, merhametlisin” derler.

Öncelikle Allah'ın lütfu ve rızası uğruna evlerinden ve çocuklarından kovulan Muhacirler her zaman Allah'a ve Resûlüne destek olmuşlardır ve onlar doğru konuşanlardır. İhtiyaç içinde oldukları halde Muhacirleri kendilerinden önde tutan ve paralarını Muhacirlere harcayan Ensar, işte onlar saadete erenlerdir. Allah, bizden önceki Müslümanlara, özellikle de Muhacirler ve Ensar'a karşı sorumluluğumuzu açıkça bildirmiştir. Bize düşen, onların bağışlanması için dua ettikten sonra, onlara kin beslememek ve kendilerine yöneltilebilecek her türlü suçlamaya karşı onları savunmaktır. Artık sahabeleri ve tabiileri samimiyetle sevmeliyiz. Çünkü Cenâb-ı Hak onlardan razı olmuştur, onların farklı görüşlerini tartışmak yerine onların günahlarına gözlerimizi kapatıyoruz. Çünkü onlar da insandır ve bütün insanlar hata yapar ve günah işleyenlerin en hayırlısı tövbe edenlerdir. Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) Allah'a itaat konusundaki yaklaşımını takip edelim ve ahirete hazırlanalım:

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (البقره- ١٤١)

Onlar geçmiş birer ümmettir. Kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Onların yapmış olduklarından sorumlu değilsiniz.

Peygamber'in (s.a.v.) yanında bulunanlar arasında hanımları da vardı: Hadîce bint Huveylid, Sevede bint Zem'a, Âişe bint Ebî Bekr es-Sıddîk, Hafsa bint Ömer b. el-Hattâb, Zeyneb bint Huzeyme, Ümmü Seleme bint Ebî

Ümeyye, Zeyneb bint Caş, Cüveyriye bint el-Hâris, Ümmü Habîbe bint Ebî Süfyân, Safiyye bint Huyey b. Ahtab, Meymûne bint el-Hâris. Yüce Allah onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا
إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا (الاحزاب - ٦)

Müminlerin, Peygamberi kendi nefislerinden çok sevmeleri gerekir; onun eşleri onların anneleridir; akraba olanlar, miras hususunda, Allah'ın Kitap'ında birbirlerine müminler ve muhacirlerden daha yakındırlar. Dostlarınıza yapacağınız uygun bir vasiyet bunun dışındadır. Bu Kitap'ta yazılı bulunmaktadır.

Allah'ı, Kur'an'ı, Peygamber'i ve Kabe'yi nasıl kıskanıyorsak, müminlerin annelerini (Peygamberin eşlerini), Muhacirler'i, Ensar'ı ve tabiileri de kıskanmalıyız. Bu itibarla her birimiz, kendi devletinde, şehrinde, mahallesinde nerede olursa olsun, Resûlün halefi olmalıdır. Muhacirler ve Ensar gibi imanda Kur'an'a, amelde de Peygamber'e (s.a.v.) itaat ettiğimize göre, annemizi, kız kardeşimizi savunduğumuz gibi Peygamberimizin hanımlarını da savunmalıyız. Nur Suresi'nin 25. ayetinde Cenab-ı Hak, Ayşe annemize (r.a.) yöneltile suçlamalar karşısında sessiz kalmayı tercih eden ve onu savunmayanları azarlamıştır:

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا

إِنَّكَ مُبِينٌ (۱۲) لَوْلَا جَاؤُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ (۱۳) وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۴) (النور - ۱۲ إلى ۱۴)

Onu işittiğiniz zaman, erkek kadın müminlerin, kendiliklerinden hüsnü zanda bulunup da: “Bu apaçık bir iftiradır” demeleri gerekmez miydi? Dört şahit getirmeleri gerekmez miydi? İşte bunlar, şahit getirmediğe Allah katında yalancı olanlardır. Allah’ın dünya ve ahirette size lütuf ve merhameti olmasaydı, o kötü sözü yaymanızdan ötürü büyük bir azaba uğrardınız.

Bu çağda bizim görevimiz Allah’ı, İslam’ı, Peygamber’i ve onun tüm eşlerini, sahabelerini ve tabiilerini savunmaktır. Ne yazık ki pek çok kişi, Peygamber’in (s.a.v.) vefatından sonra sahabeler ile Peygamber’in eşleri arasında büyük bir tartışma yaşandığını düşünmektedir. Ancak bu, gerçeğe ve tahrif edilmemiş tarihe aykırıdır ve önceki ayetler de bunun delilidir. Peygamber’in (s.a.v.) vefatından sonra sahabeler ve Peygamber’in eşleri, İslam’ın yayılması için paralarını ve canlarını feda ettiler. Son olarak sahabelerin kendi aralarındaki ilişkilerini bilmek için Peygamber Efendimiz’in vefatından önceki ve sonraki münasebetlerinden bir örnek verelim.

Âişe bint Ebî Bekr es-Sıddık (ilk halife), Peygamberimizin (s.a.v.) üçüncü eşi idi. Hafsa bint Ömer b. el-Hattâb (ikinci halife), Peygamberimizin (s.a.v.) dördüncü eşi idi. Peygamber Efendimizin (s.a.v.) kızı Rukıyye, Osmân b. Affân’ın (üçüncü halife) hanımıydı ve onun vefatından sonra Peygamberimiz (s.a.v.) onu ikinci

kızı Ümmü Gülsüm ile evlendirdi. Peygamberimizin (s.a.v.) kızı Fatıma, Alî b. Ebî Tâlib'in (dördüncü halife) karısıdır. Alî b. Ebî Tâlib, kızı Ümmü Gülsüm'ü Ömer b. el-Hattâb ile evlendirdi. Alî, Ebî Bekr es-Sıddîk'in ölümünden sonra, Ebî Bekr'in karısı Esmâ bint Umeys ile evlendi. Hasan bin Alî (beşinci halife), Ebî Bekr es-Sıddîk'in torunu Hafsa'nın kocasıydı. Üçüncü halife Osmân b. Affân'ın torunu Abdullah bin Ömer, dördüncü halife Alî b. Ebî Tâlib'in torunu Fatıma bint el-Hüseyin b. Alî b. Ebî Tâlib ile evlendi (Allah hepsinden razı olsun.) Bu münasebetlerin (karşılıklı evlilik) birçoğu siyer kitaplarında zikredilmiş ve bilinmektedir ve güneşten daha açıktır. Bu tarihi olayların üzerinden asırlar geçtikten sonra, sahabelere ve Peygamber hanımlarına küfreden birinin sözlerini duymadan önce, tek gerçek kaynak olan Kur'an-ı Kerim'e yöneliyoruz ve bu konudaki kesin görüşünü araştırıyoruz.

Seçilmiş ayet:

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا هُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (الانفال - ٧٤)

İnanıp hicret eden, Allah yolunda savaşanlar ve muhacirleri barındırıp onlara yardım edenler, işte onlar gerçekten inanmış olanlardır. Onlara mağfîret ve cömertçe verilmiş rızıklar vardır.

OTUZUNCU BÖLÜM

Hüsn-i Hitâm

Bu kitabı okumayı tamamladığınız için sizi tebrik ediyorum. Hak ehli, kitapta zikredilen delillerin Kur'an-ı Kerim'den olduğunu ve her türlü bağınazlıktan uzak olduğunu anlamıştır. Petrolün, doğalgazın ve maden zenginliğinin, verimli toprakların ve emeğin varlığıyla Müslüman ülkelerde neden kalkınma ve ilerleme sağlayamadık? Önceki bölümleri açıkladıktan sonra bu sorunun nedeninin düşünce ve inançta olduğu sonucuna varıyoruz. Bu, pek çok düşünürün çözmek için çok çalıştığı sorundur ve biz de bu bölümde onu tartışacağız. Bildiğiniz gibi Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarından biri Rızık veren olmasıdır ve Allah'ın ortağı yoktur, dolayısıyla hiç kimse yaratıkların rızıkında ortak olduğunu iddia edemez. Antik çağlardan günümüze kadar zihinleri meşgul eden en büyük sorunun geçim sorunu olduğunu da biliyoruz. Günümüzde insanlar bir elektronik cihaz gibi geçim ve günlük yaşam arayışı içindedirler, geçimlerini sağlamak için gece gündüz çalışırlar ve bunun farkına varmazlar, hissetmezler. Allah, tüm canlıların rızıkının Kendi elinde olduğunu bildiriyor ve insanın rızık arama çabasını övüyor. Ancak geçimini sağlamak hayatın amacı olmamalı, tam tersine iman ve salih ameller gibi asıl hedefe ulaşmaya vesile olur. Bir kimse önüne on tabak yemek koyarsa onun rızıkı bu on tabak değil, yediği

yemektir. Bir kimse pahalı bir şehirde pahalı bir ev alırsa, onun rızkı geceleyin uyuduğu yerdir (bir metreye iki metre). Rabbimiz (c.c.) her insanın geçimini belirlemiş ve insanlardan geçimlerini bir amaç değil, Allah'ın rızasını kazanmaya vesile kılmalarını istemiştir. Allah, geçimini sağlamak için çok çalışan insanlara lütfunu genişletir; Ancak Allah insanların bir kısmını siyah, bir kısmını beyaz, şişman, zayıf, uzun ve kısa yarattığı gibi, rızık bakımından da bir kısmını zengin, bir kısmını da fakir olarak yaratmıştır. Şu ayetlere dikkat edin:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ (۳۶) أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳۷) (الروم - ۳۶ و ۳۷)

İnsanlara bir rahmet tattırdığımız zaman ona sevinirler, ama yaptıklarından ötürü başlarına bir kötülük gelirse hemen ümitlerini kaybediverirler. Allah'ın, rızkı dilediğine yayıp bir ölçüye göre verdiğini görmezler mi? Doğrusu bunda, inananlar için dersler vardır.

Allah önceki ayetlerde rızkın Kendi elinde olduğunu ve rızkını tamamlamadıkça kimsenin ölmeyeceğini vurgulamıştır (Biz sizden rızık istemiyoruz, sizi rızıklandırıyoruz). İnsanın asıl amacı Allah'ı tanımak ve O'na ibadet etmek iken, artık bundan vazgeçmiş ve rızık arayışına yönelmiştir. İnsanlar hayatlarında mutluluk, nimet, musibet ve zorluk gibi farklı durumlarla karşı

karşıya kalırlar. Emin olun, bu dünyadaki ömrünüzün geri kalanı geçecek ve geçmişte rızık bize geldiği gibi, geri kalanı da bize gelecektir. Bunu öğrendikten sonra Allah'ın bize ve tüm yaratıklara garanti ettiği rızka yönelip gafillerden olmamız doğru olur mu?

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ (۱۳۱) وَأُمِرَ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ (۱۳۲)
(طه - ۱۳۱ و ۱۳۲)

Kendilerini sınamak için, dünya hayatının süsü olarak bol bol geçimlik verdiğimiz kimselere sakın göz dikme, Rabbinin rızkı daha iyi ve daha devamlıdır. Ehline namaz kılmalarını emret, kendin de onda devamlı ol. Biz senden rızık istemiyoruz, sana rızık veren Biziz. Sonuç Allah'a karşı gelmekten sakınanındır.

Ve ayrıca

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (هود - ۶)

Yeryüzünde yaşayan bütün canlıların rızkı ancak Allah'a aittir. O, canlıları babaların sulbünde kararlaştırmış ve anaların rahminde kararlaştırmakta iken de bilir. Her şey apaçık bir Kitaptadır.

Bir insan hayatında Allah'a imanı ve salih amelleri amaç edinip geçimini sağlamaya çalışır ve bunu asıl

amacına ulaşmak için bir araç haline getirirse, Allah da onun bu amacına ulaşması için tüm evreni kullanacaktır. Gerçek imana sahip, şirkten uzak, salih amelleri Allah'ın rızasına dayanan ve rızkın bolluğunu Allah'tan isteyen kimse, Allah göklerin ve yerin hazinelerini onun hizmetine verecektir:

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٦) أَفَأَمِنَ أَهْلُ
الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ (٩٧) أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن
يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ (٩٨) (الاعراف - ٩٦ إلى ٩٨)

Eğer kentlerin halkı inanmış ve Bize karşı gelmekten sakınmış olsalardı, onlara göğün ve yerin bolluklarını verirdik. Ama yalanladılar; bu yüzden onları, yaptıklarına karşılık yakalayiverdik. Kentlerin halkı, geceleyin uyurlarken azabımızın kendilerine gelmesinden güvende miydiler? Yahut kentlerin halkı, kuşluk vakti eğlenirlerken azabımızın kendilerine gelmesinden güvende miydiler?

Hatırlarsınız önceki bölümlerde Allah'ın dünya hayatında hem müminlere hem de kâfirlere rızık sağladığını söylemiştik. Batı'daki sahte materyalist gelişmeler bazen insanları aldatıyor ama bizim işimiz rızkımızı asıl hedefe ulaşmak için bir araca dönüştürmektir. Allah'ın rızkımızı genişletmesini istiyorsak, sadece Allah'tan istemeli ve bunu Allah'ın rızasına ulaşmaya vesile kılmalıyız:

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِيُوتِيَهُمْ
 سُقْفًا مِّنْ فِصَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ (۳۳) وَلِيُوتِيَهُمُ أَبْوَابًا وَسُرُورًا
 عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ (۳۴) وَزُخْرَفًا وَإِنَّ كُلَّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ
 عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ (۳۵) (الزخرف - ۳۳ إلى ۳۵)

Eğer bütün insanlar tek ümmet olma durumuna gelmeyecek olsaydı, Rahman olan Allah'ı inkar edenlerin evlerinin tavanlarını, üzerinde yükseldikleri merdivenleri, evlerinin kapılarını, üzerine yaslanacakları kerevetleri gümüşten yapar ve altın bezeklerle işlerdik. Bunların hepsi ancak dünya hayatının geçimliğidir. Ahiret, Rabbinin katında O'na karşı gelmekten sakınanlardır.

Gerçek şu ki, ülkemiz izole ve sıkı bir şekilde kapatılmış olup televizyon, radyo ve dergi gibi bizi dış dünyaya bağlayan tüm cihazlar özel bir ekibin elindedir ve bu cihazlar aracılığıyla şirk ve hurafeyi teşvik etmektedirler. Bu cihazlardan herhangi biri diğerleriyle çakışırsa derhal silinecektir. Ülkemiz bu durumdan kurtulursa, herkes fikrini ifade etme özgürlüğüne sahip olursa, herkes araştırabilir, tartışabilir ve en iyisini seçebilirse gerçeğe ulaşmamız mümkündür. İslam Allah'ın dinidir, birliği esas alır ve dinde her türlü ayrımcılığı reddeder.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (الانعام - ١٥٩)

Fırka fırka olup dinlerini parçalayanlarla senin hiçbir ilişiğin olamaz. Onların işi Allah'a kalmıştır, yaptıklarını onlara sonra bildirecektir.

İslam birlik çağrısında bulunurken, bazı insan yapımı ve batıl mezhepler ayrılık çağrısında bulunmaktadır. Haramlara ve helallere Allah ve Resulü (s.a.v.) dışında hiç kimse müdahale edemez, ancak mezheplerde her alim görüş hakkına sahiptir. Dinin temeli Kur'an ve Sünnettir, mezhebin temeli ise yüzlerce kitap ve sözdür. Dinde kainatı etkileyen yalnızca Allah'tır, imanda taklit yanlıştır, Allah'tan başkasına hamdu sena etmek şirktir ve dinin işaretleri sabittir.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ... (آل عمران - ١٠٣)

Toptan Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın...

Peygamberliği tamamladıktan sonra hepimiz hak dini tebliğ etmekle yükümlüyüz. Elbette her birimiz kör fanatizmden etkilenen ve hakikati arayan bireyler tanıyoruz. Bu kitabı yayınlamaya çalışmalı ve başkalarını teşvik etmeliyiz ki, bu kitap, Allah'ın bize olan lütfunun karşılığının bir parçası olsun. Resûlullah (s.a.v.) şöyle

buyurmuştur: “Allah’a yemin ederim ki, Cenâb-ı Hakk’ın senin aracılığıyla bir tek kişiyi hidayete kavuşturması, senin, en kıymetli dünya nimeti olan kırmızı develere sahip olmandan daha hayırlıdır.” (Sahih-i Buhârî, 2787)

Hepimiz ailemizden, klanımızdan ve arkadaşlarımızdan sorumluyuz. Ne yazık ki günümüzde kadınlar kendi aralarında iman ve tevhid dışında tüm günlük konuları konuşuyorlar. İslam, kalplere ahlak ve iman yoluyla girer ve bu kitapta da imandan çok bahsettik. Allah’a davet yolunda davetçinin ahlakı, başta büyük Peygamberimiz (s.a.v.) olmak üzere peygamberlerin ahlakı gibi olmalıdır. Seyyid Kutub, “İslam devletini kendi içinde kurun, o sizin topraklarınızda kurulacaktır.” demiştir. Bu konuyla ilgili sorunuz varsa tevhid inancını unutmayın, muvahhidler her zaman ve her yerde var. Sorularınızı cevaplamak için biraz çaba harcarsanız muvahhidleri bulacaksınız. Bize hidayet ve onu tebliğ etme sorumluluğunu veren Allah’a hamd olsun. İnsanlığın hurafe ve cehaletten uzaklaşıp aydınlığa ve akla dönmesini Allah’tan ümit ediyoruz. Sabırlı olun, sabah yakındır:

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ (۷۸) وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ (۷۹) وَإِذَا
مَرَضْتُ فَهُوَ يَشفِينِ (۸۰) وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ (۸۱) وَالَّذِي أَطْمَعُ
أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ (۸۲) (الشعراء - ۷۸ إلى ۸۲)

(İbrahim dedi ki: Dostum ancak Alemlerin Rabbidir) Beni yaratan da, doğru yola erdiren de O’dur. Beni yediren de, içiren de O’dur. Hasta olduğumda bana O şifa

verir. Beni öldürecek, sonra da diriltecek O'dur. Ahiret gününde yanılmalarımı bana bağışlamasını umduğum O'dur.

Seçilmiş ayetler:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
نُؤَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۚ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (النساء - ١١٥)

Doğru yol kendisine apaçık belli olduktan sonra, Peygamberden ayrılıp, inananların yolundan başkasına uyan kimseyi, döndüğü yöne döndürür ve onu cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir!

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ
(فصلت - ٣٣)

“Doğrusu ben, kendini Allah’a verenlerdenim” diyen, yararlı iş işleyen ve Allah’a çağıran kimseden daha güzel sözlü kim vardır?

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ (الزمر-٣٦)

Allah, kuluna yetmez mi?

Ve Selâmu Aleyküm ve Rahmetullâhe ve Barakâtuh

Abullah el-Arabî, Bahar 1427 h. – Bahar 1442 h.

İlmin zekatı, bildiğini başkalarıyla paylaşmaktır. Lütfen bu kitabı tanıdığınız herkese dağıtmanızı istiyorum. Allah size hayırlı mükâfaat versin!

Referans ve Kaynaklar

- 1- Kur'an-ı Kerim.
- 2- Ebu'l Ala Mevdudi, Kur'ana Göre Dört Terim.
- 3- Seyyid Kutub, Fi Zılal-il Kur'an.
- 4- Ebû Hâmid Muhammed el-Gazzâlî, İhyau-ulumid-din.
- 5- Diğer birçok kitap ve web sitesi.

İçindekiler

BİRİNCİ BÖLÜM	5
İKİNCİ BÖLÜM	9
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	17
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	27
BEŞİNCİ BÖLÜM	31
ALTINCI BÖLÜM	38
YEDİNCİ BÖLÜM	44
SEKİZİNCİ BÖLÜM	48
DOKUZUNCU BÖLÜM	54
ONUNCU BÖLÜM	61
ON BİRİNCİ BÖLÜM	66
ON İKİNCİ BÖLÜM	74
ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	84
ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	92
ON BEŞİNCİ BÖLÜM	100
ON ALTINCI BÖLÜM	107
ON YEDİNCİ BÖLÜM	113
ON SEKİZİNCİ BÖLÜM	117

ON DOKUZUNCU BÖLÜM	123
YİRMİNCİ BÖLÜM.....	131
YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM.....	143
YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM	149
YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	157
YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	163
YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM	171
YİRMİ ALTINCI BÖLÜM.....	179
YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM	185
YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM	191
YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM	199
OTUZUNCU BÖLÜM	207
Referans ve Kaynaklar	216
İçindekiler	217